

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PAŹDZIERNIK 2011

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stęпка Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (22) 505 46 66, faks: (22) 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. We wrześniu nieznacznie pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał w ciągu miesiąca o 0,4 pkt. proc. i wyniósł 101 punktów. W porównaniu do września roku poprzedniego był on mniejszy o 1,1 pkt. proc. Na pogorszenie koniunktury wpłynęło przede wszystkim obniżenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen, który zmalał w ciągu miesiąca o 1 pkt. proc. do 100,5 punktu. W relacji 12-miesięcznej spadek ten wyniósł 1,7 pkt. proc. pod wpływem spadku o 1,1 pkt. proc. wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu surowców rolniczych. Wpłynęły na to trwające od lipca sezonowe spadki cen podstawowych produktów roślinnych, w tym przede wszystkim zbóż i ziemniaków. Nie zostały one w pełni skompensowane przez wzrost cen skupu produktów zwierzęcych, w tym przede wszystkim drobiu, ale również żywca wieprzowego i bydła. W ciągu pierwszych dwóch miesięcy sezonu 2011/2012 (VII-VIII) ceny skupu pszenicy spadły o około 24%, żyta o 15%, a ziemniaków o 55%. Prawie nie zmieniły się natomiast ceny jęczmienia i kukurydzy w porównaniu z bardzo wysokim poziomem czerwcowym. W tym czasie ceny skupu drobiu wzrosły o prawie 9%, żywca wieprzowego i wołowego o około 4%, a mleka o niespełna 1%. W konsekwencji wyrównany wskaźnik zmian cen skupu wyniósł 101 punktów. Zmianom cen skupu produktów rolniczych towarzyszył wzrost cen detalicznych środków produkcji, których ceny w ostatnich miesiącach także stopniowo rosły pod wpływem wysokich cen światowych oraz utrzymującego się popytu ze strony rolników zainteresowanych rozwojem produkcji rolniczej. We wrześniu wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji został obniżony o 0,1 pkt. proc. do 100,5 punktu, ale był o 0,2 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zwiększył się o 0,2 pkt. proc. przede wszystkim pod wpływem zwiększenia wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego o 1,2 pkt. proc. jak również ożywienia obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi z zagranicą. W przeciwnym kierunku działało jednak relatywne drożenie żywności. Indeks potencjalnego popytu był jednak o 0,5 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem o tej porze.

Zmiany cen jakie dokonały się od stycznia do lipca 2011 r. są korzystne dla rolnictwa, chociaż gorsze niż rok temu. W okresie od stycznia do sierpnia (w porównaniu z grudniem 2010 r.) ceny koszyka skupu wzrosły o ponad 11%, ceny detaliczne środków produkcji o prawie 6%, a skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł ponad 105 punktów. Przed rokiem o tej porze wynosił on około 111 punktów. Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w najbliższych miesiącach w dalszym ciągu będą sprzyjały

rolnictwu, mimo sezonowych obniżek cen zbóż oraz ziemniaków.

2. Mimo sezonowych spadków krajowe ceny zbóż utrzymują się na wysokim poziomie. Dotyczy to przede wszystkim zbóż konsumpcyjnych, w tym przede wszystkim żyta, którego podaż jest znacznie mniejsza od popytu. Ceny zbóż paszowych w sierpniu były znacznie niższe niż w czerwcu, ale o 17-50% wyższe niż w sierpniu 2010 r. Na świecie na przełomie sierpnia i września kontynuowane były spadki cen, czemu sprzyjały coraz wyższe szacunki zbiorów w USA, rosnąca wartość USD oraz zamykanie długich pozycji na rynkach terminowych i wycofywanie się funduszy z rynków surowców rolnych. Zapowiada się jednak kolejny sezon wysokich cen zbóż, chociaż coraz wyższe szacunki zbiorów w USA i rosnący eksport tańszego zboża z krajów WNP będzie hamował wzrost cen.

3. Wysokie ceny zbóż zapowiadają kolejny trudny rok zwłaszcza dla producentów żywca wieprzowego i drobiu. Spodziewać się więc można kolejnego spadku produkcji żywca wieprzowego i zmniejszenia tempa wzrostu produkcji drobiarskiej. Wskazuje na to niskie tempo wzrostu cen prosiąt oraz niższe ceny piskląt spowodowane słabnącym zainteresowaniem rozwojem produkcji.

4. Sezonowy spadek dostaw mleka skutkuje przyspieszeniem tempa ich wzrostu, mimo pogorszenia wyników finansowych mleczarni w pierwszej połowie br. Przyczyniać się do tego będzie utrzymująca się dobra koniunktura na światowych rynkach. Wskazuje na to zahamowanie na przełomie września i października spadkowych tendencji cen trwałych przetworów mlecznych na świecie.

5. Mimo sezonowego spadku cen detalicznych żywności w ciągu ostatnich 3 miesięcy, wzrost cen żywności w ciągu w okresie od stycznia do sierpnia 2011 r. wyprzedzał inflację. Spadek sprzedaży żywności oraz wzrost poza żywnościowych kosztów utrzymania rodzin, przy braku poprawy sytuacji dochodowej rodzin wskazuje, że dynamika wzrostu cen żywności do końca bieżącego roku powinna być jednak słabsza niż w pierwszych ośmiu miesiącach, a żywność może przestać napędzać inflację.

6. Kończący się sezon nie hamuje dynamiki wzrostu cen detalicznych środków produkcji, na co wpływ wywierają zarówno wysokie ceny surowców na świecie jak i zachęcająca do rozwoju sytuacja dochodowa polskich rolników.

Jadwiga
Seremak-Bulge

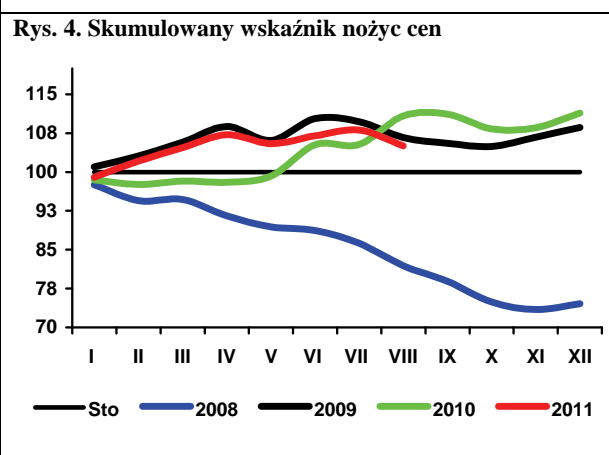
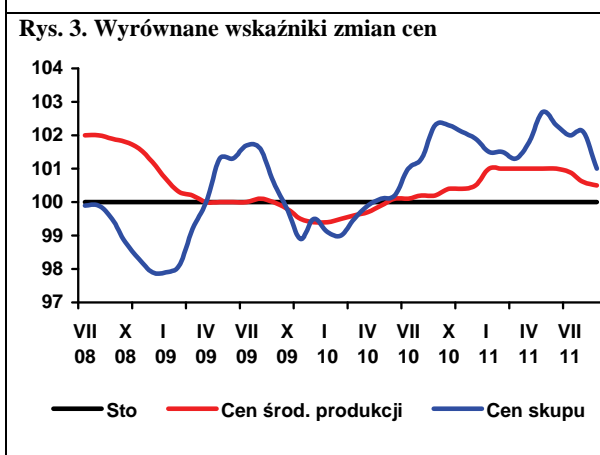
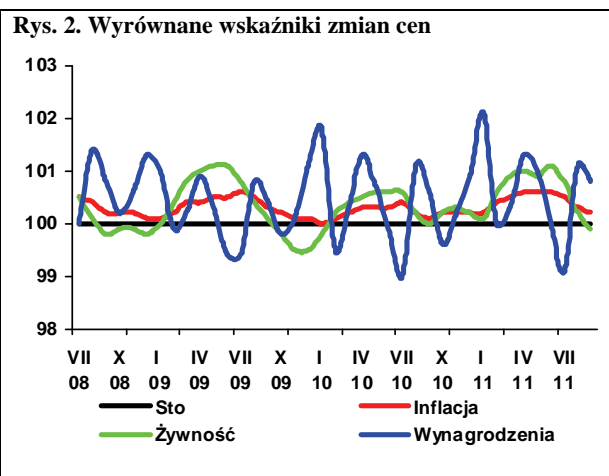
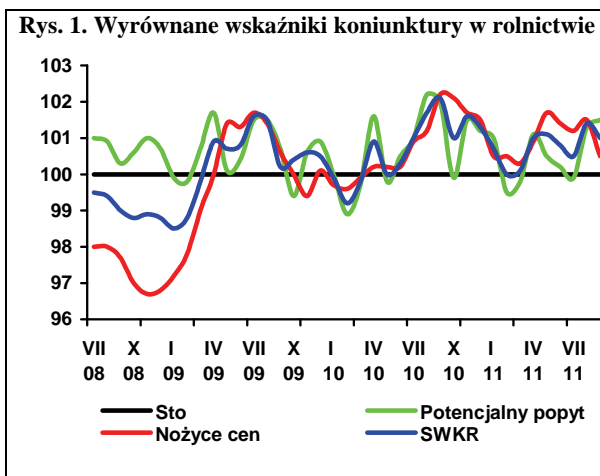
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IX 11	VIII 11	VII 11	VI 11	V 11	IV 11	IX 10
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,0	101,4	100,5	100,8	101,1	101,0	102,1
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,5	101,3	99,9	100,2	100,5	101,1	102,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,5	101,5	101,2	101,4	101,7	100,8	102,2
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,0	102,1	102,0	102,3	102,7	101,8	102,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,5	100,6	100,9	101,0	101,0	101,0	100,2
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,3	100,0	99,7	99,5	99,6	99,6	100,2
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	101,0	100,8	98,3	98,9	100,0	100,4	100,7
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	103,5	102,3	101,3	101,6	101,8	102,1	103,5

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Polskie i światowe prognozy przewidują, że sytuacja podaży-popytu na rynku zbóż poprawi się w porównaniu z poprzednim sezonem. Ceny zbóż obniżą się, ale nadal pozostaną relatywnie wysokie.

Poprzedni sezon na rynku zbóż charakteryzował się dużymi niedoborami ziarna. Nieudane zbiory w wielu rejonach świata wpłynęły na spadek zbiorów, w wyniku czego ceny zbóż osiągnęły nienotowane wcześniej poziomy. W Polsce wzrost cen miał miejsce w drugiej części sezonu, a ceny pszenicy po raz pierwszy w historii przekroczyły 1000 PLN/t. Taki poziom cen skłonił rolników do zwiększenia powierzchni uprawy zbóż jarych.

Prognozy światowych zbiorów zbóż z września 2011 r. wskazują na ich kilkuprocentowy wzrost. Zostanie zebrane 678 mln ton pszenicy i 1131 mln ton zbóż paszowych, tzn. łącznie więcej niż w rekordowym sezonie 2009/10. W wyniku tego od czerwca 2011 r. światowe i krajowe ceny zbóż obniżyły się, ale nadal pozostają bardzo wysokie. Na takim poziomie ceny powinny się utrzymywać w sezonie 2011/12, a powrót do poziomu cen interwencyjnej jest bardzo mało prawdopodobny.

Z wrześniowego szacunku zbiorów opublikowanego przez GUS wynika, że w Polsce zostało zebrane 26,3 mln ton zbóż, minimalnie mniej niż rok wcześniej i poniżej średniej z lat 2001-05. Obniżyły się również zbiory zbóż podstawowych, a wzrosły kukurydzy. Prognozy USDA z września 2011 r. zakładają w Polsce łącznie zbiory zbóż w wysokości 27,47 mln ton, czyli o 0,4 mln ton więcej niż w 2010 r., w tym 9,40 mln ton pszenicy, 2,10 mln ton kukurydzy, 3,50 mln ton jęczmienia i 3,20 mln ton żyta. Wyższe niż przed rokiem są zbiory pszenicy, kukurydzy i owsa. Polska ponownie została największym producentem żyta na świecie, wyprzedzając Rosję i Niemcy. Udział Polski w światowej produkcji żyta w 2011 r. wynosi 24%, wobec 27% przed rokiem.

Według prognoz USDA w sezonie 2011/12 na świecie wzrosła produkcja kukurydzy (855 mln ton), jęczmienia (133 mln ton), owsa (23 mln ton) i żyta (13 mln ton). Minimalnie zwiększy się produkcja zbóż w UE (136 mln ton pszenicy i 144 mln ton zbóż paszowych). Mniej niż przed rokiem zostanie zebrane ziarno we Francji, Niemczech i W. Brytanii. Mniejsze zbiory w tych krajach i różnice cenowe spowodują zwiększenie zainteresowania polskim ziarnem. Zwiększy się natomiast produkcja zbóż w Rosji, gdzie rok wcześniej zbiory były rekordowo niskie.

Wysokie ceny zbóż przekładają się na ceny pasz, do których produkcji zużyto drogie zboże z poprzedniego sezonu. W sierpniu 2011 r. w Polsce ceny te nadal powoli rosły i były one wtedy o ok. 20% wyższe niż w grudniu 2010 r. Taki poziom cen zbóż powoduje również presję na zwiększanie cen produktów spożywczych, w tym pieczywa. W sierpniu lipcu 2011 r. cena detaliczna chleba była o 7% wyższa niż w grudniu. Najbardziej, bo o 16%, zwiększyła się cena zbytu kaszy jęczmiennej.

Skup ziarna zbóż w sezonie 2010/11 przekroczył rekordowy poziom z poprzedniego sezonu i wyniósł 6,2 mln ton. Wartość skupu zbóż podstawowych w sezonie 2010/11 wyniosła 4,50 mld zł, wobec 2,68 mld zł w sezonie poprzednim, a dotychczasowy rekordowy poziom z sezonu 2007/08 przekroczyła aż o 37%. Najbardziej (o 22%) wzrósł skup zbóż paszowych, który

wyniósł prawie 3,0 mln ton. Zwiększył się skup pszenicy, w tym zwłaszcza paszowej, a spadł skup żyta, jęczmienia i pszenżyta. Wysoki jest również skup kukurydzy, który od października 2010 r. do czerwca 2011 r. był o prawie jedną trzecią wyższy niż rok wcześniej.

W sezonie 2010/11 mniejszy niż w poprzednim sezonie był handel zagraniczny zbożami. Z kraju wywieziono 1,6 mln ton ziarna zbóż (o jedną trzecią mniej niż w poprzednim sezonie), w tym 860 tys. ton pszenicy, 223 tys. ton żyta i 183 tys. ton jęczmienia. Pszenicę sprzedawaliśmy przede wszystkim do Niemiec. Kraj ten był również głównym odbiorcą polskiego jęczmienia, żyta i kukurydzy. Import ziarna zbóż wyniósł 1270 tys. ton, w tym 584 tys. ton pszenicy. Pszenicę sprowadzaliśmy z Czech, Słowacji, Danii i Niemiec, jęczmień z Czech, Niemiec i Szwecji, a kukurydzę z Argentyny, Węgier i Słowacji. Zmniejszył się handel mąką, wyższe były natomiast obroty produktami wtórnego przerobu ziarna.

W kraju nadal utrzymują się wysokie ceny zbóż i pomimo spadku od czerwca 2011 r., znacząco przekraczają one poziom z lat 2008-09. W drugiej połowie sierpnia wystąpiła ponownie niewielka tendencja wzrostowa, a cena kukurydzy przekraczała 1000 zł/t. Według notowań MRiRW w Polsce w sezonie 2010/11 najbardziej wzrosły ceny żyta i pszenżyta (dwukrotnie), owsa (trzykrotnie) oraz jęczmienia (prawie dwukrotnie). W mniejszym stopniu zdrożały pszenica (o 81%) i kukurydza (o 62%). Natomiast według danych GUS średnie ceny skupu pszenicy w lipcu 2011 r. były o 63%, a żyta o 104% wyższe niż w czerwcu 2010 r. W ostatnich tygodniach cena kukurydzy wyraźnie obniżyła się i pod koniec września była o 19% niższa niż pod koniec czerwca. Ze względu na niedobory ziarna konsumpcyjnego duże są różnice między cenami zbóż konsumpcyjnych i paszowych. Pod koniec września za jedną tonę pszenicy konsumpcyjnej można było kupić 1,12 tony pszenicy paszowej, a relacja żyta konsumpcyjnego i paszowego wynosiła 1,27.

Wysokie ceny ziarna wpływają na zwiększenie cen produktów zbożowych na poziomie zbytu. We wrześniu 2011 r. ceny zbytu mąki pszennej piekarniczej były o 59% wyższe niż w czerwcu 2010 r., a mąki żytniej zwiększyły się dwukrotnie. Ceny detaliczne pieczywa i innych produktów zbożowych w lipcu i sierpniu wykazywały niewielką tendencję spadkową. W sezonie 2011/12 obniża się udział ceny zboża w cenie pieczywa (14-15%, wobec ok. 17% w sezonie 2010/11). Wysokie ceny są również przyczyną spadku spożycia przetworów zbożowych, które w I połowie 2011 r. wyniosło 6,47 kg miesięcznie na osobę, wobec 6,77 kg przed rokiem.

W sezonie 2010/11 wyższa niż przed rokiem była produkcja mąki żytniej i makaronu, spadła natomiast produkcja mąki pszennej. Zwiększyła się produkcja mieszanek dla zwierząt i pieczywa, przy niewielkim spadku przemiałów.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP	
		skup				Targowiska					
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X	
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X	
2010	I-VI	479,5	327,3	500,0	409,7	556,2	410,2	501,8	429,1	X	
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X	
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X	
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X	
	IX	688,3	540,7	736,6	575,4	765,9	576,9	663,9	565,4	X	
	X	690,9	584,6	609,7	608,6	786,4	613,2	695,5	584,5	X	
	XI	708,9	589,3	630,1	616,8	794,0	616,4	715,6	601,4	400,49	
	XII	779,7	619,1	664,5	655,0	820,8	642,5	734,9	623,3	404,82	
	2011	I	889,0	735,1	758,3	778,3	900,1	708,2	821,5	771,2	394,79
		II	935,4	790,2	799,6	756,2	961,6	777,2	891,7	838,3	398,01
		III	914,7	777,1	809,1	806,4	991,2	793,1	922,6	858,0	407,00
		IV	948,3	749,9	818,3	784,6	998,1	797,1	930,6	866,7	402,26
		V	992,2	792,2	863,4	782,7	1026,2	823,3	968,8	897,6	399,11
VI		990,7	801,0	848,7	782,0	1027,9	819,9	938,2	901,4	X	
VII		861,6	735,9	766,7	755,4	1040,5	803,6	937,6	903,3	X	
VIII		754,8	683,9	655,1	755,7	981,4	777,8	884,1	865,8	X	
IX ^a		727,9	664,8	787,7	721,3	800,1	752,4	811,8	694,9	X	

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0	
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3	
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7	
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2	
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2	
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b	
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	981,3	
2011	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9	
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8	
	IX	693,4	296,1	81,7	76,3	32,1	71,9	934,4	430,3	25,8	
	X	462,8	231,0	55,8	47,3	24,6	58,4	631,1	332,8	190,2	
	XI	358,6	166,9	33,1	37,1	18,8	46,1	479,7	246,3	239,3	
	XII	269,8	112,8	23,8	20,6	12,9	28,9	346,2	164,6	82,1	
	2011	I	326,4	123,3	21,6	23,0	12,7	27,8	403,7	170,9	65,7
		II	394,5	158,4	39,8	31,0	20,0	45,9	517,4	233,3	83,9
		III	307,6	131,2	30,9	34,8	24,0	35,2	412,8	202,3	64,9
		IV	213,2	79,5	18,1	27,7	22,9	15,7	277,6	124,6	47,5
		V	217,2	86,3	20,5	36,2	31,9	17,5	294,8	144,1	49,7
		VI	161,9	68,1	17,6	28,0	21,9	16,9	227,3	115,0	59,5
VII		177,0	.	15,2	.	.	.	342,0	.	.	
VIII		1134,0	529,0	100,6	179,0	69,2	108,7	1547,4	747,9	10,2	

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2008 ^b	I-XII	2432,1	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2010	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII	180,6	132,6	12,01	76,7	12,26	569,2
	IX	189,3	130,1	12,34	79,0	13,85	571,6
	X	162,6	118,7	11,52	80,3	13,01	591,0
	XI	169,6	126,1	10,88	76,3	11,97	570,6
	XII	170,5	119,9	11,97	81,2	12,30	611,3
2011	I	163,3	120,6	12,54	76,6	12,87	567,6
	II	148,7	110,5	10,80	73,5	12,98	474,8
	III	169,4	126,1	11,28	81,9	14,69	559,2
	IV	148,4	108,4	11,56	80,7	11,33	552,0
	V	150,3	109,5	12,17	80,3	12,02	590,7
	VI	136,3	100,7	11,31	82,1	11,92	560,0
	VII	150,8	113,6	11,30	82,4	10,66	552,1
	VIII	.	126	12,4	.	11,5	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	Żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2009	I-XII	2015,9	591,9	70,4	226,5	3139,6	619,0	6,4	153,6	361,0	1160,9
2010	I-XII	1019,7	400,8	187,7	168,6	2057,2	693,0	6,7	140,8	294,0	1169,9
2010	I-VI	370,3	214,8	29,6	86,1	841,4	399,9	1,7	67,1	133,7	610,7
2011	I-VI	210,3	36,5	25,2	31,8	351,8	290,4	14,1	106,1	290,4	710,4
2009/10		1239,6	530,9	90,2	205,1	2348,3	781,4	4,9	140,9	305,4	1251,6
2010/11		859,6	222,5	183,3	114,3	1567,5	583,5	19,1	179,8	450,7	1269,5
	VII	37,04	18,58	32,46	26,10	126,9	49,97	0,21	18,97	15,86	108,4
	VIII	84,66	18,35	29,27	7,84	166,9	65,49	0,97	12,20	7,28	86,4
	IX	173,51	33,42	29,58	6,07	272,7	59,66	0,82	14,26	18,14	94,0
	X	167,01	62,40	42,13	7,24	299,0	42,94	0,38	5,09	22,80	71,9
	XI	110,29	28,41	8,27	21,71	199,8	42,21	0,53	9,03	42,05	94,4
	XII	76,83	24,92	16,39	13,53	150,6	32,84	2,08	14,14	54,20	104,0
2011	I	70,52	3,18	7,77	5,00	103,3	37,65	1,22	12,18	40,75	93,6
	II	43,91	3,60	11,23	6,80	73,9	40,12	4,48	13,97	38,87	98,3
	III	25,79	5,67	1,70	7,57	52,3	24,96	2,99	18,27	43,91	90,9
	IV	22,21	3,92	2,73	5,72	39,3	37,55	1,27	12,77	42,88	95,9
	V	23,02	6,84	0,49	4,42	37,7	95,41	1,40	35,45	69,02	204,6
	VI	24,81	13,26	1,29	2,26	45,2	54,70	2,73	13,49	54,98	127,1

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 i 2011 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysik granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysik granulki	ziarno obrobione inaczej	Ślód
2009	I-XII	93,8	7,5	12,9	10,9	44,6	31,5	15,0	27,6	47,2	214,4
2010	I-XII	77,2	10,9	14,8	7,3	46,7	47,0	15,7	26,9	47,1	219,9
2010	I-VI	40,0	5,4	6,8	3,0	25,3	19,8	7,8	12,9	25,2	115,2
2011	I-VI	33,5	5,9	8,8	3,2	27,4	21,8	7,9	14,7	24,6	107,9
2009/10		96,7	9,4	13,2	7,5	44,9	35,6	15,6	26,7	49,6	214,7
2010/11		70,7	11,4	16,8	7,5	48,8	49,0	15,9	28,7	46,6	212,5
	VII	6,59	0,79	1,31	0,55	4,58	3,89	1,47	2,15	3,80	26,61
	VIII	5,65	0,84	0,97	0,66	3,30	5,26	1,27	2,88	3,80	20,60
	IX	6,23	1,26	0,99	0,76	3,18	4,79	1,44	1,98	2,93	16,13
	X	6,12	1,07	1,22	0,60	2,59	5,31	1,32	2,30	3,98	13,25
	XI	6,52	0,69	1,68	0,80	3,71	4,14	1,32	2,36	3,69	15,01
	XII	6,08	0,84	1,82	0,94	4,04	3,79	1,08	2,33	3,74	13,05
2011	I	5,30	0,67	1,86	0,98	3,22	3,77	1,44	2,07	2,61	14,89
	II	5,39	0,91	1,34	0,64	3,41	3,90	1,29	2,28	3,73	13,88
	III	7,37	1,58	2,46	0,73	5,19	3,83	1,54	2,77	5,80	18,25
	IV	6,74	1,17	1,28	0,37	5,99	3,61	1,30	2,88	3,86	18,30
	V	4,70	0,97	1,19	0,25	5,07	3,49	1,37	2,53	4,48	21,08
	VI	4,00	0,57	0,70	0,22	4,55	3,21	1,00	2,15	4,15	21,45

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 i 2011 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2009	I-XII	24,4	71,8	221,4	133,8	94,0	66,6	16,9	90,6	252,0	113,5
2010	I-XII	27,4	84,6	240,0	136,3	163,1	61,0	19,3	98,3	332,7	124,7
2010	I-VI	15,2	42,7	114,6	63,8	76,6	27,6	8,9	44,0	160,9	57,7
2011	I-VI	11,4	45,1	122,5	62,6	75,7	29,2	11,8	48,6	182,1	62,5
2009/10		29,2	78,4	228,0	131,2	126,2	58,9	17,4	89,7	301,0	115,2
2010/11		23,6	87,1	247,8	135,2	162,2	62,6	22,1	102,9	353,9	129,5
	VII	2,32	6,02	18,72	11,31	12,60	4,34	1,74	7,85	26,30	9,13
	VIII	1,78	7,03	20,93	10,36	14,02	5,48	1,25	9,20	29,37	11,06
	IX	2,24	6,85	22,51	12,85	15,12	4,82	1,79	9,31	28,03	11,12
	X	1,87	7,93	23,50	12,77	15,84	8,03	1,67	9,12	29,16	11,66
	XI	2,24	7,38	21,11	12,46	15,20	5,26	1,90	8,81	28,31	12,69
	XII	1,74	6,77	18,59	12,79	13,66	5,48	1,98	9,95	30,66	11,30
2011	I	1,83	7,34	18,78	9,66	16,39	3,98	1,53	8,53	30,62	11,05
	II	2,45	8,43	19,47	10,05	15,60	5,24	2,16	7,71	27,14	10,23
	III	2,32	8,99	21,82	10,04	11,96	6,06	2,38	10,42	31,68	10,91
	IV	1,89	7,15	21,07	10,29	10,11	4,03	1,81	5,81	30,23	7,92
	V	1,89	7,90	22,37	11,87	10,48	4,44	2,20	8,41	36,19	13,57
	VI	1,01	5,31	18,96	10,71	11,19	5,45	1,70	7,74	26,24	8,84

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 i 2011 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2010	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
	VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VII	0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VIII	1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85
	IX	1,32	1,96	1,41	3,64	3,38	4,02	4,44	5,08
	X	1,31	2,05	1,43	3,66	3,42	4,14	4,51	5,24
	XI	1,26	2,07	1,45	3,68	3,42	4,14	4,53	5,28
	XII	1,30	2,09	1,50	3,74	3,42	4,16	4,66	5,27
2011	I	1,38	2,12	1,65	3,78	3,40	4,18	4,68	5,29
	II	1,38	2,16	1,77	3,90	3,50	4,26	4,75	5,36
	III	1,37	2,29	1,82	4,02	3,58	4,40	4,78	5,53
	IV	1,38	2,28	1,81	4,08	3,59	4,42	4,79	5,57
	V	1,46	2,30	1,82	4,08	3,60	4,46	4,82	5,60
	VI	1,44	2,33	1,81	4,12	3,60	4,46	4,81	5,64
	VII	1,37	2,32	1,75	4,14	3,59	4,44	4,82	5,63
	VIII	1,34	2,32	1,74	4,16	3,16	4,44	4,83	5,56

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6	1259,1	2004,8
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
	VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
	VII	1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6
	VIII	1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2
	IX	1200,3	1280,6	1843,0	987,3	1464,0	1278,3	2028,1
	X	1222,1	1298,1	1850,4	999,5	1479,9	1293,9	2042,5
	XI	1220,3	1315,2	1866,8	1014,4	1483,9	1299,9	2050,7
	XII	1242,2	1330,5	1886,7	1045,7	1495,6	1316,8	2069,9
2011	I	1378,8	1463,5	2037,4	1199,6	1596,2	1447,3	2212,5
	II	1430,8	1498,9	2092,7	1247,7	1659,0	1493,0	2246,8
	III	1465,4	1523,7	2114,5	1267,9	1712,9	1519,8	2260,5
	IV	1487,2	1546,3	2137,6	1285,5	1744,9	1533,1	2267,2
	V	1512,1	1566,9	2160,5	1304,8	1769,0	1546,0	2272,7
	VI	1515,8	1584,9	2170,6	1328,1	1791,4	1564,5	2272,6
	VII	1520,2	1594,4	2193,9	1344,2	1801,9	1580,5	2270,2
	VIII	1524,0	1590,2	2199,9	1346,4	1805,5	1587,8	2269,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
	II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
	III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
	IV	2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308
	V	2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361
	VI	2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519
	VII	2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531
	VIII	1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629
	IX	1,711	1,911	3,516	0,888	2,091	4,295	2,575
	X	1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385
	XI	1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271
	XII	1,628	1,822	3,222	0,952	1,879	3,720	2,267
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272
	III	1,599	1,728	2,850	0,818	1,871	3,336	2,335
	IV	1,613	1,748	2,844	0,810	1,973	3,480	2,336
	V	1,585	1,724	2,760	0,787	1,940	3,380	2,210
	VI	1,620	1,743	2,772	0,787	2,011	3,441	2,250
	VII	1,673	1,732	2,825	0,785	2,101	3,549	2,403
	VIII	1,731	1,840	2,918	0,790	2,097	3,535	2,426

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

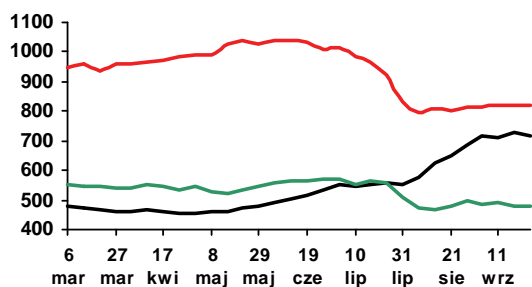
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa		
		Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy
2010	I	121	109	103	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	112	95	100	87	115	112	117
	III	115	117	107	98	97	93	119	112	124
	IV	117	112	106	99	98	89	117	116	124
	V	124	115	105	103	101	87	122	117	117
	VI	132	118	120	103	107	98	125	128	108
	VII	175	143	135	186	136	95	129	161	158
	VIII	189	132	161	188	158	96	.	165	151
	IX	226	189	193	200	171	134	180	162	181
	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192
	XI	213	202	208	184	177	145	165	157	189
	XII	229	198	213	207	188	150	183	171	181
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211
	IV	252	254	258	188	190	181	192	210	224
	V	258	234	237	203	201	176	208	220	218
	VI	240	247	194	183	204	187	235	227	228
	VII	202	234	178	185	197	172	221	225	219
	VIII	205	207	185	202	187	165	225	235	215
	IX	207	203	174	197	193	159	215	171	213

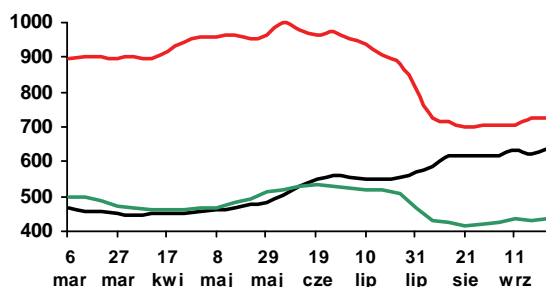
Źródło: biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

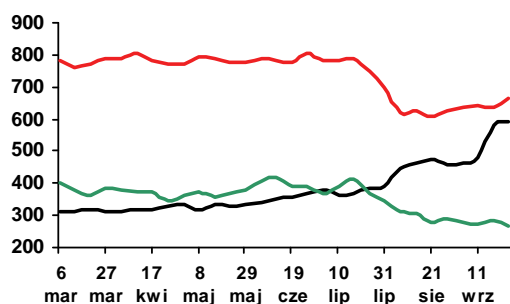
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

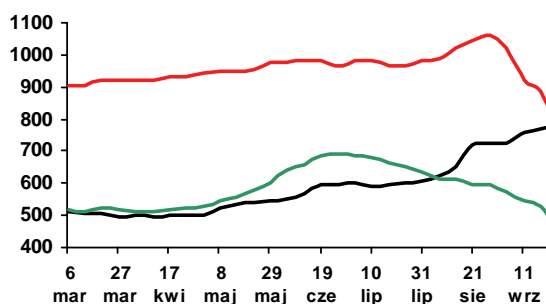
Rys. 2. Pszenica paszowa

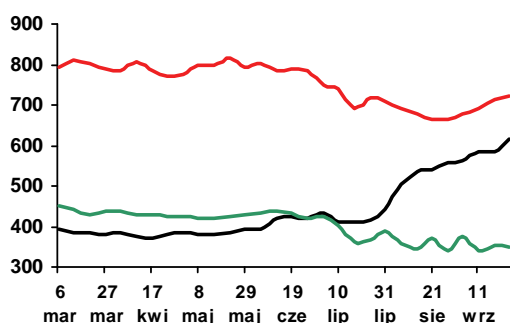
Rys. 3. Żyto paszowe

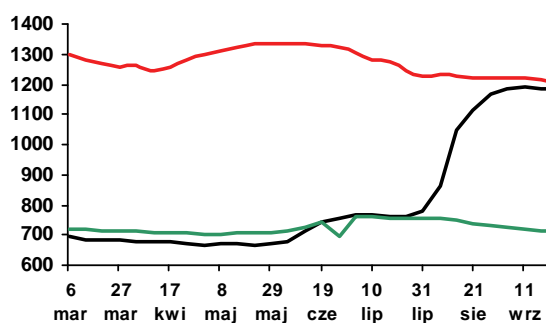
Rys. 4. Kukurydza paszowa

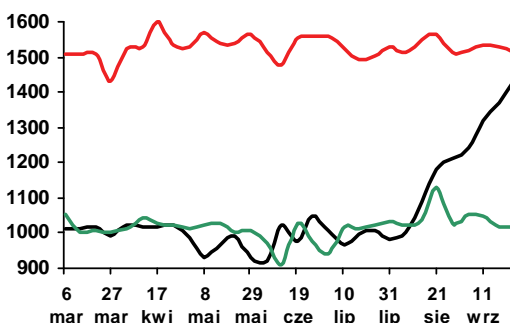
Rys. 5. Jęczmień paszowy

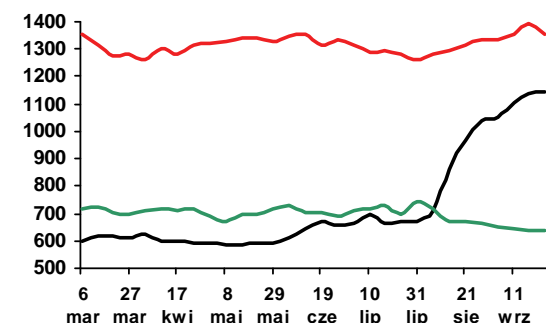
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2011 — 2010 — 2009 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2009-11; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Według szacunków GUS powierzchnia uprawy buraków cukrowych w Polsce w sezonie 2011/2012 wynosi ok. 203 tys. ha, i jest o 2% większa niż przed rokiem. Plony korzeni szacowane są na poziomie ok. 50,6 ton/ha, co umożliwi wzrost zbiorów o 4,8% do 10,3 mln ton. Według informacji przemysłu cukrowniczego buraki cukrowe zostały zakontraktowane na powierzchni 192 tys. ha, tj. taki sam areal jak w poprzednim sezonie. Korzystne warunki pogodowe w okresie

wegetacji spowodowały, że według badań służb surowcowych cukrowni plony będą wahały się w granicach 55-60 ton/ha. Słoneczna pogoda w pierwszym okresie kampanii pozwala przypuszczać, że jakość surowca mierzona zawartością cukru także będzie wysoka. Zbiory buraków cukrowych mogą wzrosnąć do 10,5-11,0 mln ton, co umożliwi produkcję 1550 -1600 tys. ton cukru.

Minimalna cena skupu buraków wynosi w UE 26,29 EUR/tonę, która po przeliczeniu na walutę krajową, po kursie euro ok. 4,3 zł, będzie wynosiła 113 zł/tonę i będzie o ok. 8,5% wyższa niż przed rokiem. Dobra koniunktura na rynku cukru spowodowała, że na kampanię 2011/2012 krajowy przemysł cukrowniczy kontraktuje buraki cukrowe o standardowej zawartości cukru 16% po cenach ok. 120 zł/tonę. Kontraktowe ceny skupu będą o ok. 14% wyższe od ceny minimalnej i od średniej ceny płaconej w poprzedniej kampanii. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 10 marca 2011 r. w sprawie warunków zakupu i dostawy buraków cukrowych przeznaczonych do produkcji cukru w ramach kwoty produkcyjnej wprowadziło zasadę zobowiązującą przemysł cukrowniczy do podzielenia się z plantatorami (50%) nadwyżką wynikającą ze sprzedaży cukru po cenach wyższych od ceny interwencyjnej cukru wynoszącej 444,40 EUR/tonę. Wysokie ceny cukru pozwalają więc przypuszczać, że w sezonie bieżącym znacząco wzrosną ceny skupu buraków cukrowych (nawet do 185 zł/tonę), co przyczyni się do poprawy opłacalności ich uprawy.

Spożycie cukru w gospodarstwach domowych wykazuje tendencję spadkową. W 2010 r. konsumpcja cukru na osobę spadła o 6% do 15,6 kg. Powodem tego spadku były wysokie ceny detaliczne, a także

ograniczanie domowego przetwórstwa oraz wypieków i utrwalanie się prozdrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych. Spadek bezpośredniego spożycia cukru rekompensowany jest wzrostem konsumpcji przemysłowych artykułów spożywczych zawierających cukier. Wzrost produkcji i eksportu słodocy pozwala przypuszczać, że zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności zwiększyło się do 870 tys. ton. Ponadto reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli zwiększa się poza żywnościowe zużycie cukru, które szacowane jest na ok. 55 tys. ton. Całkowite zużycie w kraju wyniesie w 2011 r. podobnie jak w latach poprzednich ok. 1,6 mln ton.

W 2011 r. na krajowym rynku ceny cukru są bardzo wysokie. W sierpniu br. ceny zbytu cukru workowanego i paczkowanego wynosiły odpowiednio 2,88 zł/kg i 3,40 zł/kg i były o 2-4% niższe niż przed miesiącem. W handlu detalicznym w sierpniu br. średnie ceny spadły do 3,97 zł/kg i były o 2% niższe niż przed miesiącem, ale wciąż jest to ok. 50% więcej niż przed rokiem. Powodem spadku cen była rosnąca podaż cukru importowanego oraz zbliżająca się kampania cukrownicza 2011/2012.

W okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2011 r. w ujemne saldo w handlu zagranicznym cukrem pogłębiło się do 121 tys. ton. Mała produkcja w kampanii 2010/2011 (1433 tys. ton), która nie zaspokaja popytu spowodowała, że konieczny jest duży import (184 tys. ton). Wzrost przywozu wystąpił w czerwcu i lipcu br. (łącznie 135 tys. ton), gdyż znacząco zmniejszyły się zapasy cukru z poprzedniej kampanii. W całym 2011 r. ujemne saldo handlu zagranicznego wyniesie ok. 250 tys. ton. Równocześnie podmioty sektora zmniejszyły eksport do 126 tys. ton. Wysokie ceny cukru na świecie wpływają także na ceny w handlu zagranicznym, które także są bardzo wysokie. W lipcu ceny eksportowe wynosiły ok. 670 EUR/tonę, a ceny w imporcie wahały się w granicach 430-795 EUR/tonę.

Ceny cukru na rynkach światowych pozostają wysokie. We wrześniu br. ceny cukru surowego wzrosły do 670 USD/tonę, a cukru białego do 770 USD/tonę. Kontrakty terminowe wskazują, że ceny cukru na rynku światowym będą wysokie. Notowania terminowe cukru surowego na letnie miesiące 2012 r. wynoszą ok. 610 USD/t, a cukru białego ok. 710 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie	
2009	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48
	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17
2011	I	585,20	566,28	640,44	669,50	668,75	697,15
	II	581,58	580,63	-	671,05	666,03	840,89
	III	614,97	613,64	-	629,97	645,05	601,91
	IV	677,89	677,04	-	649,00	648,83	717,49
	V	702,88	702,47	-	588,04	579,52	869,35
	VI	718,04	718,04	-	416,62	484,44	375,93
	VII	669,06	669,06	672,19	596,16	796,93	429,06

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

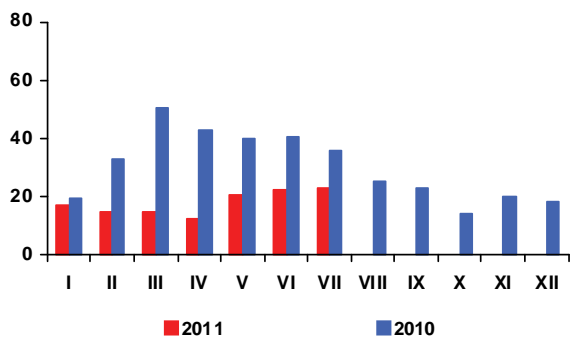
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowy			
2009	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,85	3,01
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82
2010	I	2,12	2,16	1,65	2,76
	II	2,09	2,14	1,62	2,71
	III	2,00	2,04	1,57	2,64
	IV	2,01	2,06	1,57	2,58
	V	2,03	2,08	1,64	2,55
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95
	X	2,19	2,48	1,61	2,99
	XI	2,28	2,50	1,60	2,95
	XII	2,44	2,64	1,60	2,88
2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07
	II	2,98	3,53	1,59	3,39
	III	2,97	4,15	1,62	4,79
	IV	2,80	3,99	1,61	5,01
	V	2,93	3,43	1,59	4,63
	VI	2,89	3,35	1,61	4,26
	VII	2,93	3,54	1,61	4,05
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97

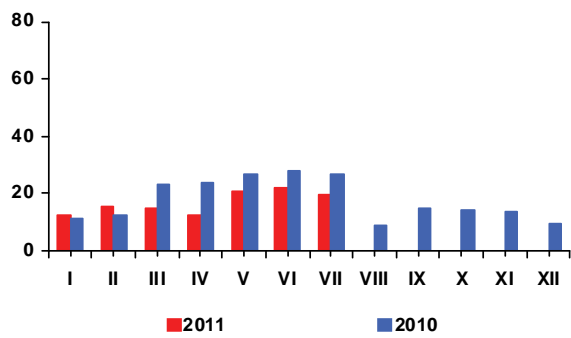
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

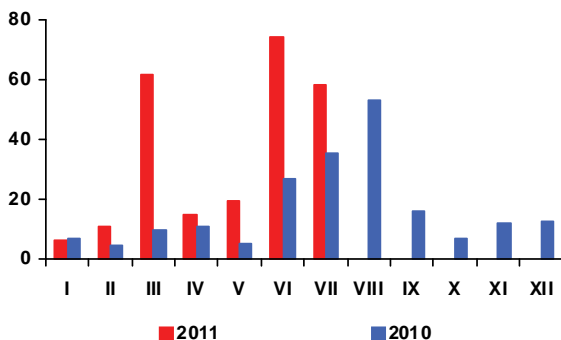
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

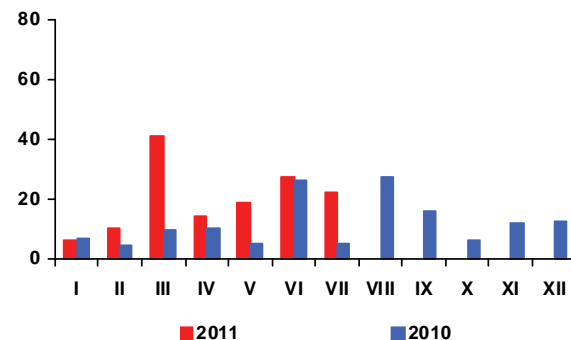
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

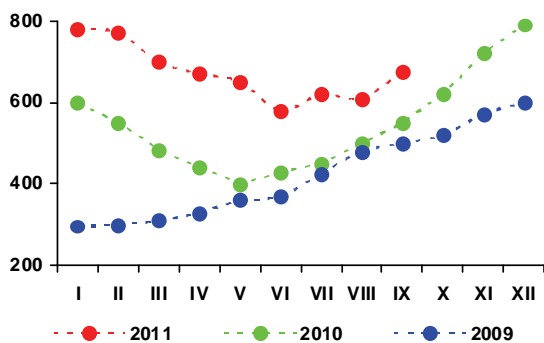
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

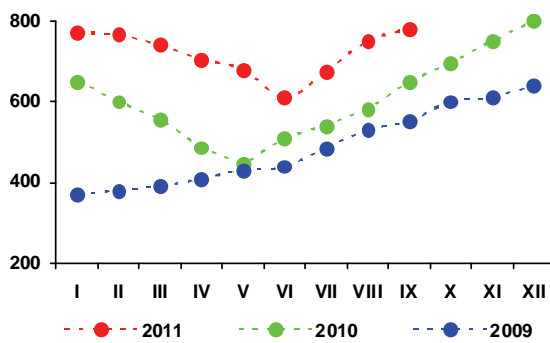
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

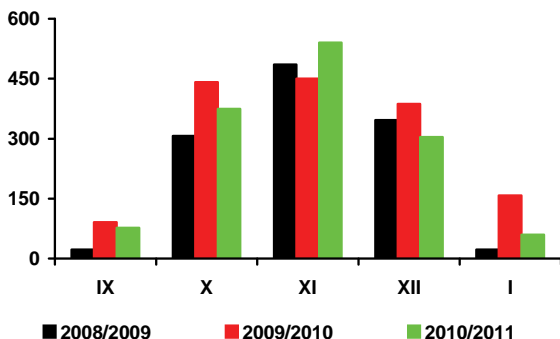
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Według oceny Oil World z połowy września, w sezonie 2011/12 światowe zbiory rzepaku obniżą się do 59,0 mln ton, a więc będą o 1,1 mln ton mniejsze niż w sezonie poprzednim i o 2,1 mln ton mniejsze w porównaniu z rekordowo wysokimi przed dwoma sezonami. W ślad za spadkiem zbiorów i zapasów, światowa podaż rzepaku w sezonie 2011/12 obniży się do 65,4 mln ton (o 2,1 mln ton w porównaniu z sezonem poprzednim), a jego przerób zmniejszy się do 56,6 mln ton (o 1,7 mln ton). Zapasy rzepaku na koniec sezonu wyniosą 5,7 mln ton i będą o 0,7 mln ton niższe niż przed rokiem.

Zbiory rzepaku w UE-27 szacuje się aktualnie na 18,7 mln ton (o 1,8 mln ton mniej niż przed rokiem i o 3,1 mln ton mniej niż przed dwoma latami). Oil World po raz kolejny podwyższył szacunki zbiorów dla Francji (do 5,3 mln ton) i Wielkiej Brytanii (do 2,5 mln ton), natomiast obniżył dla Niemiec (do 4,1 mln ton) i Polski (do 1,7 mln ton). Nawet jeżeli uda się zrealizować import 3,2 mln ton rzepaku (o 0,6 mln ton wyższy niż w sezonie poprzednim), przerób rzepaku w UE-27 obniży się do 21,3 mln ton (o 0,8 mln ton w porównaniu z sezonem poprzednim). Zmniejszą też zapasy rzepaku na koniec sezonu do 1,1 mln ton (o 0,4 mln ton), a wskaźnik zapasów do zużycia pogorszy się.

Mimo odnotowanych w sierpniu spadków, ceny oleistych w transakcjach rzeczywistych i terminowych na europejskim i światowym rynku są nadal bardzo wysokie.

W sierpniu przeciętna cena rzepaku w portach europejskich (639 USD/tonę - cif Hamburg) była o 3% mniejsza niż przed miesiącem, lecz o 33% większa niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1363 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 2% tańszy niż przed miesiącem, lecz o 35% droższy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła 251 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 2% niższa niż przed miesiącem, lecz nadal była o 2% wyższa niż przed rokiem. W pierwszych trzech tygodniach września ceny rzepaku i produktów jego przerobu na rynku europejskim nadal malały.

Na rynku krajowym nie odnotowuje się spadków cen rzepaku. Ceny rzepaku umacnia nie tylko niedobór jego podaży, ale także osłabienie złotego względem walut obcych. Wg notowań MRiRW w lipcu, jak i w sierpniu przeciętna cena skupu rzepaku wyniosła 1827 zł/tonę, a we wrześniu wzrosła do 1916 zł/tonę i była o 5% wyższa niż w dwóch poprzednich miesiącach i o 47% wyższa niż we wrześniu poprzedniego roku. Wzrosły też ceny zbytu produktów przetwórstwa rzepaku. We wrześniu ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego

(4440 zł/tonę) i śruty rzepakowej (706 zł/tonę) były odpowiednio o 4% i 6% wyższe niż przed miesiącem oraz o 32% i 11% wyższe niż przed rokiem.

Krajowy przerób rzepaku w pierwszych siedmiu miesiącach br. był mniejszy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) wyprodukowały 295,0 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 9,9% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła 247,5 tys. ton i była o 20,4% mniejsza niż przed rokiem. Zmalała zarówno produkcja oleju rzepakowego na cele jadalne (o 17,7% do 188,1 tys. ton), jak i techniczne (o 27,8% do 59,4 tys. ton). Produkcja margaryn w dużych i średnich zakładach była większa niż przed rokiem (wzrost o 2,1% do 207,4 tys. ton).

Eksport surowców i produktów oleistych w pierwszych siedmiu miesiącach 2011 r. był mniejszy, zaś ich import większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wyjątkiem był tylko wzrost eksportu margaryn, przy jednoczesnym spadku ich importu. Od stycznia do lipca wywieziono: 44 tys. ton rzepaku (o 58% mniej niż w tym samym okresie 2010 r.), 83 tys. ton oleju rzepakowego (o 40% mniej), 236 tys. ton śruty rzepakowej (o 29% mniej) i 68 tys. ton margaryn (o 12% więcej). Przywieziono: 1512 tys. ton śrut oleistych (o niecały 1% więcej niż w okresie styczeń-lipiec 2010 r.), 268 tys. ton olejów roślinnych (o 30% więcej), 178 tys. ton nasion oleistych (o 35% więcej), w tym 92 tys. ton rzepaku (o 57% więcej) oraz 32 tys. ton margaryn (o 9% mniej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych od początku 2011 r. dynamicznie rosną. Do kwietnia szybciej drożały oleje roślinne niż margaryny. Od maja znacznie wyższe były wzrosty cen margaryn niż olejów roślinnych. W relacji sierpień do grudnia 2010 r. ceny detaliczne tłuszczów roślinnych wzrosły średnio o 8,2%, znacznie więcej niż ceny całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (1,7%), w tym ceny tłuszczów zwierzęcych (5,7%). W sierpniu konsumenci płacili za oleje roślinne średnio o 12,1% więcej, a za margaryny o 10,8% więcej niż przed rokiem. Masło było o 8,1% droższe niż w sierpniu poprzedniego roku, a pozostałe tłuszcze zwierzęce były o 4,9% droższe.

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	362 206	210 006	1 034 814	27,14	23,8	85,3
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2010 VII	42 574	37 835	14 077	66 332	1,74	33,1	64,2
VIII	66 851	33 305	15 978	84 178	2,21	23,9	79,4
IX	62 522	32 790	22 753	72 559	1,90	36,4	86,2
X	59 240	37 621	22 153	74 708	1,96	37,4	79,3
XI	60 200	29 772	23 131	66 841	1,75	38,4	90,1
XII	52 528	43 663	18 552	77 639	2,04	35,3	67,7
2011 I	54 036	27 690	11 248	70 478	1,85	20,8	76,7
II	50 165	36 315	8 894	77 586	2,03	17,7	64,7
III	38 596	50 485	13 271	75 810	1,99	34,4	50,9
IV	48 936	50 766	14 951	84 751	2,22	30,6	57,7
V	46 034	33 510	13 265	66 279	1,74	28,8	69,5
VI	23 494	37 219	13 629	47 084	1,23	58,0	49,9
VII	33 792	32 351	13 516	52 627	1,38	40,0	64,2
Zmiany w %							
<u>VII 2011</u> <u>VI 2010</u>	43,8	-13,1	-0,8	11,8	43,8	x	x
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	-20,6	-14,5	-4,0	-20,7	-20,6	x	x
<u>VII 2011</u> <u>XII 2010</u>	-35,7	-25,9	-27,1	-32,2	-35,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	30 235	182 891	729 958	19,13	20,7	120,9
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2010 VII	42 574	4420	13 737	33257	0,87	32,3	128,0
VIII	66 851	3803	15 663	54991	1,44	23,4	121,6
IX	62 522	4691	20 846	46367	1,22	33,3	134,8
X	59 240	4187	19 812	43615	1,14	33,4	135,8
XI	60 200	3704	22 222	41682	1,09	36,9	144,4
XII	52 528	4706	16024	41210	1,08	30,5	127,5
2011 I	54 036	2241	10647	45630	1,20	19,7	118,4
II	50 165	3187	8274	45078	1,18	16,5	111,3
III	38 596	8272	10029	36839	0,97	26,0	104,8
IV	48 936	7735	14681	41990	1,10	30,0	116,5
V	46 034	5731	12840	38925	1,02	27,9	118,3
VI	23 494	5416	12978	15932	0,42	55,2	147,5
VII	33 792	4635	13103	25324	0,66	38,8	133,4
Zmiany w %							
<u>VII 2011</u> <u>VI 2010</u>	43,8	-14,4	1,0	59,0	59,0	x	x
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	-20,6	4,9	-4,6	-23,9	-23,9	x	x
<u>VII 2011</u> <u>XII 2010</u>	-35,7	-1,5	-18,2	-38,5	-38,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	2 274 379	610 496	2 987 804	46,1	44,3
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2010 VII	63 861	213 714	49 773	227 802	77,9	28,0
VIII	100 277	186 193	60 772	225 698	60,6	44,4
IX	93 783	251 469	63 123	282 129	67,3	33,2
X	88 860	208 490	56 516	240 834	63,6	36,9
XI	90 300	307 107	64 297	333 110	71,2	27,1
XII	78 792	198 638	64 472	212 958	81,8	37,0
2011 I	81054	249 551	46 444	284 161	57,3	28,5
II	75248	233 172	41 490	266 930	55,1	28,2
III	57894	172 572	45 592	184 874	78,8	31,3
IV	73404	222 568	43 551	252 421	59,3	29,1
V	69051	243 717	38 382	274 386	55,6	25,2
VI	35241	232 902	30 589	237 554	86,8	14,8
VII	50688	157 992	17 351	191 329	34,2	26,5
Zmiany w %						
<u>VII 2011</u> <u>VI 2010</u>	43,8	-32,2	-43,3	-19,5	x	x
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	-20,6	-26,1	-65,1	-16,0	x	x
<u>VII 2011</u> <u>XII 2010</u>	-35,7	-20,5	-73,1	-10,2	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	9 811	551 254	782 478	41,6	169,2
2010 I-XII	1 276 464	13 697	627 199	662 962	49,1	192,5
2010 VII	63 861	1 263	43 831	21 293	68,6	299,9
VIII	100 277	829	57 820	43 286	57,7	231,7
IX	93 783	728	59 589	34 922	63,5	268,5
X	88 860	722	53 516	36 066	60,2	246,4
XI	90 300	1 335	61 759	29 876	68,4	302,2
XII	78 792	836	62 414	17 214	79,2	457,7
2011 I	81 054	1 499	44 632	37 921	55,1	213,7
II	75 248	1 460	39 192	37 516	52,1	200,6
III	57 894	2 371	42 697	17 568	73,8	329,5
IV	73 404	890	39 561	34 733	53,9	211,3
V	69 051	1 639	32 136	38 554	46,5	179,1
VI	35 241	1 071	24 928	11 384	70,7	309,6
VII	50 688	462	12 641	38 509	24,9	131,6
Zmiany w %						
<u>VII 2011</u> <u>VI 2010</u>	43,8	-56,9	-49,3	238,3	x	x
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	-20,6	-63,4	-71,2	80,9	x	x
<u>VII 2011</u> <u>XII 2010</u>	-35,7	-44,7	-79,7	123,7	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	363 022	46 033	88 925	320 130	8,39	24,5	113,4
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2010 VII	30 154	4 571	10 038	24 687	0,65	33,3	122,1
VIII	28 499	5 735	7 421	26 813	0,70	26,0	106,3
IX	36 661	6 955	11 999	31 617	0,83	32,7	116,0
X	37 748	6 483	14 286	29 945	0,79	37,8	126,1
XI	39 566	5 806	12 792	32 580	0,85	32,3	121,4
XII	29 599	5 850	10 658	24 791	0,65	36,0	119,4
2011 I	30 098	3 668	10 214	23 552	0,62	33,9	127,8
II	26 857	4 108	9 125	21 840	0,57	34,0	123,0
III	33 448	5 359	11 813	26 994	0,71	35,3	123,9
IV	30 933	5 287	9 378	26 842	0,70	30,3	115,2
V	28 648	4 588	9 455	23 781	0,62	33,0	120,5
VI	29 058	5 496	9 067	25 487	0,67	31,2	114,0
VII	28 351	4 015	9 288	23 078	0,61	32,8	122,8
Zmiany w %							
<u>VII 2011</u> <u>VI 2010</u>	-2,4	-26,9	2,4	-9,5	-9,5	x	x
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	-6,0	-12,2	-7,5	-6,5	-6,5	x	x
<u>VII 2011</u> <u>XII 2010</u>	-4,2	-31,4	-12,9	-6,9	-6,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2010 VIII	1268,8	647,8	1,96
IX	1298,2	688,3	1,89
X	1390,0	690,9	2,01
XI	1463,0	708,9	2,06
XII	1675,0	779,7	2,10
2011 I	1678,0	889,0	1,89
II	1776,0	935,4	1,90
III	1597,0	914,7	1,75
IV	1729,0	948,3	1,82
V	1765,0	992,2	1,78
VI	1817,0	990,7	1,83
VII	1827,0	861,6	2,12
VIII	1855,6	754,8	2,46
Zmiany w %			
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2010</u>	1,6	-12,4	x
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	46,2	16,5	x
<u>VIII 2011</u> <u>XII 2010</u>	10,8	-3,2	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

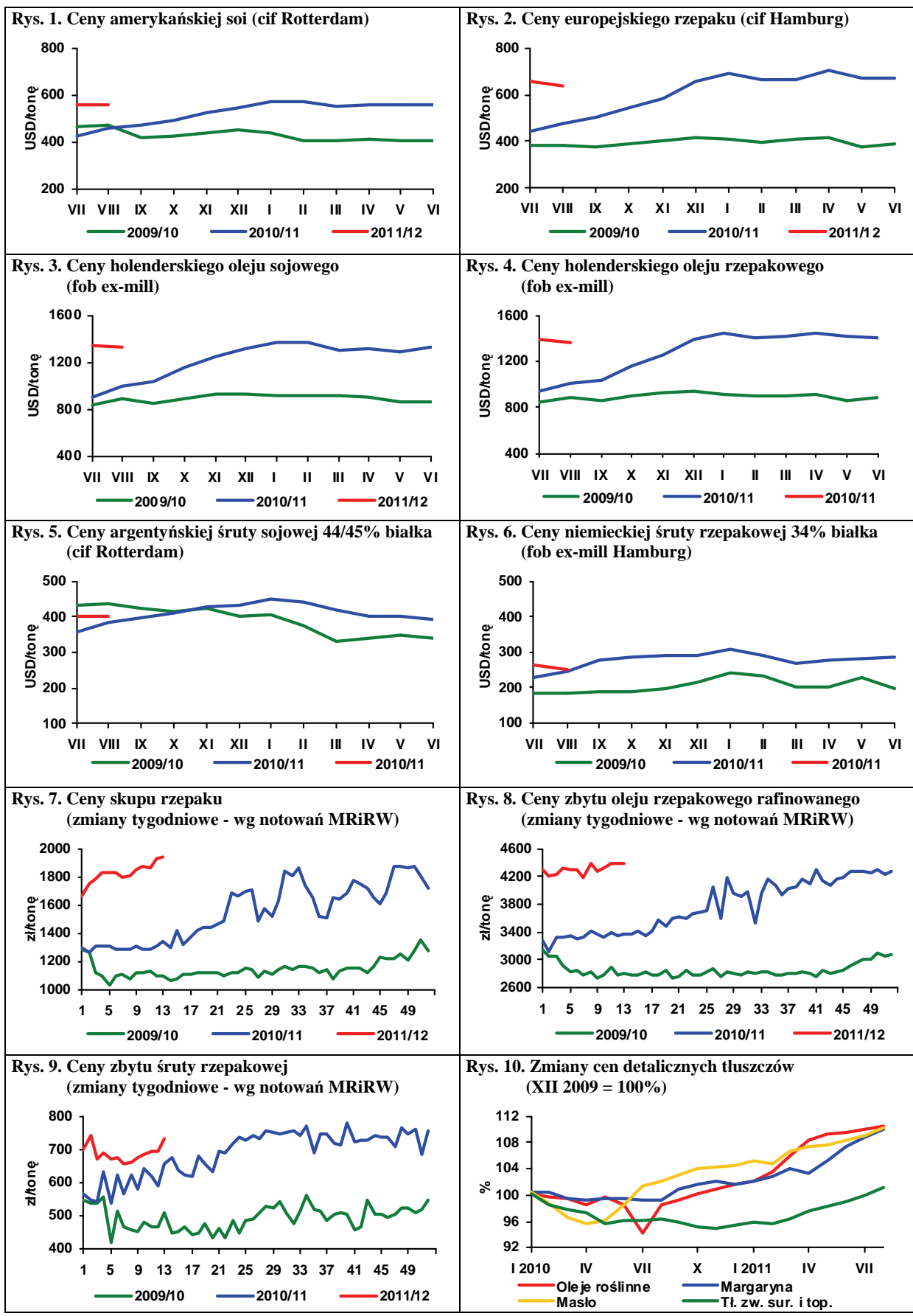
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
IX	4,16	6,91	15,75	4,54	5,84	13,38	21,10	5,56
X	4,43	7,04	15,96	4,50	5,88	13,68	21,30	5,52
XI	4,47	6,83	15,94	4,59	6,00	13,68	21,35	5,52
XII	4,40	6,69	16,01	4,59	5,97	13,55	21,35	5,52
2011 I	4,69	6,75	15,85	4,55	6,04	13,60	21,55	5,52
II	5,29	6,80	16,1	4,57	6,17	13,75	21,55	5,52
III	5,50	7,07	16,56	4,61	6,48	13,83	22,10	5,56
IV	5,12	7,07	16,64	4,66	6,72	13,70	22,15	5,64
V	5,14	7,07	16,65	4,75	6,81	13,60	22,10	5,68
VI	5,32	7,13	16,79	4,78	6,82	13,63	22,35	5,72
VII	5,29	7,22	16,96	4,94	6,88	13,65	22,45	5,76
VIII	5,25	7,12	17,05	4,99	6,92	13,70	22,65	5,88
Zmiany w %								
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2010</u>	-0,8	-1,4	0,5	1,0	0,6	0,4	0,9	2,1
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	18,8	3,9	9,4	10,9	19,9	3,2	7,6	5,0
<u>VIII 2011</u> <u>XII 2010</u>	19,3	6,4	6,5	8,7	15,9	1,1	6,1	6,5

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Według prognoz Komisji Europejskiej z końca września 2011¹ tegoroczne średnie plony ziemniaków w UE-27 mogą wynieść 306 dt/ha, wobec 284 dt/ha w 2010 r. oraz w ostatnim pięcioleciu. W krajach UE-5 (Niemcy, Francja, Holandia, Belgia i Wlk. Brytania), które mają decydujący wpływ na kształtowanie się sytuacji na unijnym rynku ziemniaków średnie plony (z wyłączeniem ziemniaków skrobiowych i sadzeniaków) wynoszą ok. 473 dt/ha, wobec 449 dt/ha w roku ubiegłym. Ponieważ jednocześnie areal uprawy wzrósł o 1,3%, zbiory ziemniaków wczesnych i jadalnych w tych krajach są o wyższe o 7% (o 1,6 mln ton) i wynoszą łącznie 25,6 mln ton.

Wzrost plonów i zbiorów ziemniaków powoduje, że ich ceny na europejskich rynkach w pierwszych miesiącach bieżącego sezonu są o połowę niższe niż w ubiegłym roku i wraz z rosnącą podażą systematycznie maleją. W końcu września we Francji wynosiły one 48-50 EUR/t, a w Belgii i Niemczech 40-45 EUR/t. Wyższe ceny przekraczające 110 EUR/t są w Wlk. Brytanii. Zmiany cen w dalszej części sezonu będą uzależnione od przebiegu zbiorów.

Według wstępnych szacunków GUS powierzchnia uprawy ziemniaków w Polsce w 2011 r. wynosi ok. 0,4 mln ha i jest większa od ubiegłorocznej o 3,4%². Przebieg warunków pogodowych w okresie wegetacji ziemniaków był w miarę korzystny, zwłaszcza odmian późnych. W konsekwencji plony ziemniaków są relatywnie wysokie i wynoszą 205 dt/ha, tj. o 25 dt/ha (o ok. 14%) powyżej średniej z lat 2001-2005. Zbiory ziemniaków wynoszą ok. 8,2 mln ton i są niższe od średniej z lat 2001-2005 o prawie 44%. Również w Polsce ma miejsce silny spadek cen ziemniaków. W końcu września, według danych MRiRW, średni poziom cen targowiskowych wyniósł 58 zł/dt, wobec 99 zł/dt w analogicznym okresie 2010 r. W jeszcze większym stopniu potaniały ziemniaki na rynkach hurtowych, gdzie średni poziom we wrześniu wyniósł ok. 40 zł/dt, wobec 85 zł/dt w analogicznym okresie ubiegłego roku.

W ostatnim okresie ceny przetworów ziemniaczanych były stabilne z lekką tendencją spadkową, a ich obecny poziom jest o 5% wyższy niż przed rokiem, z wyjątkiem chipsów, które potaniały w ujęciu rocznym. Ceny zbytu skrobi ziemniaczanej nadal są dwukrotnie wyższe niż przed rokiem, mimo że trzeci miesiąc z rzędu ma miejsce ich spadek.

W odróżnieniu od poprzedniego sezonu producenci skrobi nie będą mieć problemów z pozyskaniem wystarczającej ilości surowca do przetworu, ceny płacone za skupione ziemniaki skrobiowe będą wyższe niż w ubiegłym roku. Z powodu osłabienia złotego obecny poziom ceny minimalnej, jaką co najmniej muszą płacić zakłady za ziemniaki skrobiowe, jest o ok. 10% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Ponadto część zakładów, chcąc zachęcić plantatorów do zawierania kontraktów na dostawy ziemniaków, oferowały w umowach cenę nawet o kilkadziesiąt procent wyższą od minimalnej.

Początek sezonu 2011/12 nie przyniósł istotnych zmian w tendencjach handlu zagranicznego ziemniakami i przetworami. W lipcu 2011 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku zmalał eksport skrobi ziemniaczanej i skrobi modyfikowanych, a wzrósł syropów skrobiowych. Nieco niższy niż przed rokiem jest eksport przetworów spożywczych z ziemniaków. Wzrósł natomiast import produktów skrobiowych, wyższy jest też przywóz ziemniaków mrożonych.

1 Mars Bulletin (2011) Vol.19 No.16

2 Według wynikowego szacunku GUS z 17 grudnia 2010 areal uprawy ziemniaków w Polsce w 2010 r. wyniósł 491 tys. ha. Natomiast według Powszechnego Spisu Rolnego powierzchnia uprawy ziemniaków w ubiegłym roku wyniosła 387 tys. ha. W związku z tym należy oczekiwać, że GUS dokonana korekty wielkości zbiorów za 2010 r., które były wówczas szacowane na 8,77 mln ton.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2009	2010	2011	2008	2009	2010
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	50 100	79 400	36 000	-	-	-
V	35 600	41 000	36 900	-	-	-
VI	33 000	35 600	12 700	-	-	-
VII	27 800	29 100	26 500	-	-	-
VIII	43 700	45 500	61 800	-	-	117
IX	249 400	149 000		21 975	24 818	12 923
X	299 300	297 900		38 712	40 781	32 774
XI	121 900	166 200		27 609	15 192	15 603
XII	38 500	70 400		462		16
RAZEM	780 600 ^b	609 100 ^b	173 900	88 758	80 791	61 433

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2010 I	53	284	1 748	5 445	8	2 715	483	7 087	1 255	653
II	58	374	2 242	6 386	15	2 454	453	8 002	1 114	549
III	192	688	3 122	5 222	7	4 324	578	10 418	1 731	668
IV	141	424	3 373	6 174	30	3 218	520	8 540	1 801	539
V	114	22	2 120	4 964	6	4 321	501	9 499	1 734	699
VI	235	-	543	4 809	3	4 359	841	10 253	1 920	813
VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	13 635	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	11 707	1 845	438
IX	69	-	1 333	3 003	12	5 155	991	10 297	1 695	453
X	252	0	6 458	7 373	7	3 657	1 114	9 640	2 013	784
XI	376	0	8 246	4 313	11	3 002	1 174	8 546	1 696	665
XII	89	-	9 979	2 672	15	4 152	1 139	10 988	1 775	627
2011 I	52	293	23 773	2 094	557	4 280	686	8 939	1 569	557
II	219	351	16 041	1 970	280	3 741	846	9 777	1 982	659
III	305	615	13 727	1 643	502	4 433	1 06	10 529	1 923	613
IV	137	813	3 926	1 659	1 602	3 836	772	11 491	1 804	647
V	271	240	2 084	817	1 474	3 968	636	10 538	1 729	454
VI	1 374	-	2 030	1 729	1152	4 259	678	11 298	2 094	440
VII	814	-	4 187	1 758	5	3964	953	10 250	1697	210

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2010 I	1 267	164	8 868	584	6 056	14 744	4 927	3 020	333	102
II	3 057	1 030	16 085	611	5 185	17 287	5 007	3 557	402	116
III	3 737	7 850	24 008	754	13 941	11 592	5 196	4 315	392	112
IV	6 315	12 277	17 024	558	5 768	22 917	5 097	3 492	249	91
V	19 942	3 239	34 198	516	5 289	19 280	4 755	4 318	420	54
VI	12 067	1 160	32 169	903	6 159	12 960	5 139	3 525	925	39
VII	178	2 213	3 296	786	7 683	17 396	5 170	2 852	586	52
VIII	39	865	2 849	720	7 880	14 884	5 778	2 793	553	6
IX	200	250	3 426	803	7 070	13 232	6 324	3 151	686	34
X	86	153	3 274	1 149	6 236	10 726	6 040	3 796	620	49
XI	172	247	8 352	1 059	4 517	10 816	4 869	3 595	403	61
XII	1 066	313	3 659	684	6 399	11 424	4 417	3 177	146	159
2011 I	934	528	21 091	541	4 930	12 544	5 030	3 268	605	63
II	1 190	1 229	12 664	1 035	7 280	12 054	4 842	3 630	807	131
III	4 498	6 907	23 369	1 345	9 071	24 879	6 237	5 362	1 072	225
IV	6 867	7 705	21 378	1 416	8 702	20 486	5 551	4 811	864	381
V	22 066	2 202	42 237	836	8 060	27 671	5 546	6 699	709	118
VI	9 054	67	19 651	646	8 751	19 622	4 865	7 270	428	90
VII	175	537	3 301	1 077	8 603	16 107	5 213	5 437	421	19

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
		2010	2011	2011	2011	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	44,4	84,1	56,9	39,3	88,5	69,1
	targowiskowa	120,3	153,2	113,1	81,7	67,9	72,2
	detaliczna (zł/kg)	1,40	2,00	1,36	0,93	66,4	68,4
	importowa	78,8	96,7	89,2	.	115,1	92,2
	eksportowa	177,8	148,7	103,7	.	61,0	69,7
Relacje cen	skup / targowisko	0,37	0,55	0,50	0,48	-	-
	targowisko / detal	0,86	0,77	0,83	0,88	-	-
	skup / detal	0,32	0,42	0,42	0,42	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	150,6	150,0	150,8	155,8	103,4	103,3
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,89	4,51	4,28	3,73	197,4	87,1
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	3,63	7,27	7,36	7,37	203,0	100,1
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,68	10,20	10,14	10,08	104,1	99,4
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,80	34,70	34,50	34,30	98,6	99,4
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,88	9,38	9,46	9,42	106,1	99,6

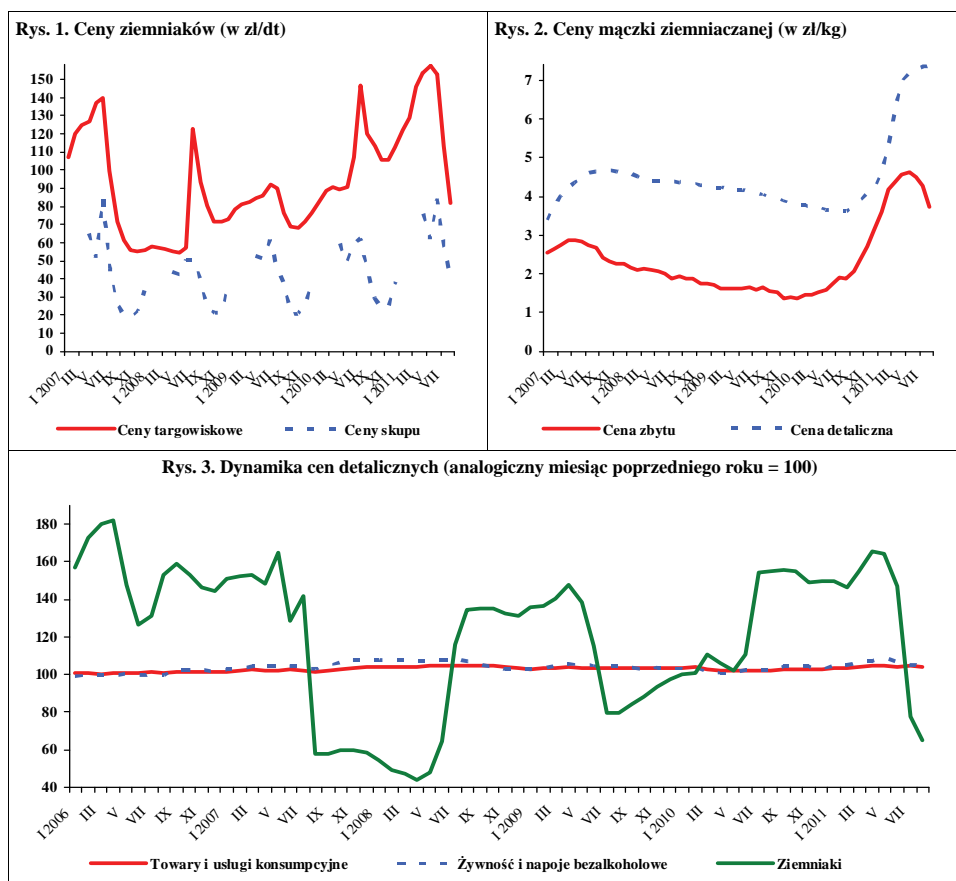
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2010	2011		wsk. zmian cen		
		sierpień	czerwiec	lipiec	sierpień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	118,2	198,6	111,7	82,2	69,5	73,6
2	Kujawsko-pomorskie	120,2	175,6	103,1	77,7	64,6	75,3
3	Lubelskie	125,9	118,9	140,7	99,0	78,7	70,4
4	Lubuskie	131,6	179,1	123,8	82,0	62,3	66,2
5	Łódzkie	108,7	152,0	86,8	66,2	60,9	76,2
6	Małopolskie	116,0	147,0	102,3	69,1	59,5	67,5
7	Mazowieckie	122,1	128,4	128,3	90,0	73,7	70,1
8	Opolskie	122,2	184,6	97,6	71,5	58,5	73,3
9	Podkarpackie	135,3	184,2	119,1	81,9	60,5	68,8
10	Podlaskie	116,2	115,0	137,0	87,5	75,3	63,9
11	Pomorskie	128,5	145,2	112,8	76,4	59,4	67,7
12	Śląskie	117,9	178,8	97,6	76,7	65,0	78,5
13	Świętokrzyskie	113,6	130,4	95,2	76,9	67,7	80,8
14	Warmińsko-mazurskie	123,6	133,4	142,2	91,1	73,7	64,1
15	Wielkopolskie	118,0	176,0	108,8	74,8	63,3	68,7
16	Zachodniopomorskie	125,3	174,5	128,5	96,4	77,0	75,0
maksimum		135,3	198,6	142,2	99,0	x	
minimum		108,7	115,0	86,8	66,2		
różnica w %		24,5	72,7	63,8	49,6		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

We wrześniu 2011 r. w porównaniu z sierpniem br. obniżały się ceny skupu warzyw, przeznaczonych do przetwórstwa i na eksport, jak: kapusta biała (od 4% do 39% w zależności od kierunku zagospodarowania), cebula (44-47%), marchew (6-14%) i buraki (4-11%). Ponadto w przetwórstwie potaniała fasola szparagowa, brokuły różyczkowane i kalafior różyczkowane, a spośród warzyw kierowanych na eksport: selery (o 43%), pory, ogórki i ziemniaki. Na zbliżonym poziomie utrzymały się ceny skupu pomidorów gruntowych do bezpośredniej konsumpcji i do przetwórstwa. Podrożały natomiast: kalafior gruntowy (o 62%), pomidory szklarniowe (o 32%), ogórki do kwaszenia i konserwowania (o 20 i 21%) i - w niewielkim stopniu - pieczarki; w zakładach przetwórczych cebula obierana (o 6%), a w firmach eksportowych: kapusta pekińska (dwukrotnie) i pomidory (o 49%). W handlu hurtowym mniej płacono za cebulę (o 44%), buraki ćwikłowe (o 15%), kapustę białą (o 7%) i pomidory gruntowe (o 4%), a więcej za ogórki gruntowe (o 83%), pomidory spod osłon (o 36%) i kalafior gruntowy (o 31%).

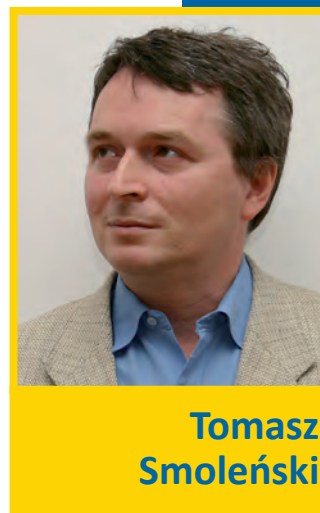
W relacji do września 2010 r. w skupie odnotowano spadek cen niemal wszystkich warzyw oprócz buraków przemysłowych, pomidorów do tłoczenia i papryki czerwonej na eksport, które podrożały odpowiednio o: 40%, 9% i 15%. Spośród warzyw do bezpośredniej konsumpcji najbardziej potaniała: kapusta biała (o 75%), pomidory gruntowe (o 65%), pomidory szklarniowe (o 55%), cebula (o 54%) i ogórki do konserwowania (o 40%); w zakładach przetwórczych: cebula obierana (o 46%), kapusta biała (o 45%), kalafior różyczkowany (o 30%), marchew na kostkę (o 19%) i fasola szparagowa (o 17%), a w firmach eksportowych: kapusta czerwona (o 66%), kapusta biała (o 65%), ziemniaki (o 62%), selery (o 60%), cebula (o 53%) i kapusta pekińska (o 46%). W handlu hurtowym stwierdzono najwyższy spadek cen: kapusty białej (o 54%), pomidorów spod osłon (o 51%), cebuli (o 47%) i pomidorów gruntowych (o 40%).

W sierpniu 2011 r., w stosunku do lipca, w handlu detalicznym o 39% potaniały selery, o 31% papryka i pomidory, o 28% buraki ćwikłowe, o 21% cebula i w mniejszym stopniu (poniżej 20%) pory, kalafior, kapusta biała i ogórki gruntowe. Odnotowano natomiast wzrost cen marchwi (o 15%) i pieczarek. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych prawie nie zmieniły się.

W relacji do sierpnia 2010 r. w handlu detalicznym większość warzyw potaniała, a najbardziej: pomidory (o 41%), selery (o 38%), kalafior (o 32%), pory (o 13%), buraki ćwikłowe (o 12%) i cebula (o 10%). O 40% wzrosła cena marchwi i o 3% ogórków grun-

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

towych. Spośród przetworów warzywnych większy wzrost odnotowano w przypadku cen szpinaku mrożonego (o 11%), mrożonych mieszanek warzywnych (o 9%), kalafiorów mrożonych (o 6%) i koncentratu pomidorowego (o 5%). Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do tych sprzed roku.

W lipcu 2011 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze o 29% zwiększyły produkcję konserw warzywnych i o 14% warzyw mrożonych, a zmniejszyły produkcję soku pomidorowego o 19% i marynat o 18%.

W lipcu 2011 r. wyeksportowano 22,1 tys. ton warzyw świeżych o wartości 12,4 mln EUR. W stosunku do lipca 2010 r. wolumen eksportu warzyw zmniejszył się o 16%, a jego wartość o 27%. Do zmniejszenia eksportu przyczynił się 30-procentowy spadek sprzedaży ogórków i pomidorów i 19-procentowy cebuli. Niemał trzykrotnie wzrósł natomiast eksport kalafiorów i o 16% kapusty. W lipcu br. wyeksportowano 26,5 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 21,1 mln EUR. Eksport przetworów obniżył się o 7%, a wpływy z ich sprzedaży utrzymały się na poziomie roku ubiegłego. Obniżył się eksport wszystkich przetworów: suszy o 38%, konserw o 14%, mrożonek o 5% i marynat o 2%.

Import warzyw świeżych w lipcu 2011 r. wyniósł 18,9 tys. ton, a jego wartość 11,2 mln EUR. W porównaniu z lipcem poprzedniego roku ilość zakupionych warzyw świeżych była niższa o 12%, a ich wartość o 24%. Niższy o 85% był zakup kapusty, o 32% marchwi, o 22% pomidorów i o 9% ogórków. O 54% zwiększył się wolumen importu czosnku, o 15% cebuli i o 11% papryki. W tym okresie zaimportowano 15,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 14,6 mln EUR. W relacji do lipca 2010 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych była niższa o 17%, a wartość o 12%. Niższy o 52% był zakup suszy i marynat, o 30% mrożonek i o 10% koncentratu pomidorowego. Zwiększył się o 4% import konserw.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2010 VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
X	1,08	1,77	0,77	0,79	0,75	-	-	-	4,05	1,99	4,75
XI	1,05	1,75	0,87	0,78	0,76	-	-	-	5,26	-	4,51
XII	1,13	1,80	1,05	0,91	0,84	-	-	-	7,00	-	4,77
2010 I-XII	1,36	1,88	1,03	0,93	0,76	1,54	0,99	2,00	5,09	1,91	4,87
2011 I	1,46	1,95	1,21	1,02	0,91	-	-	-	-	-	4,98
II	1,44	1,98	1,42	1,05	0,90	-	-	-	-	-	4,67
III	1,42	2,05	1,80	1,15	1,02	-	-	-	5,38	-	4,95
IV	1,36	2,05	1,86	1,19	1,26	-	-	-	5,74	-	4,68
V	1,45	2,12	2,29	1,41	1,94	-	-	-	3,64	-	4,40
VI	2,20	2,41	2,40	1,48	1,12	-	1,46	-	2,49	-	4,33
VII	1,33	2,35	0,33	1,09	0,68	1,24	0,86	-	2,22	1,35	4,71
VIII	0,91	1,86	0,38	0,69	0,48	1,06	0,61	0,82	1,25	1,22	4,79
IX	0,51	-	0,23	0,59	0,46	1,28	0,73	0,82	1,65	1,98	4,96
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2011</u> VIII 2011	56	-	61	86	96	121	120	100	132	162	104
<u>IX 2011</u> IX 2010	46	-	25	69	69	60	x	35	45	98	92

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztuk, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2010 VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
X	1,30	0,49	0,25	0,20	0,90	-	1,83	1,33	-	0,60	0,32
XI	1,45	0,67	0,24	0,25	0,85	-	1,96	1,57	-	-	-
XII	1,56	0,77	0,27	0,28	0,90	-	2,10	1,65	-	-	-
2010 I-XII	1,41	0,54	0,33	0,25	0,88	0,78	1,70	1,27	1,45	0,59	0,33
2011 I	1,56	0,77	0,44	0,31	0,87	-	-	-	-	-	-
II	1,23	0,90	0,50	0,35	-	-	-	-	-	-	-
III	1,18	1,28	0,54	0,46	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,18	1,65	-	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,15	1,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,77	-	-	-	-	-	1,78	1,20	1,80	-	-
VII	0,69	-	-	-	-	0,74	1,56	1,16	1,71	-	-
VIII	0,63	0,28	-	-	-	0,71	1,55	1,00	1,09	0,53	0,36
IX	0,67	0,27	0,25	0,28	-	0,66	1,44	0,96	-	0,54	0,36
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2011</u> VIII 2011	106	96	x	x	x	93	93	96	x	102	100
<u>IX 2011</u> IX 2010	54	55	81	140	x	83	95	70	x	93	109

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2010 VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	1,50	0,48	0,60
X	3,79	-	1,41	0,69	1,19	3,44	0,61	1,50	1,45	0,95	1,53	0,48	-
XI	4,64	-	1,32	0,71	1,23	-	0,59	1,48	1,46	0,90	1,50	0,52	-
XII	-	-	1,53	1,00	1,33	-	0,68	-	1,49	1,06	1,58	0,57	0,81
2010 I-XII	3,70	0,57	1,69	0,83	1,10	2,99	0,68	2,02	1,93	1,09	1,57	0,47	0,62
2011 I	-	-	1,93	1,24	1,34	-	0,80	1,86	1,65	1,15	2,15	0,71	0,86
II	-	-	2,08	1,31	1,33	-	0,88	2,50	1,65	1,13	1,80	0,70	0,92
III	-	-	2,77	1,84	1,39	-	0,96	3,00	1,94	1,15	1,80	0,98	1,02
IV	5,77	-	2,95	1,99	1,46	-	1,03	-	2,00	1,12	-	1,43	0,95
V	3,39	-	1,42	1,81	-	-	1,09	-	-	1,03	-	2,20	-
VI	1,96	1,10	0,63	0,60	1,50	-	1,10	-	-	0,65	-	1,18	1,05
VII	1,85	0,70	0,60	0,31	1,03	-	0,80	-	2,45	1,08	2,48	0,63	0,41
VIII	1,30	0,53	0,41	0,28	0,40	3,50	0,48	-	1,50	0,73	1,85	0,44	0,25
IX	1,94	0,47	0,83	0,23	0,39	3,47	0,45	1,75	0,85	0,39	1,32	0,39	0,23
Wskaźnik zmian w %													
<u>IX 2011</u> <u>VIII 2011</u>	149	89	202	82	98	99	94	x	57	53	71	89	92
<u>IX 2011</u> <u>IX 2010</u>	72	75	54	35	34	115	78	x	40	47	88	81	38

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty	
2010 III		4 123	42 230	8 883	4 413
IV		3 620	29 588	5 745	3 001
V		3 527	25 104	4 948	2 611
VI		3 573	24 326	4 426	4 439
VII		3 034	29 506	15 363	15 284
VIII		3 439	43 319	12 776	19 052
IX		3 435	61 474	20 536	8 351
X		3 387	72 527	11 415	8 048
XI		3 467	62 157	8 110	6 559
XII		3 459	42 677	7 435	3 980
2010 I-XII		40 304	502 798	109 800	83 440
2011 I		2 774	39 098	8 650	3 015
II		3 236	33 982	10 668	3 244
III		3 404	38 993	12 850	3 936
IV		4 411	25 240	10 022	3 560
V		3 437	18 899	10 037	2 235
VI		3 668	24 673	20 610	2 904
VII		2 457	33 754	19 818	12 577
Wskaźnik zmian w %					
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>		81	114	129	82

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010												2011							VII 2011 VII 2010 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Warzywa ogółem	39538	33461	26213	33110	32695	33921	24705	30428	401947	22333	27539	50448	46580	42538	32927	22057	84			
Cebula	13745	7735	6579	8849	7691	7390	7500	7806	118970	5605	7534	16367	10623	11720	6737	5336	81			
Kapusta	7785	2104	1072	1587	3412	2552	3169	5677	54136	5167	6996	11522	8684	3261	1671	1241	116			
Marchew	5519	3590	1615	1113	1739	1532	1595	2105	37971	1777	1850	3239	3533	3965	3224	840	52			
Ogórniki	786	1237	3182	4178	1014	398	218	412	12165	201	267	376	1054	1349	1049	2237	70			
Pomidory	5744	13275	8758	11206	9319	12566	3642	3335	71914	1507	728	1394	3432	11369	12201	6120	70			
Kalafiorzy	347	1439	955	2118	2635	2145	1223	504	13417	126	187	436	417	450	2720	2604	273			
Przetwory ogółem	36620	34639	28588	32019	43462	49714	50120	43022	506901	40327	45768	50451	36732	32166	32098	26478	93			
Susze	1607	1621	1723	1782	2010	1931	1701	1955	21182	1744	1885	1976	1686	1636	1424	1074	62			
Marynaty	2471	2098	1871	2086	2980	3126	3035	3113	31534	2394	2103	3550	2848	2542	2098	1843	98			
Konserwy	3319	3034	2776	2984	4278	5155	5429	4545	46123	3576	4100	4365	3662	2687	2483	2394	86			
-kapusta kwasz.	501	422	445	549	607	718	941	968	8185	761	778	1046	926	581	605	280	63			
Mrożonki	24874	23148	18701	21626	30197	35286	35144	28828	26861	27763	32732	34083	23767	20210	21759	17790	95			
Pieczarki i ich przetwory	16647	16133	14060	14642	16633	20076	20636	20402	217806	13302	14733	16572	15049	14369	10937	9377	67			
Warzywa ogółem	21357	22504	17050	17925	19323	20697	13596	16409	199421	11689	13903	24900	19946	22617	17267	12364	73			
Cebula	5004	3552	2787	3198	3215	3324	3584	3599	45125	2942	3463	6450	3946	3649	2488	2074	74			
Kapusta	2093	724	405	454	883	624	728	1558	13010	1613	2455	4691	3096	1351	530	313	77			
Marchew	1050	754	406	237	392	292	343	461	6942	438	506	800	769	786	632	260	64			
Ogórniki	741	862	1311	1356	632	334	194	421	6577	207	314	422	1042	1151	609	850	65			
Pomidory	5280	11585	8002	8512	8045	10572	3664	2941	63291	1289	807	1860	3112	8450	7113	4886	61			
Kalafiorzy	276	800	654	1245	1526	1300	734	327	7853	99	146	340	263	386	1380	1151	176			
Przetwory ogółem	27832	25621	21009	22210	29831	34580	34972	30804	348795	28433	32941	37391	26944	24212	24880	21068	100			
Susze	2828	2623	2747	2906	3433	3672	3330	2658	35465	2887	3227	3421	2660	2764	2255	2804	102			
Marynaty	2245	1917	1595	1997	2622	2952	2677	2767	27969	1990	1875	3062	2481	2329	1978	1783	112			
Konserwy	3544	3133	2850	2732	3946	4360	4856	4036	43620	3121	3939	4362	3190	2694	2751	2856	100			
-kapusta kwasz.	281	244	237	245	323	419	579	625	4564	495	517	707	641	404	421	223	94			
Mrożonki	14589	13361	10129	11115	16015	19661	19755	17152	14406	16133	19302	20226	13923	11462	12448	10004	99			
Pieczarki i ich przetwory	25012	22493	20103	20028	23155	27350	28375	29180	299730	19701	20516	24810	21500	20745	16667	14499	72			

Źródło: Opracowanie IERIGZ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010												2011							VII 2011 VII 2010 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Warzywa ogółem	50112	41884	21536	10852	18937	25558	43238	43788	435884	43626	44230	63131	52410	52380	38788	18859	88			
Cebula	16490	12046	5206	3528	8748	8308	10921	8358	107544	5823	6077	9518	8302	10225	12499	5998	115			
Kapusta	3231	1670	628	471	1956	4482	4008	2652	25224	1231	992	2785	4457	3867	823	91	15			
Marchew	7370	10337	3828	1161	476	509	563	1532	37639	1225	1854	3027	4305	6899	10700	2595	68			
Ogórki	1317	2054	1181	339	1107	2196	4455	4956	32971	5479	5047	4888	2888	981	846	1073	91			
Pomidory	9609	8480	5412	1918	2537	2486	10320	12500	104984	14510	13599	19300	12136	12452	7806	4213	78			
Papryka	3326	3124	2729	1080	1736	2681	3956	3615	37174	4039	4143	4687	3103	4092	3102	3033	111			
Czosnek	673	251	323	711	668	461	297	681	6243	121	173	446	761	791	276	499	154			
Przetwory ogółem	20446	17743	18996	17766	19373	19332	20864	18081	226352	18646	19139	21704	14538	14906	15643	15758	83			
Mrożonki	3453	2992	2780	2285	3362	3810	3739	3065	40024	3716	4399	4404	2403	1907	2354	1944	70			
Susze	2193	1917	2227	1814	1420	1216	1396	1499	20378	2001	871	1137	1108	1609	1442	1079	48			
Marynaty	1225	1079	1166	1226	1092	2082	2261	1589	17794	1543	1770	1366	852	1105	915	564	48			
Konserwy	2425	2675	2865	3233	4467	3985	5103	4764	42489	3271	4001	5163	3220	2932	4074	2970	104			
-kukurydza konserw.	1086	963	1211	1455	2089	2038	2710	2156	19556	1295	1618	2649	1649	722	730	1366	113			
Koncentrat pomid.	8100	7106	8194	7217	7221	6266	5904	4914	80499	5739	5153	6413	4698	5151	5090	7385	90			
Warzywa ogółem	35296	23075	14750	6867	10468	14705	33865	40321	352220	38006	41102	53552	39007	33855	15760	11216	76			
Cebula	5823	3028	1280	759	1851	1775	2166	1926	27164	1503	1565	2999	1740	1918	1935	1113	87			
Kapusta	1051	533	222	147	291	635	834	606	6486	318	368	1334	2158	1862	226	65	29			
Marchew	2131	2136	838	286	118	163	235	494	9847	454	668	1060	1275	2038	2665	535	64			
Ogórki	1056	1127	446	110	629	1415	4355	4323	31152	4527	5009	3982	2133	657	329	506	113			
Pomidory	9350	7051	5440	1585	2883	3086	11991	14604	118452	14056	14902	19597	11674	10135	3990	2901	53			
Papryka	6538	4756	3738	996	1335	2357	4803	6684	57240	5904	6126	7743	6162	6673	3286	3444	92			
Czosnek	1070	504	683	1376	1356	915	717	1611	12012	289	522	1053	1476	1525	629	1115	163			
Przetwory ogółem	17341	16724	16521	15889	17383	17459	18719	18070	207700	18588	17623	21026	14369	14997	14249	14579	88			
Mrożonki	2063	2007	1959	1657	2358	2827	2795	2369	28418	2682	3281	3397	1800	1557	1810	1430	73			
Susze	3029	3414	2959	2981	2232	2574	2975	3550	37750	5291	2208	2868	3215	3260	3115	2483	84			
Marynaty	1124	1009	1002	1073	1091	1661	1454	1471	15224	1331	1528	1396	837	1168	928	568	57			
Konserwy	3058	3290	3192	3597	5040	4334	5204	5154	47541	3440	4412	5797	3532	3286	3072	3494	109			
-kukurydza konserw.	1077	892	991	1211	1870	1725	2325	1922	17674	1049	1402	2260	1495	670	695	1236	125			
Koncentrat pomid.	5869	5261	5882	5039	4999	4373	4414	3642	57911	4064	3949	4787	3424	3674	3802	5043	86			

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2010 V	0,35	0,27	0,19	0,96	0,92	0,80	1,53	0,84	0,52	0,62
VI	0,46	0,36	0,21	0,68	0,87	0,56	1,42	0,85	0,52	0,57
VII	0,43	0,41	0,25	0,42	0,92	0,69	1,43	0,83	0,49	0,52
VIII	0,36	0,30	0,21	0,32	0,76	0,59	1,40	0,84	0,42	0,52
IX	0,43	0,26	0,22	0,60	0,88	0,58	1,45	0,77	0,48	0,49
X	0,47	0,24	0,18	0,81	0,84	0,61	1,40	0,79	0,54	0,54
XI	0,49	0,23	0,20	0,77	1,02	0,61	1,38	0,77	0,59	0,51
XII	0,49	0,28	0,20	1,03	0,89	0,77	1,37	0,74	0,60	0,48
2010 I-XII	0,37	0,24	0,18	0,55	0,88	0,59	1,16	0,81	0,52	0,50
2011 I	0,52	0,31	0,25	1,02	0,86	0,78	1,48	0,82	0,64	0,55
II	0,46	0,35	0,28	1,13	1,10	0,78	1,39	0,88	0,65	0,53
III	0,39	0,41	0,25	1,09	1,34	0,77	1,50	0,77	0,67	0,54
IV	0,37	0,36	0,22	0,99	0,91	0,63	1,43	0,78	0,69	0,52
V	0,31	0,41	0,20	0,85	0,74	0,86	1,44	0,78	0,70	0,52
VI	0,37	0,32	0,20	0,58	0,58	0,51	1,52	0,82	0,70	0,58
VII	0,39	0,25	0,31	0,38	0,80	0,44	1,55	0,84	0,80	0,51
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2011</u> <u>VI 2011</u>	105	78	155	66	1,38	87	102	102	114	88
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	91	61	124	90	87	64	108	101	163	98

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2010 III	1,42	0,88	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
X	1,18	0,82	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
XI	1,12	1,08	0,83	0,83	-	-	5,93	5,32	-
XII	1,22	1,25	0,98	0,87	-	-	7,54	6,25	-
2010 I-XII	1,49	1,08	1,00	0,96	2,48	1,42	5,62	5,01	2,78
2011 I	1,45	1,45	1,17	1,09	-	-	-	5,40	-
II	1,44	1,64	1,21	1,06	-	-	-	-	-
III	1,39	2,01	1,27	1,19	-	-	5,43	15,28	-
IV	1,28	2,31	1,27	1,54	-	-	3,42	6,13	-
V	1,39	2,53	1,43	2,36	4,55	-	2,68	4,17	-
VI	1,53	2,09	1,96	2,25	2,23	-	1,60	2,22	1,91
VII	1,54	0,53	1,04	0,81	1,23	-	1,18	2,11	1,75
VIII	1,10	0,46	0,79	0,73	1,22	1,01	1,47	1,38	1,78
IX	0,62	0,43	0,79	0,62	2,23	0,97	1,51	1,87	2,34
Wskaźnik zmian w %									
<u>IX 2011</u> <u>VIII 2011</u>	56	93	100	85	183	96	103	136	131
<u>IX 2011</u> <u>IX 2010</u>	53	46	88	79	88	60	97	49	78

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiori mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2011 VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
IX	3,37	11,39	3,59	3,74	3,40	6,53	1,91
X	3,28	11,98	3,94	3,80	3,39	6,56	1,91
XI	3,23	11,87	3,95	3,88	3,40	6,52	1,93
XII	3,20	11,98	3,84	3,82	3,60	6,56	1,88
2010 I-XII	3,40	11,43	3,53	3,58	3,32	6,60	1,91
2011 I	3,21	12,29	3,84	3,91	3,76	6,48	1,88
II	3,17	12,33	3,71	4,09	3,71	6,43	1,84
III	3,13	12,31	3,77	4,05	3,64	6,48	1,84
IV	3,11	12,20	3,57	4,00	3,59	6,47	1,82
V	3,19	12,43	3,60	4,12	3,53	6,47	1,83
VI	3,17	12,22	3,50	4,03	3,51	6,63	1,85
VII	3,14	12,13	3,37	3,93	3,48	6,75	1,86
VIII	3,01	12,12	3,40	3,93	3,42	6,84	1,86
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2011</u>	96	100	101	100	98	101	100
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	88	103	96	111	104	104	98

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiori*	Pieczarki
2010 VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
IX	2,29	1,94	1,77	1,66	5,39	5,26	5,35	5,35	3,14	4,33	7,36
X	2,17	1,62	1,72	1,57	4,62	4,64	5,68	5,67	4,81	3,69	6,97
XI	2,15	1,62	1,71	1,56	4,26	4,47	7,31	6,94	-	3,96	6,83
XII	2,25	1,77	1,85	1,63	4,34	5,44	11,50	8,25	-	4,76	7,19
2010 I-XII	2,39	1,55	1,93	1,70	5,12	5,85	10,27	7,27	3,41	5,25	6,99
2011 I	2,46	2,11	2,12	1,77	4,60	6,70	12,58	8,20	-	6,86	7,22
II	2,51	2,29	2,23	1,82	4,64	6,34	11,17	7,89	-	6,58	7,01
III	2,54	2,75	2,29	1,89	4,76	6,22	11,59	7,50	-	6,41	7,03
IV	2,55	3,16	2,36	2,22	5,16	6,06	12,96	8,12	-	6,53	6,99
V	2,59	3,46	2,56	2,71	6,68	5,97	13,37	6,52	-	5,77	6,83
VI	2,88	2,50	2,76	3,49	7,43	6,12	9,18	4,03	3,26	3,52	6,79
VII	2,91	1,99	2,39	2,28	7,51	6,15	8,31	3,80	2,35	3,05	7,04
VIII	2,30	1,83	2,76	1,65	4,58	5,13	5,76	2,63	2,17	2,63	7,20
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2011</u>	79	92	115	72	61	83	69	69	92	86	102
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	90	x	140	88	62	87	92	59	103	68	98

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2010 VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
IX	5,49	13,85	-	6,94	8,72	7,42	9,80	3,81	6,03	8,77	4,23
X	5,53	13,80	-	7,00	8,76	7,42	9,85	3,80	6,00	8,74	4,24
XI	5,53	13,60	-	7,08	8,82	7,48	9,85	3,79	5,90	8,63	4,23
XII	5,41	13,45	-	7,24	8,94	7,70	9,75	3,64	5,75	8,40	4,24
2010 I-XII	5,46	13,82	-	6,93	8,77	7,42	9,84	3,80	5,92	8,68	4,27
2011 I	5,47	13,80	-	7,32	9,02	7,76	9,75	3,83	5,85	8,60	4,25
II	5,46	13,80	-	7,38	9,12	7,86	9,75	3,83	5,95	8,77	4,28
III	5,51	13,85	-	7,48	9,14	7,88	9,80	3,83	5,95	8,77	4,29
IV	5,46	13,85	-	7,58	9,22	8,04	9,75	3,84	5,75	8,63	4,30
V	5,52	14,05	-	7,62	9,24	8,06	9,75	3,84	5,90	8,71	4,30
VI	5,50	14,19	-	7,56	9,26	8,10	9,80	3,84	5,92	8,77	4,29
VII	5,50	14,20	-	7,66	9,30	8,10	9,85	3,86	5,90	8,77	4,28
VIII	5,56	14,35	-	7,70	9,32	8,10	9,95	3,85	5,90	8,89	4,27
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2011</u>	101	101	x	101	100	100	101	100	100	101	100
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	101	105	x	111	106	109	102	100	99	102	100

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

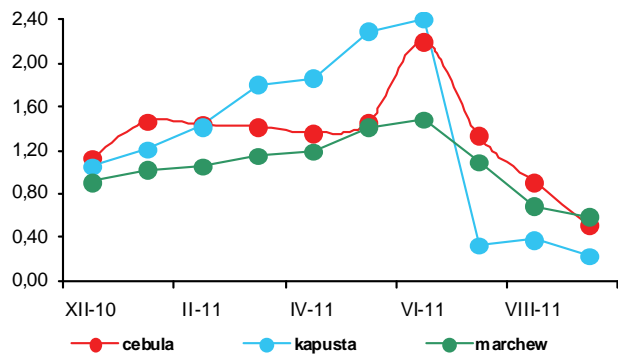
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

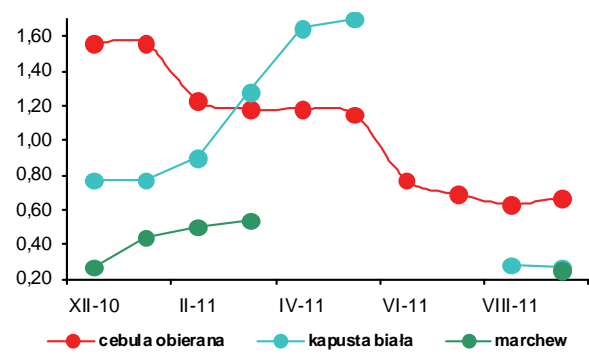
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-
X	48	74	39	29	-	-
XI	43	78	42	30	-	-
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-
IV	68	74	38	35	-	-
V	59	78	40	29	38	-
VI	63	68	45	34	29	45
VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

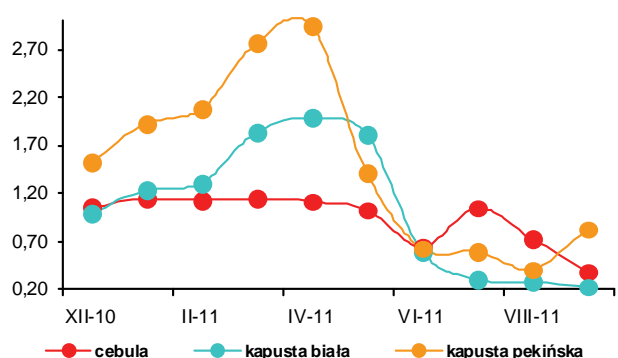
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

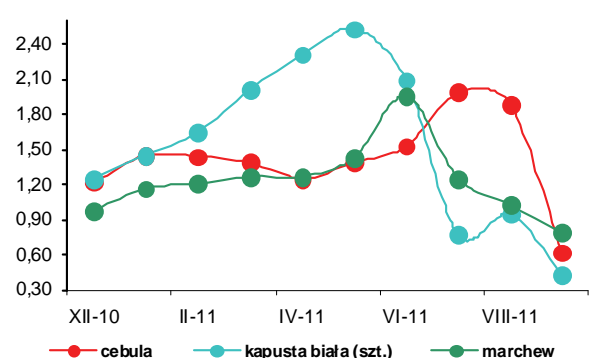
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

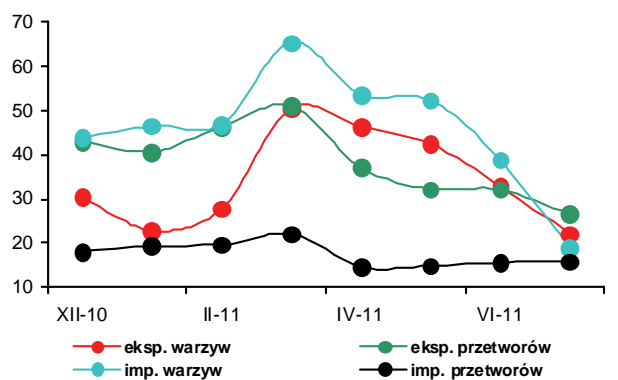
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

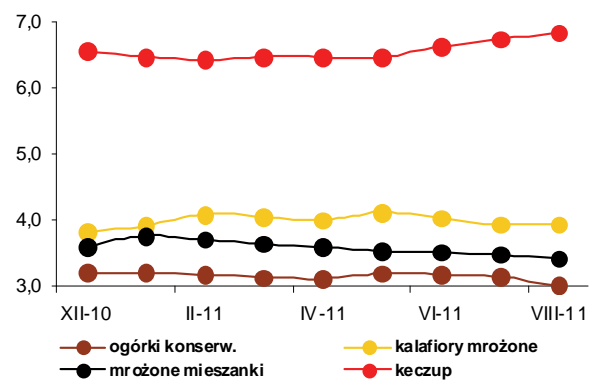
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

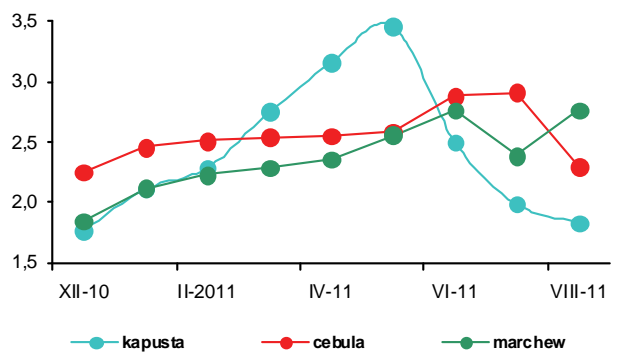
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

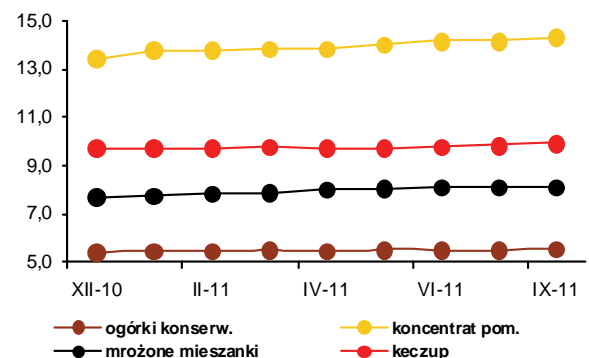
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

We wrześniu 2011 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 22% niższe niż we wrześniu roku poprzedniego, a gruszek o 27%. Ceny jabłek płacone w skupie przez spółdzielnie ogrodnicze i oferowane przez firmy eksportowe zmniejszyły się odpowiednio o 34 i 36%. Natomiast jabłka kierowane do produkcji zagęszczanego soku jabłkowego podrożały o 11%. Ceny skupu pozostałych owoców do przetwórstwa, z wyjątkiem aronii, która podrożała o 20%, były niższe niż rok temu: najbardziej potaniały maliny (o 30%) i śliwki do mrożenia (o 31%). Na rynkach hurtowych tańsze niż we wrześniu 2010 r. były cytryny (o 44%), gruszki (o 27%), truskawki (o 16%), banany (o 15%), a także śliwki i pozostałe owoce cytrusowe, a podrożały jedynie winogrona. We wrześniu 2011 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 19%, w spółdzielniach ogrodniczych o 29%, a płacone przez firmy eksportowe o 26% niższe niż w miesiącu poprzednim. Potaniały także na rynkach hurtowych gruszki (o 32%), truskawki (o 20%), winogrona (o 12%), pomarańcze (o 1%), a nie zmieniły się ceny cytryn i śliwek. Podrożały jedynie banany i mandarynki odpowiednio o 4 i 11%. W spółdzielniach ogrodniczych niższe ceny niż przed miesiącem płacono za gruszki i śliwki, a morele i brzoskwinie podrożały. Droższe były także wszystkie owoce miękkie skupowane do przetwórstwa.

W sierpniu 2011 r. w relacji do sierpnia roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów nie zmieniły się, a średnie ceny żywności wzrosły rok do roku o 4,5%. Ceny owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 12,6%, a ceny przetworów owocowych o 11,7%. Jabłka podrożały o 24,0%, owoce jagodowe o 10,5%, a gruszki potaniały o 9,4%. Średnie ceny owoców południowych były niższe o 16,9%, (w tym bananów o 17,2%, owoców cytrusowych o 18,3%, a pozostałych owoców południowych o 5,8%).

W sierpniu wyższe niż w lipcu 2011 r. były jedynie ceny detaliczne mandarynek i pomarańcz. Potaniały natomiast śliwki (o 39%), winogrona (o 36%), jabłka (o 21%) i gruszki (o 14%). Ceny detaliczne pozostałych owoców obniżyły się nieznacznie (o 1-4%).

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w lipcu 2011 r. w relacji do lipca roku poprzedniego o 5% do 36,5 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soków wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 29%). Niższa była też produkcja soków pitnych jabłkowych (o 4%) oraz owoców pasteryzowanych i kompotów (o 60%). Produkcja pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła o 15%, dżemów o 36%, owoców mrożonych o 38%, a soków zagęszczonych o 84%. W miesiącach I-VII 2011 r. produkcja soków wyniosła 270,3 tys. ton, owoców mrożonych 201,2 tys. ton, dżemów 29,9 tys. ton, a kompotów i owoców pasteryzowanych 35,1 tys. ton, wobec odpowiednio 348,8; 179,8; 26,6 i 60,6 tys. ton w analogicznym okresie roku poprzedniego. W sierpniu wyższe niż w sierpniu 2010 r. były ceny zbytu wszystkich objętych badaniem przetworów owocowych, a najbardziej (o 40%) zwiększyła się cena zbytu dżemu z czarnej porzeczki.

W lipcu 2011 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 44%, a przetworów owocowych o 17% niższe niż w lipcu roku poprzedniego. O spadku eksportu owoców świeżych zadecydowało obniżenie o 77% sprzedaży jabłek. W grupie przetworów owocowych eksport zagęszczonego soku jabłkowego zmalał o 35%, wiśni w puszkach o 29%, a dżemów o 20%. W wyniku wzrostu cen eksportowych większości owoców i ich przetworów – głównie jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego (o 138%), wpływy z eksportu przetworów owocowych i owoców świeżych zwiększyły się o 10% do 133,8 mln euro. Łącznie import owoców świeżych i przetworów zmniejszył się o 1% do 133,4 tys. ton, a decydujący był spadek przywozu soku pomarańczowego, arbużów oraz brzoskwiń i nektaryn. Wartość importu owoców i ich przetworów zmniejszyła się o 2% do 104,7 mln euro. W lipcu 2011 r. dodatnie saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 29,1 mln euro wobec 14,8 mln euro w lipcu roku poprzedniego. W miesiącach I-VII 2011 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 55,3 mln euro, wobec 36,7 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2010 VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
X	1,75	2,23	-	-	-	3,80	2,66
XI	1,77	2,67	-	-	-	-	-
XII	1,79	2,80	-	-	-	-	-
2010 I-XII	1,32	2,36	3,37	3,19	4,91	3,36	1,85
2011 I	1,82	2,87	-	-	-	-	-
II	1,92	3,18	-	-	-	-	-
III	2,10	3,37	-	-	-	-	-
IV	2,39	3,18	-	-	-	-	-
V	2,50	-	-	-	-	-	-
VI	2,63	-	3,93	-	-	-	-
VII	2,13	-	-	2,80	2,84	2,21	2,19
VIII	1,65	2,18	-	2,30	3,30	1,82	1,65
IX	1,17	1,89	-	-	5,00	2,30	1,52
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2011</u> <u>VIII 2011</u>	71	87	x	x	152	126	92
<u>IX 2011</u> <u>IX 2010</u>	66	78	x	x	x	89	86

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2010 VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
X	0,59	-	-	-	-	3,53	-	-	-	-
XI	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,84	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 I-XII	0,36	2,75	1,64	1,08	1,92	3,20	0,75	2,42	2,20	1,49
2011 I	0,57	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,64	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,40	3,87	3,10	1,50	4,00	2,63	-	-	-	-
VII	0,43	4,85	3,80	1,66	4,17	2,24	-	2,44	1,84	-
VIII	0,42	-	-	-	-	2,27	0,74	2,65	2,05	0,92
IX	0,42	-	-	-	-	2,26	0,90	-	-	1,10
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IX 2011</u> <u>VIII 2011</u>	100	x	x	x	x	100	122	x	x	120
<u>IX 2011</u> <u>IX 2010</u>	111	x	x	x	x	70	120	x	x	69

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2010 VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	1,45
X	1,34	1,69	1,78	1,38	1,35	1,31	1,30	2,13	2,08	-	-	1,89
XI	1,38	1,65	1,74	1,41	1,33	1,35	1,34	2,24	2,12	-	-	-
XII	1,42	1,72	1,70	1,42	1,34	1,39	1,37	2,35	2,36	-	-	-
2010 I-XII	0,98	1,34	1,45	0,88	0,89	0,89	0,89	1,99	1,99	4,44	7,00	1,67
2011 I	1,58	1,90	1,90	1,54	1,45	1,55	1,55	2,46	2,46	-	-	-
II ^a	1,76	2,16	2,14	1,83	1,67	1,73	1,69	2,50	2,50	-	-	-
III ^a	1,92	2,29	2,26	2,07	1,92	1,98	1,98	-	-	-	-	-
IV ^a	2,09	2,40	2,32	2,13	2,07	2,10	2,09	-	-	-	-	-
V ^a	2,46	2,40	2,85	2,61	2,51	2,53	2,51	-	-	-	-	-
VI ^a	2,47	-	-	2,67	2,54	2,64	2,60	-	-	4,84	5,00	-
VII	2,00	-	-	2,88	2,50	2,65	-	-	-	-	5,25	-
VIII	1,07	-	-	-	-	-	-	1,83	-	-	-	1,35
IX	0,79	1,08	-	-	-	-	0,82	1,61	1,65	-	-	1,30
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IX 2011</u> <u>VIII 2011</u>	74	x	x	x	x	x	x	88	x	x	x	96
<u>IX 2011</u> <u>IX 2010</u>	64	61	x	x	x	x	66	76	80	x	x	90

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2010 VII	7 817	11 093	19 490	6 917	62 311	3 235	12 577
VIII	7 079	11 237	24 442	6 461	39 979	3 818	5 549
IX	7 232	10 546	24 154	21 617	21 018	4 568	7 446
X	8 580	10 443	24 802	42 563	13 320	3 618	7 692
XI	7 363	12 140	23 812	15 197	13 020	3 780	10 280
XII	8 202	12 812	19 402	6 987	11 001	3 553	4 898
2010 I-XII	94 514	155 268	271 377	132 754	278 160	45 952	89 016
2011 I	4 466	8 120	19 506	1 803 ^b	10 869	3 531	4 485
II	4 062	5 567	19 501	1 834 ^b	11 190	4 227	4 883
III	6 517	9 649	25 715	1 202 ^b	10 562	4 826	5 461
IV	7 234	11 819	19 108	980 ^b	8 520	4 383	5 236
V	7 353	11 461	20 492	1 227 ^b	8 366	3 847	5 045
VI	7 151	8 542	16 017	1 702 ^b	65 466	4 733	4 902
VII	6 227	7 897	22 384	12 728	86 230	4 393	5 075
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VII 2011</u> <u>VI 2011</u>	87	92	140	x	132	93	104
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	80	71	115	184	138	136	40

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010												2011*							$\frac{VII\ 2011}{VII\ 2010}$ (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Owoce świeże	98 163	89 961	57 991	31 860	26 406	21 758	27 098	53 903	912 600	69 282	88 607	111 312	75 529	59 621	44 271	32 294	56			
Jabłka	91 096	69 962	27 803	6 144	7 646	10 347	13 978	29 432	724 700	49 538	72 965	97 186	64 203	48 548	19 197	6 429	23			
Gruszki	253	166	274	545	1 185	1 460	1 641	1 813	12 100	971	1 279	2 037	1 912	1 530	764	251	92			
Truskawki	160	11 511	2 482	233	93	57	76	38	15 043	31	28	61	133	302	11 256	990	40			
Śliwki	8	22	654	2 257	2 487	1 372	158	59	7 081	1	3	5	10	43	170	836	128			
Maliny	244	609	5 556	3 812	3 636	1 037	167	265	16 142	62	31	177	62	35	141	3 552	64			
Wiśnie	3	425	2 717	1 408	8	12	9	11	4 617	0	21	16	0	0	648	3 855	142			
Przetwory owocowe	63 659	71 711	74 338	66 503	60 540	60 407	52 659	42 529	743 207	42 938	47 344	49 922	48 890	48 566	50 816	61 931	83			
Zagęszczony sok jabłkowy	20 625	23 456	20 447	19 269	17 935	23 181	17 172	12 358	236 921	9 843	13 691	14 468	16 551	17 714	13 384	13 238	65			
Truskawki w puszkach	681	1 178	722	602	544	595	653	543	7 978	356	452	503	575	455	2 020	661	91			
Wiśnie w puszkach	821	750	674	1 063	542	473	473	346	7 690	368	338	379	298	161	189	476	71			
Dżemy	2 383	2 323	2 351	3 216	2 128	2 210	2 195	1 974	27 794	1 605	2 103	2 179	2 295	1 929	3 258	1 881	80			
Mrożonki	26 856	29 343	34 741	29 409	27 045	22 625	20 545	14 914	308 074	21 132	20 660	22 017	18 954	17 479	21 355	33 658	97			
Owoce świeże	32 753	40 145	37 292	29 505	21 238	12 888	15 111	28 945	365 055	32 571	40 212	50 632	34 815	29 291	35 390	28 305	76			
Jabłka	27 154	21 636	7 940	2 052	2 698	3 749	5 419	11 362	203 708	19 028	29 094	39 962	26 635	21 301	9 658	2 918	37			
Gruszki	147	133	209	375	780	934	1 148	1 198	7 672	604	853	1 475	1 208	990	599	171	82			
Truskawki	222	11 125	2 738	495	187	74	106	59	15 479	29	38	83	193	442	13 792	1 383	51			
Śliwki	6	17	496	1 371	1 528	874	110	41	4 489	1	2	10	13	30	131	639	129			
Maliny	457	585	5 287	4 051	4 045	1 403	316	473	17 953	118	80	380	129	77	266	4 223	80			
Wiśnie	3	553	2 781	1 259	8	25	7	8	4 664	0	37	12	0	0	636	3 568	128			
Przetwory owocowe	60 223	72 359	84 040	71 177	75 064	76 904	70 732	56 840	794 257	55 778	62 792	70 988	67 102	66 768	84 984	105 473	126			
Zagęszczony sok jabłkowy	13 343	15 067	12 662	12 872	14 910	25 359	21 020	16 266	182 839	12 855	16 569	22 047	22 696	23 581	20 432	18 907	149			
Truskawki w puszkach	929	1 414	877	763	711	739	926	702	10 222	585	629	737	812	663	2 724	1 271	145			
Wiśnie w puszkach	781	741	655	1 045	551	540	567	387	7 669	490	415	496	387	262	318	685	105			
Dżemy	3 401	3 342	3 546	4 027	3 188	3 363	3 918	3 335	40 255	2 434	3 563	3 525	4 037	3 024	4 749	3 736	105			
Mrożonki	26 991	28 022	36 706	33 626	31 954	28 274	25 809	19 685	326 690	26 319	26 056	27 289	23 868	22 613	28 036	48 264	131			

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010												2011*							VII 2011 VII 2010 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
	74 315	74 490	114 261	108 108	92 466	100 264	109 807	140 484	1 204 766	98 095	93 564	96 185	75 961	84 273	82 505	112 330				
Owoce świeże	24 596	19 348	16 969	16 863	19 717	20 333	19 942	18 184	257 571	14 755	16 647	21 176	18 312	20 740	20 460	18 973				
Banany	22 465	11 673	9 522	8 362	15 603	25 486	52 351	94 644	447 851	66 003	57 371	45 185	28 716	21 978	11 726	9 691				
Owoce cytrusowe	1 155	7 901	28 610	28 598	18 981	7 265	888	191	93 977	13	22	109	53	2 213	12 359	30 183				
Brzoskwinie i nekt.	5 428	2 207	4 717	14 625	14 607	14 308	7 817	2 038	81 764	1 424	1 441	4 322	5 263	5 423	1 278	3 315				
Winnogrona	5 646	20 359	38 946	23 557	3 985	619	385	346	98 102	413	214	527	1 826	7 636	18 372	32 244				
Arbuzy	1 502	1 658	2 056	1 682	3 760	13 329	11 207	1 631	40 733	2 256	3 533	7 188	4 826	9 293	6 893	4 294				
Jablka	20 590	20 200	20 428	20 946	26 792	28 866	36 140	33 358	296 688	26 756	24 490	28 841	24 373	21 489	18 892	21 059				
Przetwory razem	8 203	8 928	6 894	7 646	11 204	11 509	17 418	17 854	125 748	14 028	9 049	8 968	8 864	6 851	7 503	6 918				
Soki zagęszczone	3 562	3 531	2 606	2 751	3 170	3 262	3 701	3 395	40 076	2 312	1 587	2 632	3 527	2 538	2 192	1 966				
-sok pomarańczowy	2 171	1 692	4 111	3 492	4 458	4 082	3 103	2 008	33 930	1 848	2 336	3 256	2 803	3 256	3 028	5 433				
Mrożonki	681	718	1 096	1 338	1 816	1 734	1 676	1 227	13 774	1 163	1 198	1 128	850	722	736	1 106				
Susze	648	507	455	478	672	837	899	696	7 646	504	663	890	377	631	548	691				
Dżemy	8 638	8 244	7 797	7 893	8 399	10 425	12 843	11 442	112 928	9 056	10 819	14 284	11 355	9 895	6 930	6 837				
Przetwory puszkow.	1 082	1 464	1 751	1 132	1 293	1 088	1 760	2 021	18 075	1 246	1 586	2 370	2 357	1 577	1 288	1 526				
-ananasy	2 119	1 697	2 129	2 230	2 689	2 989	4 737	3 596	33 102	2 300	2 208	4 831	3 134	1 829	1 272	1 885				
-brzoskwinie	64 512	56 491	77 795	73 113	72 075	72 846	78 867	95 066	867 254	69 290	69 861	75 827	61 689	70 303	59 055	67 512				
Owoce świeże	17 438	12 960	10 092	9 549	11 172	10 440	11 637	13 944	155 382	11 069	12 198	12 555	11 861	13 059	10 123	8 468				
Banany	16 649	10 160	8 789	8 635	15 207	19 354	31 654	56 264	290 848	37 348	33 568	27 504	16 113	13 263	8 391	7 021				
Owoce cytrusowe	1 579	8 174	25 345	21 816	11 778	4 070	569	199	74 034	25	46	198	85	2 214	11 547	21 123				
Brzoskwinie i nekt.	7 128	2 766	5 711	12 103	11 965	13 430	9 372	3 608	89 971	2 897	2 961	6 328	7 459	8 507	1 812	4 499				
Winnogrona	3 129	6 434	9 874	3 922	661	292	219	211	27 038	248	188	382	1 277	4 868	6 783	6 226				
Arbuzy	1 179	1 132	1 161	817	1 582	3 044	3 103	1 119	15 565	1 338	2 328	4 641	3 206	6 185	5 456	3 429				
Jablka	28 146	27 071	28 765	31 541	38 875	42 997	48 544	48 730	399 611	37 579	33 104	37 933	33 770	28 071	28 673	37 167				
Przetwory razem	10 257	12 357	9 557	10 453	15 376	14 450	22 757	24 967	157 654	19 861	13 131	13 603	13 028	9 822	10 776	10 701				
Soki zagęszczone	5 041	6 122	4 229	4 002	5 011	5 087	5 751	6 154	55 979	4 006	2 775	4 799	5 845	4 260	3 838	3 500				
-sok pomarańczowy	3 127	2 349	6 784	5 330	6 654	7 511	4 406	2 884	48 378	2 803	2 902	4 943	3 328	4 488	4 132	12 992				
Mrożonki	1 455	1 486	1 821	2 367	3 377	4 122	3 701	2 993	28 572	2 950	2 668	2 952	1 847	1 923	1 692	1 699				
Susze	1 084	877	869	741	846	1 104	1 022	1 100	11 061	851	1 163	1 336	657	1 263	803	1 076				
Dżemy	11 867	9 782	9 575	12 484	12 163	15 369	16 310	16 507	150 221	10 866	12 929	14 719	14 642	10 349	11 060	10 452				
Przetwory puszkow.	845	1 165	1 423	953	1 157	895	1 512	1 768	14 328	1 093	1 346	2 030	1 969	1 471	1 107	1 297				
-ananasy	1 339	1 052	1 179	1 243	1 595	1 676	2 783	2 121	19 184	1 336	1 377	2 968	1 878	917	1 262	1 07				
-brzoskwinie																				

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2010 VI	0,31	0,81	0,96	0,69	0,87	1,31	0,86	0,68	0,71	1,20	0,98
VII	0,28	0,77	1,12	0,58	0,92	1,04	1,05	0,80	0,72	1,21	0,96
VIII	0,33	0,69	2,25	0,69	1,06	0,91	1,10	0,99	0,76	1,27	0,98
IX	0,34	0,66	2,15	0,60	1,10	1,13	1,19	1,03	0,99	1,30	1,15
X	0,36	0,64	0,55	0,75	1,30	4,00	1,18	1,09	1,21	1,24	1,15
XI	0,38	0,70	1,23	-	2,15	1,05	1,14	1,07	1,32	1,39	1,21
XII	0,38	0,65	2,06	-	2,24	1,07	1,16	0,97	1,55	1,21	1,34
2010 I-XII	0,28	0,63	1,01	0,60	1,06	1,03	0,92	0,79	0,86	1,27	1,01
2011 I	0,38	0,62	0,93	-	1,91	1,00	1,11	1,17	1,55	1,65	1,33
II	0,40	0,67	1,36	1,17	2,61	1,74	1,20	1,06	1,41	1,39	1,23
III	0,41	0,72	1,36	0,71	2,14	0,71	1,23	1,05	1,76	1,46	1,31
IV	0,41	0,63	1,45	-	2,09	-	1,20	1,13	1,62	1,41	1,30
V	0,44	0,65	1,47	-	2,19	1,00	1,20	1,16	1,55	1,46	1,62
VI	0,50	0,78	1,23	2,71	1,89	0,98	1,33	1,11	1,65	1,35	1,68
VII	0,45	0,68	1,40	1,34	1,19	0,93	1,61	1,29	1,71	1,92	1,44
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2011</u> <u>VI 2011</u>	90	87	114	49	63	95	121	116	104	142	86
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	161	88	125	231	129	89	153	161	238	159	150

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2010 VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
X	1,90	1,90	1,89	1,85	1,90	3,64	10,88	-	-	4,10	3,28	5,09	6,65	4,32	4,91
XI	1,93	1,87	1,90	1,95	1,94	3,42	12,00	-	-	4,50	3,49	3,96	4,69	4,18	6,79
XII	1,93	1,90	1,92	1,97	1,97	3,45	-	-	-	-	3,84	3,69	3,76	3,70	9,37
2010 I-XII	1,52	1,47	1,50	1,49	1,51	3,04	9,93	3,82	5,82	3,51	3,70	5,06	5,34	4,02	8,14
2011 I	1,95	1,50	1,54	1,52	1,58	3,38	-	-	-	-	4,11	3,68	3,80	3,64	11,32
II	2,05	1,89	1,85	1,99	1,75	3,39	-	-	-	-	4,77	3,62	3,88	3,57	12,20
III	2,34	2,20	2,19	2,15	2,10	3,43	16,63	-	-	-	4,60	3,56	4,11	3,65	11,16
IV	2,54	2,35	2,25	2,20	2,14	3,63	-	-	-	-	4,14	3,39	4,25	3,72	8,20
V	2,62	2,45	2,38	2,38	2,25	3,59	-	-	-	-	4,16	3,43	4,43	3,77	8,17
VI	3,01	2,80	2,99	2,98	2,79	3,45	5,86	4,63	6,05	-	3,68	4,08	4,31	3,70	9,78
VII	2,15	2,08	1,98	1,88	1,95	3,79	10,47	4,52	13,50	2,69	2,95	4,08	5,39	4,07	6,69
VIII	1,88	1,82	1,78	1,75	1,81	3,62	9,68	4,82	14,00	2,26	2,94	4,10	5,64	4,10	5,48
IX	1,53	1,57	1,58	1,62	1,59	2,46	7,76	-	-	2,27	3,07	4,12	6,28	4,07	4,81
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IX 2011</u> <u>VIII 2011</u>	81	86	89	93	88	68	80	x	x	100	104	100	111	99	88
<u>IX 2011</u> <u>IX 2010</u>	78	95	81	80	80	73	84	x	x	94	85	56	93	94	102

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2010 VI	5,93	6,17	6,53	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	1,76	2,14
IX	5,87	6,13	6,20	1,76	2,11
X	5,87	6,13	6,10	1,67	2,20
XI	5,83	6,13	6,10	1,77	2,26
XII	5,83	6,13	6,00	1,77	2,04
2010 I-XII	5,93	6,26	6,32	1,72	2,04
2011 I	-	-	6,50	1,75	2,05
II	7,20	6,37	8,27	1,79	2,10
III	7,53	6,37	8,27	1,81	2,16
IV	7,40	6,27	8,17	1,84	2,20
V	6,90	6,33	8,30	1,84	2,24
VI	-	-	8,43	1,85	2,24
VII	7,77	-	8,50	1,86	2,22
VIII	8,40	-	8,53	1,84	2,21
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2011</u>	108	x	100	99	100
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	140	x	135	105	103

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2010 VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
IX	3,11	5,30	3,98	-	-	-	6,51	4,83	6,22	9,79	8,34
X	3,07	5,23	5,07	-	-	-	6,76	4,49	5,92	7,63	8,25
XI	3,15	5,46	-	-	-	-	8,42	4,52	5,76	5,94	6,06
XII	3,20	5,72	-	-	-	-	11,76	4,85	5,09	5,40	4,84
2010 I-XII	2,58	5,41	5,29	10,70	9,48	16,57	10,65	4,85	5,64	6,82	6,71
2011 I	3,31	5,90	-	-	-	-	14,92	5,11	5,00	5,34	4,85
II	3,41	5,98	-	-	-	-	14,94	5,61	4,81	5,14	4,96
III	3,65	6,05	-	-	-	-	13,68	5,49	4,76	4,89	5,30
IV	3,90	6,17	-	-	-	-	11,21	5,36	4,90	4,82	5,59
V	4,34	6,28	-	23,80	14,71	-	10,96	5,23	4,90	4,97	5,80
VI	4,77	6,30	9,66	11,93	6,82	-	10,84	4,75	5,13	5,59	6,14
VII	4,80	6,31	6,75	13,05	10,86	17,24	11,18	4,26	5,25	5,86	6,60
VIII	3,77	5,41	4,15	-	-	16,50	7,16	4,06	5,36	5,79	6,81
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2011</u>	79	86	61	x	x	96	64	95	102	99	103
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	124	91	94	x	x	103	93	82	83	63	89

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2010 VI	12,72	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
IX	12,50	3,61	4,26	15,26	6,76	5,42
X	12,69	3,65	4,29	15,38	6,76	5,52
XI	12,69	3,66	4,30	15,56	6,76	5,53
XII	12,72	3,64	4,27	15,52	6,80	5,41
2010 I-XII	12,63	3,62	4,28	15,23	6,71	5,45
2011 I	12,72	3,67	4,30	15,88	6,94	5,51
II	12,78	3,70	4,36	16,14	6,98	5,54
III	12,89	3,72	4,36	16,24	7,06	5,55
IV	12,97	3,69	4,33	15,98	7,04	5,48
V	12,97	3,74	4,38	16,14	7,02	5,48
VI	13,00	3,78	4,45	16,26	7,04	5,49
VII	13,03	3,77	4,47	16,28	7,08	5,52
VIII	13,14	3,78	4,47	16,30	7,12	5,58
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2011</u>	101	100	100	100	101	101
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	105	105	104	107	107	103

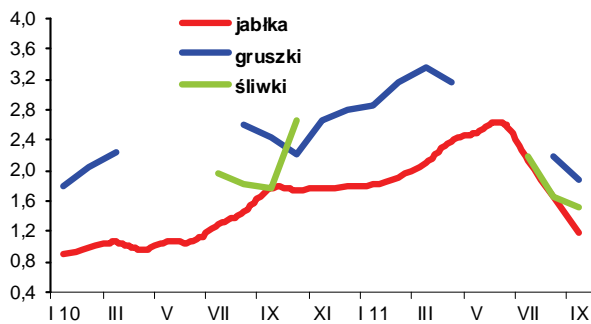
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

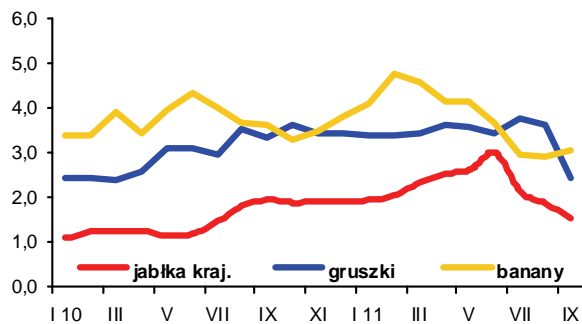
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-
X	74	85	-	68	64	-
XI	75	73	-	64	66	-
XII	79	81	-	59	69	-
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-
IV	88	81	-	61	68	-
V	89	77	-	55	68	-
VI	91	69	68	48	71	-
VII	79	64	-	50	66	54
VIII	77	66	-	55	68	48
IX	74	56	-	58	69	45

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

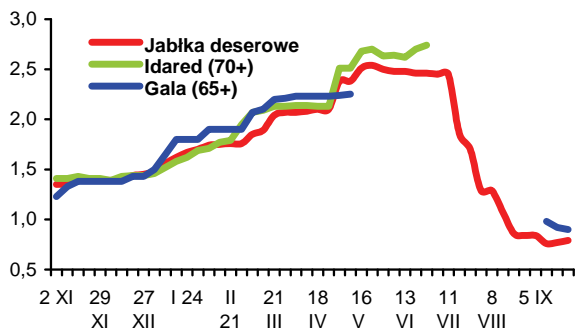
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2010 - 2011 r. (zł/kg)

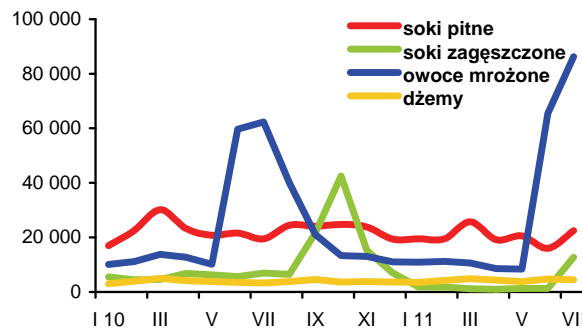
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2010 -2011 (zł/kg)

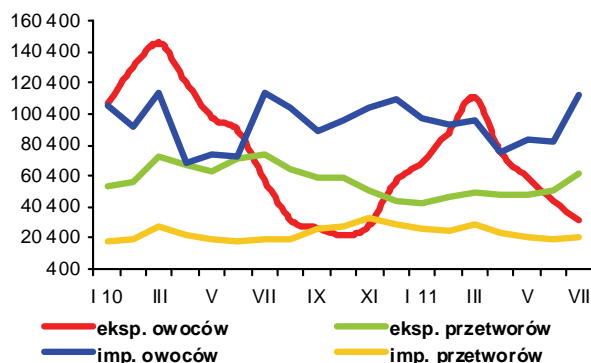
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od XI 2010 r. do IX 2011 r. (zł/kg)

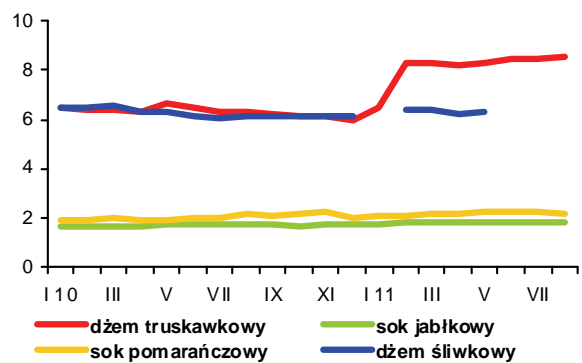
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2010 i 2011 r. (tony)

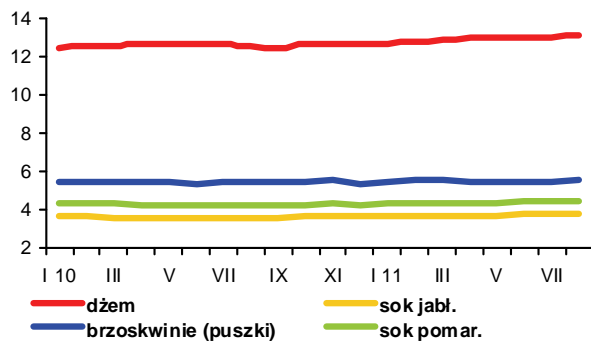
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2010 i 2011 r. (tony)

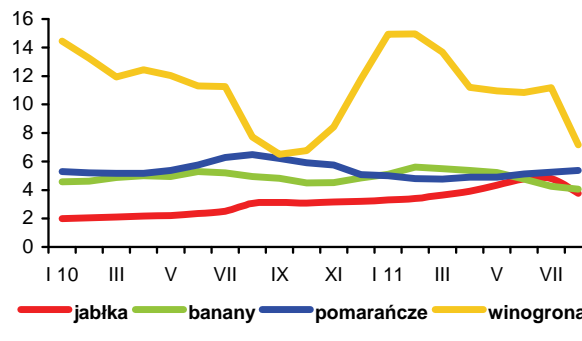
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2010 i 2011 r. (zł/kg)

W sierpniu br. światowe ceny masła i mleka w proszku spadły o 3-5% w porównaniu z miesiącem poprzednim, ale pozostały na bardzo wysokim poziomie. Ceny masła wynosiły 5250 USD/t, chudego mleka w proszku 3350 USD/t, a pełnego proszku mlecznego 3800 USD/t. Wzrosły natomiast światowe ceny sera Cheddar i kazeiny, odpowiednio do 6170 USD/t i 11340 USD/t.

Dobra koniunktura na rynku międzynarodowym sprzyja utrzymywaniu się wysokich cen na krajowym rynku mleka. Przeciętna cena skupu mleka surowego w sierpniu wzrosła do 120,36 zł/hl, tj. o 0,9% w stosunku do lipca br. i o 16% w porównaniu z analogicznym miesiącem 2010 r. Za mleko standardowe płacono 119,99 zł/100 kg, tj. nieznacznie mniej niż przed miesiącem, ale o ok. 11% więcej niż przed rokiem, przy różnicowaniu od 116,32 zł/100 kg w makroregionie południowo-wschodnim do 122,19 zł/100 kg w m. północnym. W sierpniu odnotowano 3 procentowy wzrost cen krów dojnych na targowiskach i ok. 2-procentowy spadek cen jałówek w porównaniu z miesiącem poprzednim. W ciągu roku bydło mleczne podrożało o 6-7%.

W sierpniu zmiany cen sprzedaży produktów mlecznych w stosunku do lipca były niewielkie i różnokierunkowe. Wzrosły ceny zbytu mleka skondensowanego (o 1%), mleka spożywczego i masła konfekcjonowanego (o 0,5-0,6%). Masło w blokach podrożało o 0,2%. Spadły ceny chudego mleka w proszku (o 2,1%), serów dojrzewających (o 0,6-1,1%) i twarogu tłustego (o 1%). Nieznacznie niższe były również ceny pełnego mleka w proszku. Ceny śmietany, masła z dodatkiem oleju i jogurtu owocowego pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu roku wzrosły ceny zbytu wszystkich przetworów mlecznych (poza jogurtem owocowym i mlekiem skondensowanym), w tym najbardziej ceny masła z dodatkiem oleju (o 17%) oraz masła w blokach i mleka UHT (po 11%).

Ceny detaliczne mleka i przetworów mlecznych w sierpniu były średnio o 0,2% wyższe niż w lipcu. Najbardziej podrożały jogurty i kefir (o 1,3-1,4%). Większy od przeciętnego był także wzrost cen mleka zagęszczonego i w proszku oraz śmietany i mleka spożywczego. Nieznacznie potaniały sery twarogowe, dojrzewające i topione. Masło podrożało o 1,1%. W sierpniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2010 r., ceny detaliczne artykułów mlecznych wzrosły średnio o 4,7%, w tym najsilniej ceny serów dojrzewających i topionych (o 6,4%). Masło podrożało w tym czasie o 8,1%.

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego w sierpniu br. zmniejszyły się do 797 mln l, tj. o 1,1% w stosunku do lipca, ale były o 1,1% większe niż przed rokiem. W okresie styczeń-sierpień br. skup mleka wyniósł 5901 mln l i był o 2,2% wyższy niż w tym samym okresie 2010 r.

W lipcu br., w porównaniu z miesiącem poprzednim, przedsiębiorstwa zatrudniające co najmniej 50 osób

Jadwiga
Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

zwiększyły produkcję trwałych przetworów mlecznych, pod wpływem rosnącego popytu i wysokich cen na rynku światowym. Najsilniej wzrosła produkcja pełnego mleka w proszku (o 29%) i masła (o 13%). Wytworzono także więcej mleka spożywczego, chudego mleka w proszku, serwatki oraz serów dojrzewających i świeżych. Istotnie zmalała natomiast produkcja napojów mlecznych (o 17%). Wyprodukowano także mniej śmietany i serów topionych. W lipcu br., w stosunku do analogicznego miesiąca 2010 r., znacznie wzrosła produkcja odtłuszczonego mleka w proszku (o 40%) i masła (o 17%).

W okresie styczeń-lipiec 2011 r., w porównaniu z tym samym okresem 2010 r., poprawiły się wartościowe wyniki handlu zagranicznego przetworami mlecznymi. Pod wpływem znaczącego wzrostu cen transakcyjnych wpływ z eksportu wzrosły o 12% do 793,1 mln EUR. Znacznie większy wzrost wydatków na import (o 30% do 296,7 mln EUR) spowodował, że dodatnie saldo obrotów wzrosło tylko o 4% do 496,4 mln EUR. Pogorszyły się wyniki handlowe branży mleczarskiej w ujęciu ilościowym. Eksport przetworów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego zmalał o 5% do 1219 mln l. Najbardziej ograniczono wywóz mleka płynnego i śmietany oraz odtłuszczonego mleka w proszku (o 10-13%). Mniejszy był również eksport serów, kazeiny, jogurtów i napojów mlecznych. Znacznie zwiększył się natomiast wywóz masła (o 32%). Za granicę więcej sprzedano także lodów, pełnego mleka w proszku i serwatki. Import przetworów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego wzrósł o 27% do 547 mln l. Największy był wzrost importu mleka w proszku (o 55%), jogurtów i napojów mlecznych oraz twarogów (po 30%). Przywóz serów dojrzewających został zwiększony o 16%, a masła o 8%. Zmniejszono natomiast import serwatki (o 34%), kazeiny (o 19%) oraz nieznacznie lodów, mleka płynnego i śmietany. W konsekwencji ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zmalała o 22% do 672 mln l.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2010 I-XII	8 761,0	106,59	.
2010 VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
IX	749,6	106,58	111,57
X	717,5	111,81	114,33
XI	652,2	115,12	118,87
XII	676,5	118,31	119,09
2011 I	703,1	114,94	116,95
II	644,5	116,15	118,78
III	731,4	119,87	121,59
IV	731,1	120,42	120,08
V	818,0	119,00	119,14
VI	823,0	119,32	118,62
VII	805,5	119,28	120,06
VIII	796,8	120,36	119,99
Wskaźnik zmian w %			
<u>VIII 2011</u> VII 2011	98,9	100,9	99,9
<u>VIII 2011</u> VIII 2010	101,1	116,0	110,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2009* I-XII	2 702,7	116,9	28,1	439,6	361,1	181,9	340,8	281,8
2010 I-XII	2 742,1	92,8	27,9	486,1	341,6	177,4	371,0	266,8
2010 ^a VI	208,7	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
VIII	219,8	10,0	3,0	39,3	29,6	13,8	30,2	25,2
IX	217,9	8,5	2,5	39,8	26,7	14,7	30,0	23,4
X	219,9	6,3	2,8	39,8	27,1	14,8	30,1	22,3
XI	223,9	4,2	1,8	39,9	24,3	11,9	31,8	21,6
XII	218,6	7,1	2,5	31,2	26,5	14,3	30,0	20,6
2011 I	208,9	7,3	3,1	42,2	22,7	15,7	30,6	19,8
II	197,4	6,6	3,4	38,1	23,3	13,6	29,5	20,6
III	231,1	7,3	2,7	45,9	25,5	14,2	34,8	19,5
IV	212,1	7,7	2,0	42,6	27,4	14,6	33,0	19,9
V	220,3	11,4	1,9	44,7	30,0	15,0	32,5	22,8
VI	209,1	13,0	2,1	43,2	30,8	13,9	27,4	22,5
VII	226,2	13,3	2,7	37,7	29,7	15,7	29,1	23,5
Wskaźnik zmian w %								
<u>VII 2011</u> VI 2011	108,2	102,3	128,6	87,3	96,4	112,9	106,2	104,4
<u>VII 2011</u> VII 2010	105,6	140,0	108,0	89,3	96,1	117,2	97,7	101,3

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników. * korekta GUS.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2010 VII	1,63	1,79	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	9,26	12,80
VIII	1,64	1,80	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	9,33	13,03
IX	1,63	1,81	9,51	12,61	14,81	15,75	0,81	5,54	9,34	13,36
X	1,63	1,84	9,35	12,71	15,09	15,96	0,80	5,57	9,45	13,60
XI	1,64	1,85	9,11	12,39	15,08	15,94	0,79	5,56	9,52	13,63
XII	1,64	1,86	9,13	12,58	15,38	16,01	0,79	5,55	9,60	13,58
2011 I	1,67	1,90	9,28	12,21	15,10	15,85	0,79	5,50	9,67	13,37
II	1,69	1,94	9,89	13,03	15,51	16,10	0,76	5,53	9,77	13,54
III	1,70	1,97	10,78	14,01	15,94	16,56	0,76	5,57	9,95	14,02
IV	1,72	1,97	10,55	13,93	15,91	16,64	0,77	5,52	9,98	14,12
V	1,72	1,97	9,92	13,64	15,75	16,65	0,78	5,57	10,07	14,15
VI	1,73	1,98	9,79	13,26	15,88	16,79	0,75	5,55	10,06	14,03
VII	1,76	1,98	9,78	13,25	16,15	16,96	0,77	5,56	10,05	14,08
VIII	1,77	1,99	9,57	13,24	16,19	17,05	0,77	5,56	9,95	13,92
IX ^a	1,73	1,86	9,46	11,93	15,30	15,98	.	5,18	9,39	13,60
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2011</u>	100,6	100,5	97,9	99,9	100,2	100,5	100,0	100,0	99,0	98,9
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	107,9	110,6	101,3	105,3	111,1	109,4	95,1	101,5	106,6	106,8

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w okresie 19-25 IX 2011 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2010 VII	2,43	2,69	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	12,98	17,42
VIII	2,42	2,68	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	13,09	17,34
IX	2,43	2,70	13,19	3,09	4,22	0,68	1,10	1,56	13,14	17,62
X	2,42	2,69	13,05	3,09	4,26	0,69	1,10	1,56	13,17	17,81
XI	2,45	2,69	12,95	3,08	4,27	0,69	1,09	1,57	13,13	17,92
XII	2,45	2,67	13,03	3,09	4,27	0,69	1,09	1,59	13,08	17,97
2011 I	2,47	2,71	13,20	3,13	4,31	0,69	1,09	1,58	13,19	18,10
II	2,49	2,69	13,42	3,15	4,31	0,69	1,08	1,59	13,26	18,12
III	2,53	2,74	13,44	3,15	4,42	0,69	1,08	1,60	13,27	18,30
IV	2,54	2,75	13,49	3,14	4,43	0,70	1,09	1,60	13,29	18,57
V	2,56	2,76	13,54	3,14	4,42	0,70	1,10	1,61	13,30	18,66
VI	2,56	2,75	13,55	3,15	4,47	0,70	1,11	1,61	13,32	18,79
VII	2,57	2,75	13,55	3,16	4,49	0,69	1,11	1,62	13,30	18,90
VIII	2,57	2,77	13,60	3,17	4,53	0,70	1,11	1,62	13,30	18,99
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2011</u> <u>VII 2011</u>	100,0	100,7	100,4	100,3	100,9	101,4	100,0	100,0	100,0	100,5
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	106,2	103,4	103,2	102,3	107,6	102,9	101,8	103,8	101,6	109,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	121,4	143,6	18,1	291,6	107,8	27,3	39,2	9,9	58,1	21,3
2010 I-XII	108,2	152,2	26,9	259,0	126,5	44,3	44,9	14,3	67,0	30,8
2010 VI	12,1	14,2	3,0	21,1	10,4	2,7	3,1	1,3	6,6	2,0
VII	14,7	13,6	1,6	24,4	10,5	2,6	2,7	1,4	4,6	2,9
VIII	9,4	15,3	2,0	13,6	10,1	4,1	3,6	1,0	6,9	3,1
IX	11,0	12,8	2,7	21,6	10,9	4,8	4,3	1,3	4,3	2,9
X	6,2	12,7	1,8	25,8	10,9	3,6	4,3	1,6	5,7	2,3
XI	5,5	11,7	1,7	26,2	9,9	5,4	4,3	1,9	3,4	3,5
XII	8,7	12,0	1,4	21,6	8,7	3,8	4,0	1,4	5,3	2,1
2011 I	8,4	10,8	2,6	15,9	11,4	3,9	4,5	1,3	6,0	3,8
II	9,4	11,2	5,6	15,4	11,0	4,7	4,5	1,3	5,6	4,4
III	8,3	12,3	3,3	18,7	10,6	5,8	5,1	1,5	6,7	3,4
IV	6,1	12,3	2,4	15,7	11,1	4,4	3,0	0,9	5,0	3,0
V	5,9	12,7	3,6	19,4	9,3	6,4	4,2	0,9	8,0	3,8
VI	10,4	11,9	3,2	22,9	9,6	5,4	4,2	1,1	5,4	2,2
VII	9,6	11,5	2,4	22,8	9,6	4,4	3,8	0,7	3,4	1,5
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2011</u> <u>VI 2011</u>	92,3	96,6	75,0	99,6	100,0	81,5	90,5	63,6	63,0	68,2
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	65,3	84,6	150,0	93,4	91,4	169,2	140,7	50,0	73,9	51,7

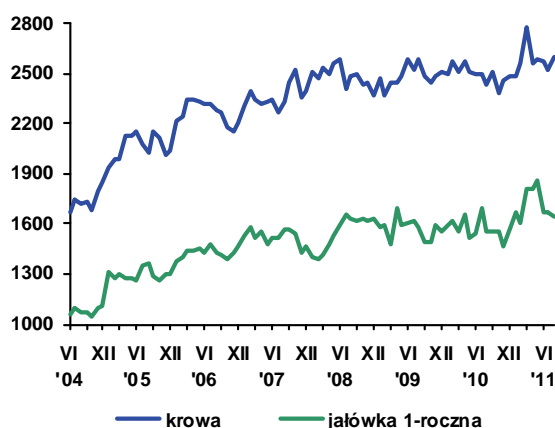
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

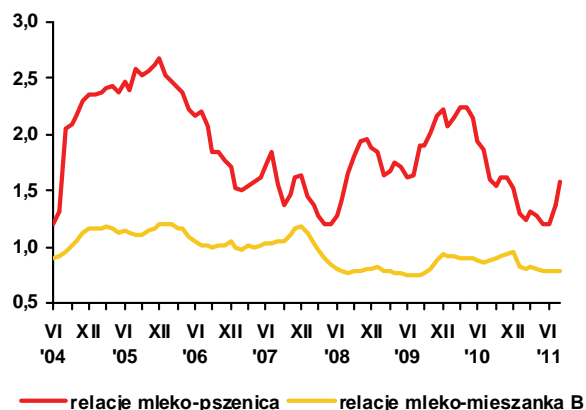
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	1 416	2 594	2 313	444	966	1 727	2 862	2 764	547	1 141
2010 I-XII	2 041	2 895	3 188	623	989	1 785	3 138	3 591	653	1 040
2010 VI	2 002	2 847	3 274	656	958	1 870	3 106	3 266	548	1 048
VII	2 107	2 903	3 465	596	966	2 297	3 292	3 924	729	1 009
VIII	2 140	2 893	3 444	845	966	1 748	3 145	3 331	773	994
IX	2 219	2 973	3 457	640	986	1 964	3 269	3 605	839	1 093
X	2 222	3 014	3 555	672	1 014	2 101	3 288	4 160	865	1 139
XI	2 179	3 066	3 518	614	1 012	1 419	3 254	4 244	790	942
XII	2 060	3 138	3 637	669	1 021	1 956	3 326	3 951	972	1 068
2011 I	2 297	2 990	3 597	586	995	1 851	3 034	4 023	955	986
II	2 461	3 165	3 894	849	1 031	2 046	3 281	5 649	963	1 090
III	2 443	3 272	3 925	880	1 043	1 863	3 301	4 373	605	1 199
IV	2 456	3 183	4 083	738	987	1 573	3 222	4 370	828	1 152
V	2 109	3 243	3 812	785	1 004	1 306	3 293	4 400	691	1 105
VI	2 282	3 339	4 014	791	1 057	1 347	3 450	4 301	721	1 237
VII	2 337	3 331	4 148	799	1 026	1 754	3 416	4 289	994	1 295
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2011</u> <u>VI 2011</u>	102,4	99,8	103,3	101,0	97,1	130,2	99,0	99,7	137,9	104,7
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	110,9	114,7	119,7	134,1	106,2	76,4	103,8	109,3	136,4	128,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

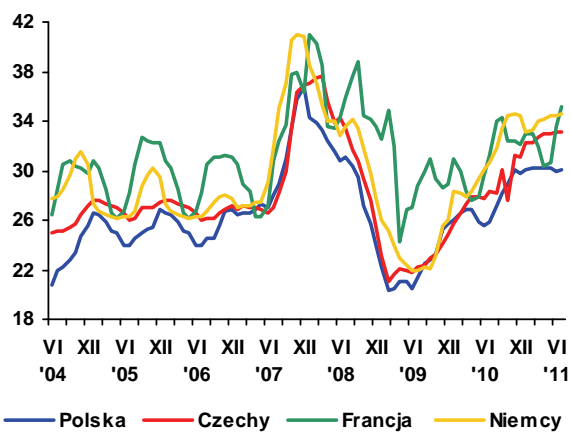
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

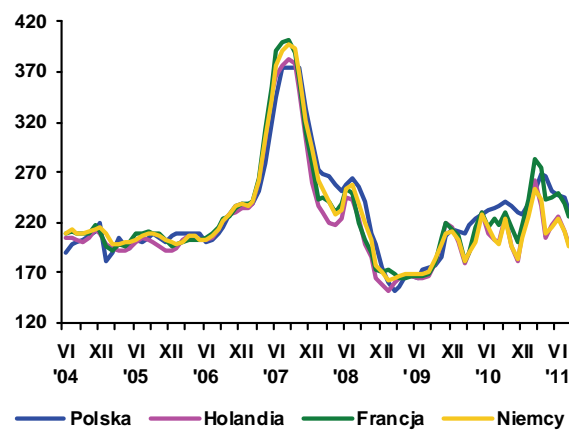
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

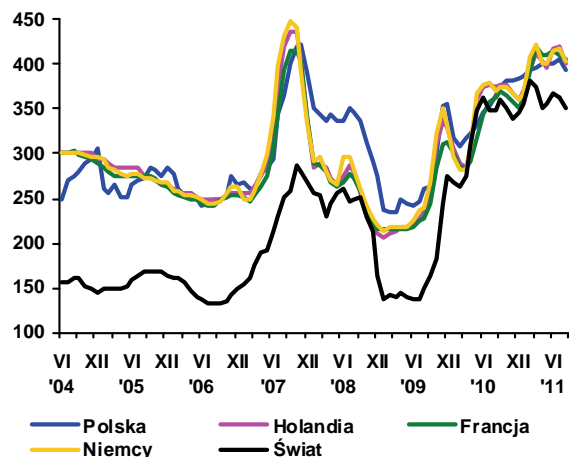
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

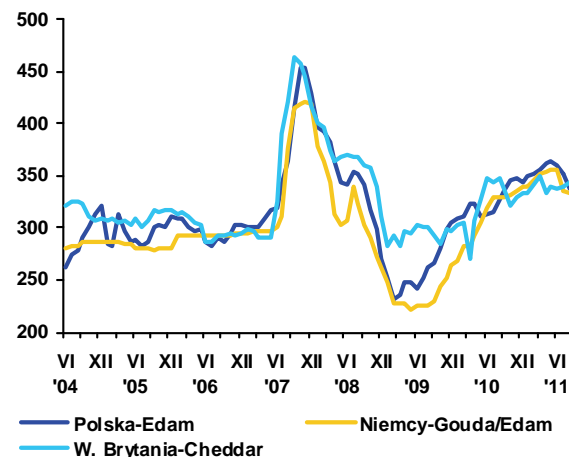
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

Ceny skupu żywca wołowego, po krótkookresowym spadku w lipcu br., zaczęły ponownie rosnać. W sierpniu 2011 r. wynosiły średnio 5,87 zł/kg wagi żywej i były o ponad 6 % wyższe niż w poprzednim miesiącu i o ponad 33% wyższe niż w analogicznym okresie 2010 r. We wrześniu br. tendencja wzrostowa utrzymywała się nadal. Ceny zakupu przez zakłady mięsne krów wzrosły w ciągu miesiąca o ok.3% (do 4,76 zł/kg w.ż.) i byków o ok.6% (do 7,10/kg w.ż.). Najwyższe ceny zakupu bydła przez zakłady

mięsne były w centralnym regionie kraju, a najniższe były w północnych regionach Polski. Różnica cen bydła między tymi regionami wynosiła średnio ok.10%.

Utrzymujący się od połowy 2010 r. wzrost cen skupu bydła ma korzystny wpływ na decyzje producentów żywca wołowego. Pogłowie cieląt wzrosło o 95,6 tys. sztuk (do 1481,4 tys. sztuk) w porównaniu do czerwca 2010 r. i młodego bydła w wieku 1-2 lata o 73,2 tys. sztuk (do 1299,5 tys. sztuk). Rośnie udział tych dwu grup wiekowych bydła w strukturze stada. W miesiącach styczeń-lipiec uboje bydła wyniosły 749,8 tys. sztuk i były o 4,6 % większe niż przed rokiem, w tym uboje byków wzrosły o 8,7% (do 381,1 tys. sztuk), a krów były o 0,9% mniejsze.

W br. wzrost krajowych cen skupu bydła jest spowodowany wysokimi cenami wołowiny w UE i słabnącym kursem złotego, w wyniku którego rośnie konkurencyjność cenowa polskiej wołowiny na rynkach zagranicznych. W UE-27 we wrześniu br. średnia cena referencyjna tusz młodego bydła wzrosła prawie o 2% (do 353,1 EUR/100 kg), a w Polsce była o ok.1% niższy niż prze miesiącem. Pogłębiły się różnice w poziomie cen wołowiny w Polsce i w innych państwach członkowskich UE. We Włoszech były one o ok. 21% wyższe niż w Polsce, a w Danii o 19% wyższe.

W miesiącach styczeń-lipiec 2011 r. eksport mięsa wołowego chłodzonego i mrożonego wyniósł 161,1 tys. ton i był prawie o 18 tys. ton większy niż przed rokiem, a wartość eksportu wzrosła o ok.113 mln EUR (do 490,7 mln EUR). Głównymi rynkami zbytu były: Turcja (41,9 tys. ton), Włochy (27,4 tys. ton), Holandia (23,8 tys. ton), Niemcy (21,3 tys. ton). Polska eksportowała mięso również do Rosji (5,3 tys. ton), Izraela (2,5 tys. ton), Kazachstanu (2,1 tys. ton), Macedonii (1,2 tys. ton). W tym okresie wpływy z eksportu bydła i cieląt zmniejszyły się o 3,7 mln EUR (do 57,9 mln EUR) w porównaniu do uzyskiwanych w miesiącach styczeń-lipiec 2010 r., a eksport wyniósł 23,3 tys. ton w wadze żywej i był o ok. 8% mniejszy niż przed rokiem.

Eksport miał wpływ na ceny skupu poszczególnych kategorii użytkowych bydła na rynku krajowym i na ceny zbytu mięsa wołowego. W miesiącach sierpień-wrzesień 2011 r. ceny cieląt na targowiskach wahały się od 10,50 do 10,84 zł/kg wagi żywej i nie wykazywały tendencji do wzrostu, a ceny targowiskowe młodego bydła wzrosły z 5,92 do 6,10 zł/kg wagi żywej. Natomiast ceny sprzedaży przez zakłady mięsne ćwierci z buhajów do 2 lat były o ponad 3% wyższe (13,4 tys. zł/tonę), a ceny sprzedaży ćwierci z krów były wzrosły o ok.1% (Tab 3).

Ceny detaliczne wołowiny rosna wolniej niż ceny zbytu, gdyż spożycie tego gatunku mięsa jest bardzo niskie i z roku na rok maleje, umożliwiając eksport. W ostatnich miesiącach br. cena detaliczna rostbefu była o 3-3,5% wyższa od jego ceny zbytu, a w analogicznym okresie 2010 r. była ona o 6-8% wyższa. Wołowina jest bardzo droga w relacji do wieprzowiny i drobiu. W lipcu i sierpniu 2011 r. cena detaliczna 1 kg rostbefu stanowiła równowartość 1,52 kg ceny detalicznej schabu z kością i ok. 3,2 kg ceny detalicznej kurczaka. Bardzo droga wołowina w relacji do pozostałych gatunków mięsa sprawia, że jej import jest niski. W okresie styczeń-lipiec 2011 r. wynosił 7,7 tys. ton i był o 0,4 tys. ton większy niż przed rokiem. Pochodził on głównie z Irlandii (1,7 tys. ton) i Wlk. Brytanii (1,3 tys. ton).

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4	18,7	2,7	14,2	1,0
	VI	12,9	24,2	2,1	19,7	1,1
	VII	13,8	19,7	1,8	16,0	1,4
	VIII	12,6	20,0	1,6	15,2	1,0
	IX	14,2	22,7	2,3	23,0	1,5
	X	15,5	29,4	2,2	27,2	1,5
	XI	16,3	35,1	1,8	30,5	1,9
	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	I	12,1	24,2	1,6	21,5	1,5
	II	12,2	29,1	1,8	26,9	2,0
	III	15,0	27,9	2,2	27,1	1,8
	IV	12,3	27,4	2,1	23,7	1,9
	V	13,9	25,1	1,9	23,1	2,0
	VI	12,3	23,1	1,6	21,3	1,9
	VII	13,2	25,0	2,1	21,8	1,2
	VIII	13,4				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	IV	4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65
	VI	4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65
	VII	4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75
	VIII	4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66
	IX	4,48	8,06	18,70	20,53	4,58	4,17
	X	4,54	8,13	18,85	20,46	4,15	4,51
	XI	4,92	7,89	18,93	20,45	3,84	4,15
	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	I	5,23	7,83	20,10	21,09	3,89	4,03
	II	5,33	7,42	20,34	21,29	3,81	3,99
	III	5,71	8,05	20,62	21,39	3,61	3,74
	IV	5,75	8,36	20,95	21,68	3,64	3,77
	V	5,80	8,23	21,36	21,93	3,68	3,78
	VI	5,65	8,32	21,29	22,04	3,76	2,64
	VII	5,52	-	21,38	22,06	3,87	3,99
	VIII	5,87	8,73	21,75	22,16	3,70	3,77
w % ceny	sprzed roku	133,6	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	106,4	-	-	-	-	-

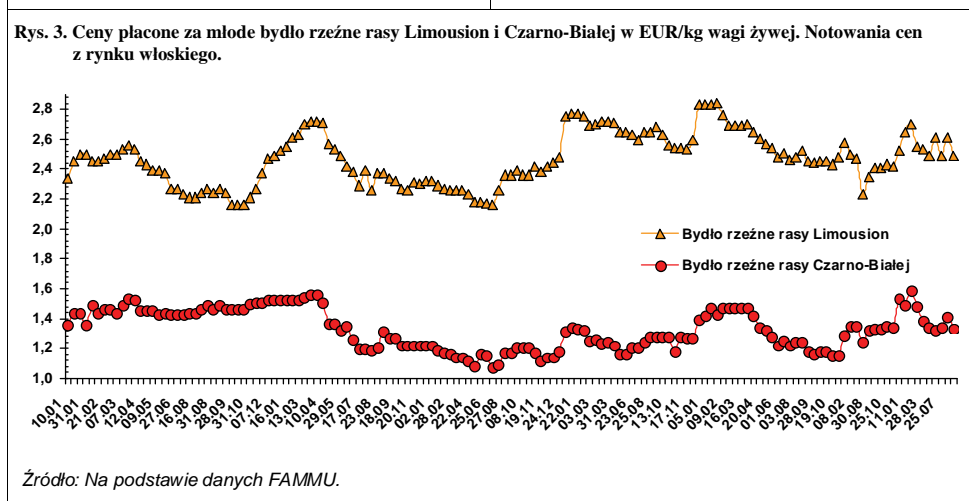
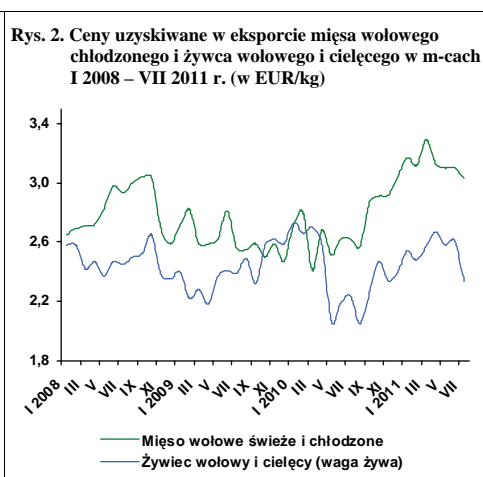
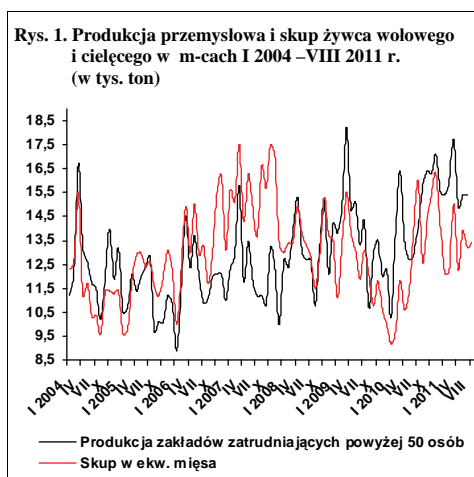
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011	X 2011
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	5,35	5,17	5,47	5,45	5,45	5,34	5,51	5,80	6,00
Byki	6,11	6,13	6,44	6,43	6,23	6,17	6,29	6,86	7,10
Krowy	3,86	3,95	4,23	4,27	4,38	4,37	4,48	4,62	4,76
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	10,47	10,15	10,19	10,74	10,72	10,85	10,67	10,92	10,55
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	11 757	11 546	12 198	12 053	11 599	11 825	11 930	12 926	13 354
Ćwierci z krów rzeźnych	8 445	9 206	9 797	9 540	9 906	9 490	9 797	10 459	10 555
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	346,94	345,53	342,33	342,30	337,88	332,90	334,1	346,8	353,1
Polska	304,90	294,74	299,81	303,1	312,48	297,48	306,5	313,08	310,6

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Źródło: Na podstawie danych FAMMU.

Ogłoszone w połowie września br. przez GUS wyniki kolejnego w tym roku badania stanu pogłowia trzody i jego struktury są niekorzystne, ale nie zaskakujące. Pokazują one pogłębiającą się spadkową tendencję wszystkich grup wiekowych i użytkowych pogłowia trzody chlewnej.

W końcu lipca 2011 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 13 509 tys. sztuk i było mniejsze niż przed rokiem o 9,1%. Pogłowie prosiąt i macior prośnych było mniejsze odpowiednio o 13,1 i 14,6%. Skala spadku pogłowia prosiąt i macior prośnych pozwala przewidywać, że w końcu listopada tego roku ogólny stan pogłowia trzody może się mieścić w przedziale 13,1-13,3 mln sztuk i być mniejszy o 10-12% aniżeli w listopadzie 2010 roku.

Początkiem aktualnego załamania chowu trzody była jesień 2010 r., kiedy ceny skupu trzody sezonowo obniżyły się, a ceny pasz, zwłaszcza zbóż zaczęły w szybkim tempie rosnać. W rezultacie chów trzody z miesiąca na miesiąc stawał się coraz mniej opłacalny. W grudniu 2010 r. relacja cen trzody do targowiskowych cen żyta kształtowała się jak 1:6,1, a do cen jęczmienia jak 1:5,3. Relacje te były więc bardzo wąskie, bo targowiskowe ceny żyta i jęczmienia były w tym miesiącu wyższe odpowiednio o 60 i 53%. W I półroczu 2011 r. na skutek dalszego wzrostu cen zbóż relacje te zawęziły się jeszcze bardziej. W czerwcu relacja cen trzody do cen żyta kształtowała się jak 1:5,6, a do cen jęczmienia jak 1:4,9.

Relacje cen trzody do cen mieszanek paszowych, a zwłaszcza koncentratu rozwijały się nieco odmiennie. Zawężenie tych relacji nie było tak duże jak w przypadku cen trzody do cen zbóż, ale także znaczące. W grudniu 2010 r. relacja ceny trzody do ceny mieszanki T-2 kształtowała się jak 1:3,7, a do koncentratu Prowit jak 1:1,9, podczas gdy w grudniu 2009 roku odpowiednio jak 1:4,1 i 1:2. W czerwcu 2011 r. relacje te kształtowały się natomiast jak 1:3,6 oraz 1:2.

Podobnie jak w roku gospodarczym 2010/2011 tak i w roku 2011/12 o opłacalności chowu trzody nadal decydować będzie rozwój cen zbóż i pasz. Według autorów analizy „Rynek Pasz”¹ światowy i unijny rynek zbóż i pasz kształtować się będzie również pod presją popytu. W niektórych krajach Unii Europejskiej tegoroczne zbiory zbóż są większe niż w roku ubiegłym, ale we Francji, w Niemczech, a także w Polsce mniejsze. W związku z powyższym zdaniem autorów wspomnianej analizy w roku gospodarczym 2011/12 spodziewać się można stabilizacji cen zbóż lub niewielkiego ich spadku, podobnie jak cen pasz przemysłowych.

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

W sierpniu 2011 r. targowiskowe ceny żyta i jęczmienia wyniosły odpowiednio 77,78 zł/dt i 80,36 zł/dt i były niższe niż w lipcu zaledwie o 3% i 6%, ale wyższe niż w sierpniu 2010 r. o 58% i 50%. Relacja cen trzody do cen żyta wynosiła w sierpniu 1:6,1, a do cen jęczmienia 1:5,4. Są to więc nadal bardzo niekorzystne relacje cen dla chowu, mimo wyższych cen trzody. Aby chów trzody był opłacalny, relacje te powinny rozszerzyć się do 1:9-10 (relacja cen trzoda:jęczmień i relacja cen trzoda:żyto). Osiągnięcie takich relacji, przy przewidywanych cenach trzody w grudniu 2011 r. i w marcu 2012 r. w granicach 4,50-4,60 zł/kg, ceny żyta powinny obniżyć się do 41 zł/dt, a jęczmienia do 46 zł/dt, czyli prawie o połowę. Ponieważ taki spadek cen zbóż jest nie realny, wobec tego nie można też liczyć na wygaśnięcie spadkowej tendencji chowu w przyszłym roku.

W I półroczu produkcja żywca wieprzowego wzrosła o 7%, ale w II półroczu prawdopodobnie spadnie o 7%. W rezultacie w całym 2011 r. produkcja żywca wieprzowego w wbc wyniesie mniej więcej tyle samo co rok wcześniej (około 1860 tys. ton). W sierpniu 2011 r. cena detaliczna mięsa wieprzowego była wyższa niż w grudniu 2010 r. o 7%. W grudniu 2011 roku wzrost cen detalicznych wieprzowiny będzie z pewnością istotnie większy. Z tego powodu spożycie wieprzowiny może się zmniejszyć.

W 2011 r. import wieprzowiny zwiększył się prawdopodobnie o 4%, a eksport zmniejszył się o 2%. Ujemne saldo handlu zagranicznego wieprzowiną pogłębi się ze 142 tys. ton do 173 tys. ton.

¹ Rynek Pasz nr 30, IERiGŻ-PIB, ARR, MRiRW.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2009	I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
	I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
	VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010	I	96,2	96,4	20,3	74,4	39,8	90,7	-19,5
	II	91,7	95,2	29,4	92,2	38,6	117,3	-9,2
	III	122,1	125,0	36,7	135,4	58,7	116,9	-22,0
	IV	96,6	105,0	33,9	111,9	35,9	83,1	-2,0
	V	106,9	127,3	40,9	137,2	41,7	97,7	-0,8
	VI	107,4	123,0	43,8	145,0	43,2	87,6	0,6
	I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
	VII	103,6	118,5	44,3	169,7	43,4	85,1	0,9
	VIII	105,5	123,2	43,7	179,1	48,9	100,0	-5,2
	IX	116,0	125,1	48,1	154,2	51,3	105,1	-3,2
	X	121,9	123,0	51,9	160,2	47,8	107,7	4,1
	XI	124,7	130,2	48,8	164,9	45,1	97,4	3,7
XII	128,3	125,1	43,8	146,5	42,7	86,8	1,1	
2011	I	119,2	123,8	38,2	188,2	37,5	94,2	0,7
	II	117,7	128,5	45,3	154,1	41,9	108,5	3,4
	III	132,2	108,3	48,9	133,2	47,1	81,9	1,8
	IV	123,2	127,6	43,5	106,4	45,0	125,3	-1,5
	V	114,2	106,8	46,0	112,5	45,7	109,6	0,3
	VI	108,8	101,3	45,3	103,4	47,4	109,7	-2,1
	I-VI	1074,9	109,2	234,7	119,3	291,5	102,4	-56,8
	VII	109,9	106,1	46,2	104,2	49,0	112,9	-2,8
VIII	115,6	109,6	x	x	x	x	x	

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2010	I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
	II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
	III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
	IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
	V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
	VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
	VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
	VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
	IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
	X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
	XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
	XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011	I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
	II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100
	III	4,23	5,3	4,6	126,79	3,3	226,05	1,9	104
	IV	4,47	5,6	4,8	128,55	3,5	226,72	2,0	114
	V	4,41	5,4	4,6	130,48	3,4	227,27	1,9	119
	VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
	VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
	VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2010 I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011 I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9

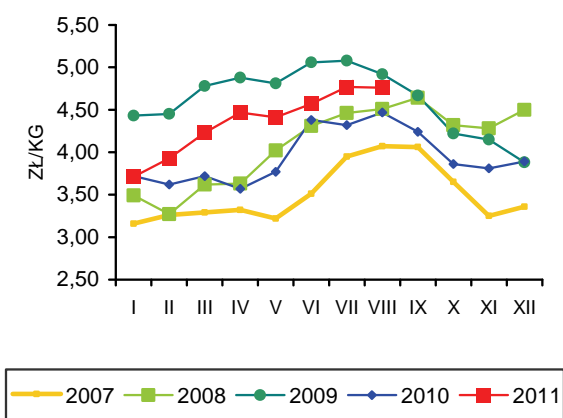
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

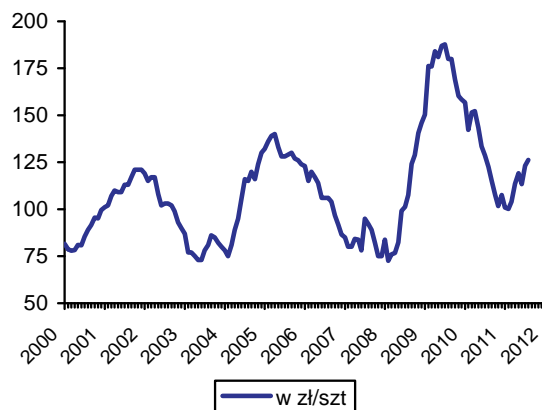
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2009 VIII	155,00	160,30	160,20		103,4	100,0	122,0
IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010 I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
VII	149,09	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011 I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4
III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6
IV	154,51	152,43	159,49	138,05	98,7	95,6	110,4
V	157,03	152,92	160,30	141,56	97,4	95,4	108,0
VI	155,57	156,08	159,63	140,44	100,3	97,8	111,1
VII	157,03	158,44	160,83	141,49	100,9	98,5	112,0
VIII	155,71	154,28	158,10	139,64	99,1	97,6	110,5
IX	154,82	153,55	158,10	139,12	99,2	97,1	110,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

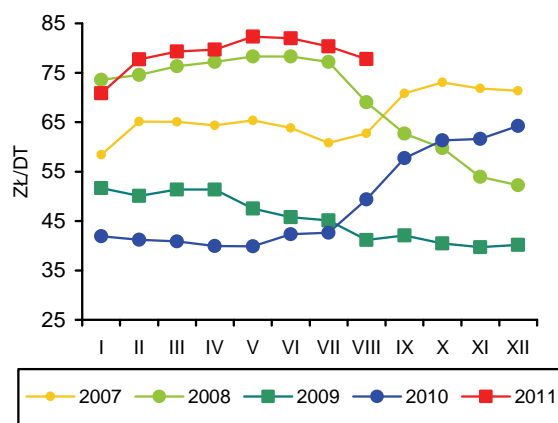
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

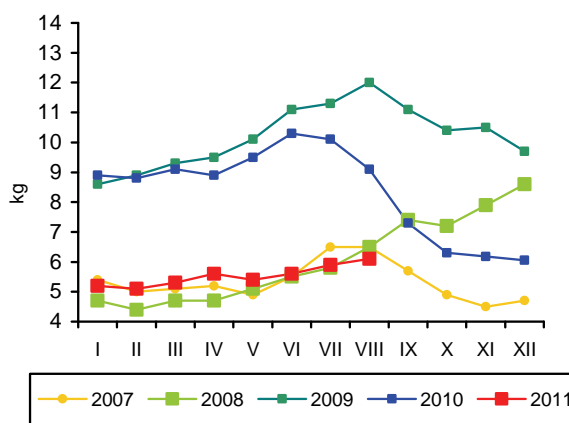
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

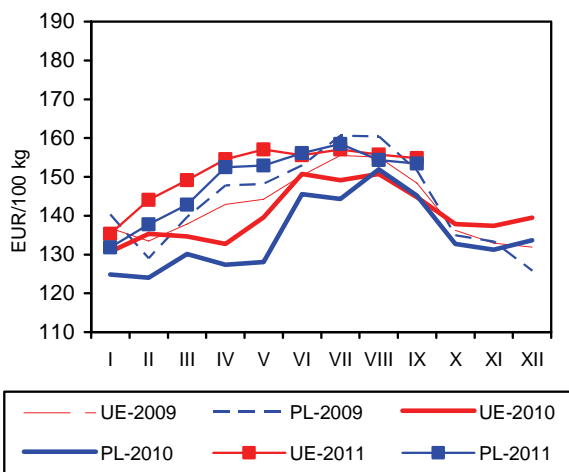
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

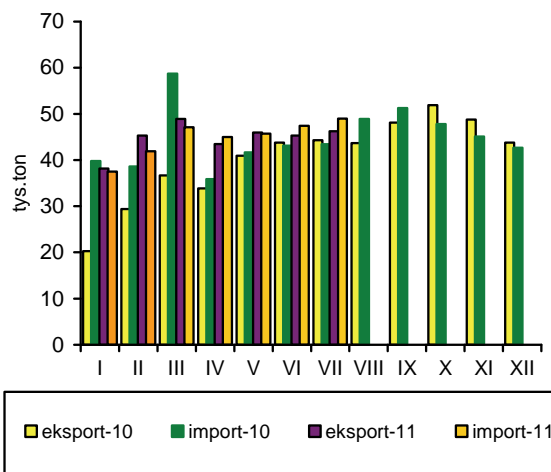
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W sierpniu br., w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 114 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 1,8% więcej niż w lipcu, kiedy to produkcja przemysłowa zmniejszyła się o 5% w relacji do czerwca i była o 3,5% mniejsza niż przed rokiem. W sierpniu jej poziom ponownie przewyższał poziom z roku poprzedniego o ok. 2%. W pierwszych ośmiu miesiącach bieżącego roku przemysłowa produkcja mięsa drobiowego była zbliżona do notowanej w tym samym okresie 2010 r. i wyniosła 892 tys. ton (w 2010 r. 891 tys. ton). Przyczyną spowolnienia dynamiki są głównie wysokie koszty surowcowe.

Utrzymuje się duży i rosnący, choć wolniej, eksport mięsa drobiowego. W sierpniu wolumen sprzedaży zagranicznej był o 3,3% większy niż w lipcu, ale o 4,6% mniejszy niż przed rokiem. W pierwszych ośmiu miesiącach 2011 roku wysłano za granicę ponad 235 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 6% więcej niż w roku poprzednim. Wielkość importu, która w czerwcu zmniejszyła się o 45% w relacji miesiąc do miesiąca, w lipcu wzrosła ponad 2,5 krotnie. W porównaniu z lipcem 2010 r. wzrost ten wyniósł aż 74%. Łączny import mięsa drobiowego w pierwszych ośmiu miesiącach bieżącego roku był o niespełna 10% wyższy niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu importu była więc wyższa niż eksportu. Eksport nadal stanowił ponad ¼ produkcji mięsa drobiowego.

W całym pierwszym półroczu 2011 r. utrzymywała się, zapoczątkowana w połowie 2010 r., wzrostowa tendencja cen przemysłowych mieszanek pasz dla drobiu. W lipcu pasze pełnoporcjowe potaniały w relacji miesiąc do miesiąca o 2,2% a w sierpniu o dalsze 1,6%, ale były nadal o 24% droższe niż przed rokiem. W pierwszych ośmiu miesiącach 2011 roku ceny pasz przemysłowych dla brojlerów były średnio aż o 31%, a dla indyków o 28% wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Ceny piskląt kurcząt były relatywnie niskie, niższe niż rok wcześniej. Świadczy to o mniejszym zainteresowaniu hodowców rozwojem produkcji żywca drobiowego. Natomiast ceny piskląt indyczych były zbliżone do poziomu ubiegłorocznego.

Rosnące koszty chowu drobiu, szczególnie wysokie koszty pasz, nadal nie są w pełni równoważone wyższymi cenami skupu żywca drobiowego. Warunki chowu drobiu pogorszyły się w 2011 r., mimo wzrostu średniej ceny skupu kurcząt brojlerów o prawie 14% a indyków o 23%. We wrześniu 2011 r. opłacalność produk-

cji drobiu nieznacznie poprawiła się. Ceny skupu kurcząt rzeźnych wzrosły w porównaniu z sierpniem o 2,6% i były o 16% wyższe niż przed rokiem. Ceny skupu żywca indyczego były o 4% niższe niż w sierpniu br., ale o 15% wyższe niż w sierpniu 2010 roku.

We wrześniu 2011 r. ceny tuszek kurcząt sprzedawanych przez zakłady drobiarskie były o 0,6% wyższe niż w sierpniu i o 20% wyższe niż w roku poprzednim. Natomiast ceny zbytu mięsa indyczego wzrosły o 27% w porównaniu z 2010 rokiem i o 3,1% w relacji miesiąc do miesiąca.

W ciągu dziewięciu miesięcy bieżącego roku ceny sprzedaży tuszek indyczych były średnio o 10,7% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Od maja do lipca bieżącego roku ceny detaliczne tuszek kurcząt obniżały się, ale w sierpniu wzrosły i były o 9,3% wyższe niż w lipcu. W porównaniu z sierpniem 2010 r. były one o prawie 7% wyższe. Ceny detaliczne rosły więc znacząco wolniej niż ceny zbytu, a także ceny skupu.

W sierpniu 2011 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 31% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska nadal należała do najtańszych. W kwietniu różnice cen polskich i unijnych znacząco się zmniejszyły (do zaledwie 20%), ale w czerwcu przewaga cenowa polskiego towaru powróciła do poziomu ok. 40%. W sierpniu przeciętna polska cena sprzedaży mięsa kurcząt wyrażona w euro wzrosła o 5,3%, w relacji rok do roku, podczas gdy średnia cena unijna zwiększyła się o ok. 10%. Przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim jest więc znacząca i stanowi główny czynnik konkurencyjności w tym handlu.

Według badań budżetów rodzinnych miesięczne spożycie mięsa drobiowego na 1 mieszkańca w I kwartale 2011 r. zmniejszyło się o 4,3% w porównaniu do tego samego okresu przed rokiem. W II kwartale powróciło jednak do poziomu notowanego rok wcześniej. W konsumpcji wędlin drobiowych prawie 5 procentowy spadek miał miejsce w II kwartale bieżącego roku.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011
I	93,7	108	95,2	96,4	111,0
II	79,7	92,9	85,8	96,5	101,0
III	94,9	95,1	98,1	118,0	110,0
IV	89,2	105,0	99,0	101,0	110,0
V	96,2	99,1	97,0	139,0	116,0
VI	86,4	94,2	101,5	112,0	118,0
VII	93,4	105	107,0	116,0	112,0
VIII	97,4	96	101,0	112,0	114,0
IX	95,6	101	105,0	119,0	
X	109,0	108	113,0	125,0	
XI	99,9	93	105,0	123,0	
XII	91,0	97,7	107,0	122,0	
RAZEM	1126,4	1195	1217,0	1368,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011
I	2654	2035	27902	32631
II	2692	2302	28802	33408
III	3040	4341	32251	34553
IV	2637	2827	31418	31553
V	3385	3428	31841	34884
VI	2414	1904	33734	33523
VII	2702	4705	36220	34644
VIII	2502		30428	
IX	3051		37479	
X	2410		39806	
XI	2404		38969	
XII	2459		32407	
RAZEM	32850		401257	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
			2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1044	1276	1,26	1,27	2,84	3,22	4,29	4,73	6,06	6,61
II	1045	1356	1,34	1,27	3,04	3,43	4,84	5,38	6,08	6,61
III	1051	1373	1,27	1,28	3,13	3,86	5,05	6,02	6,10	7,59
IV	1030	1385	1,28	1,29	3,15	3,92	4,69	6,16	6,26	7,62
V	1018	1409	1,29	1,29	3,22	3,54	5,19	4,90	6,28	7,39
VI	1040	1422	1,36	1,27	3,40	3,55	5,29	5,39	6,73	6,92
VII	1057	1391	1,36	-	3,31	3,71	5,43	5,91	6,56	6,88
VIII	1105	1369	1,29	-	3,53	3,90	5,53	6,16	7,04	7,52
IX	1135		1,28		3,44	4,00	5,15	6,20	6,86	
X	1170		1,27		3,06		5,66		6,31	
XI	1177		1,28		3,00		5,62		6,04	
XII	1196		1,28		3,02		5,45		5,96	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	5,50	5,60	4,54	4,93	7,64	7,17
II	5,50	5,60	4,47	5,18	7,46	7,16
III	5,50	5,65	4,44	5,28	7,79	7,78
IV	5,50	5,65	4,50	5,71	7,54	9,15
V	x	5,80	4,41	5,87	7,53	8,39
VI	5,60	5,60	4,68	6,20	7,75	8,49
VII	5,60	-	4,73	6,09	7,43	8,68
VIII	5,60	-	4,76	6,07	7,18	8,82
IX	5,52		5,06	5,82	7,14	9,09
X	5,50		5,01		7,17	
XI	5,60		5,02		7,40	
XII	5,60		5,02		8,31	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
IX	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
X	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XI	112,60	249,90	178,20	171,70	208,00	181,00	170,00	174,40
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60
IV	154,10	252,60	183,70	175,50	220,00	195,10	171,50	185,57
V	135,60	254,50	179,40	173,50	223,70	196,80	184,00	188,14
VI	134,10	256,60	182,10	178,40	225,00	190,20	191,50	188,29
VII	138,80	256,30	180,10	175,50	225,00	183,60	197,40	189,07
VIII	148,00	256,00	179,40	170,70	225,00	189,30	199,60	193,30

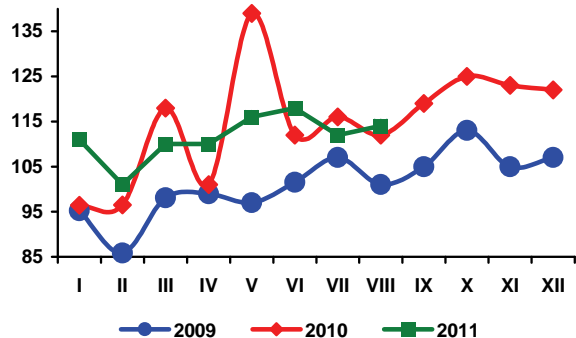
Źródło: Dani MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

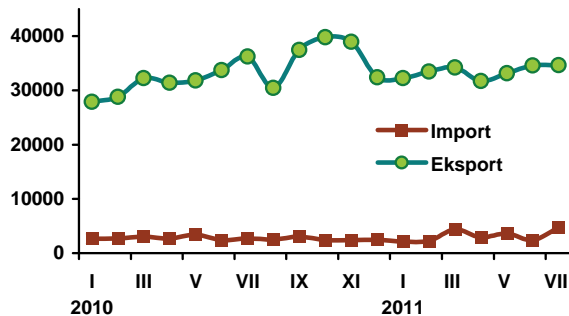
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
I	1,42	1,50	1,45	0,21	0,21	0,21
II	1,46	1,50	1,50	0,21	0,21	0,20
III	1,49	1,49		0,23	0,23	
IV	1,60	1,63		0,21	0,22	

Źródło: Dane GUS.

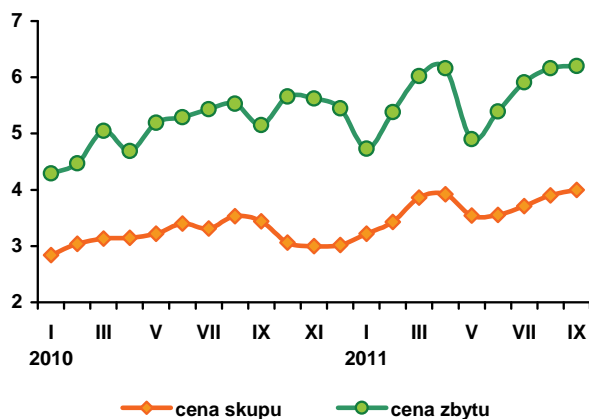
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

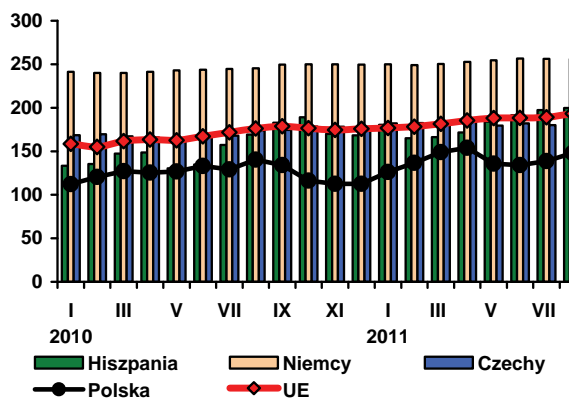
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

We wrześniu br. średnia cena sprzedaży jaj świeżych wyniosła 28,98 zł za 100 sztuk i była o 2,8% wyższa niż notowana przed rokiem i o 0,3% wyższa niż w sierpniu. Od czerwca 2011 r. odwróceniu uległa, utrzymująca się od początku 2011 r., spadkowa tendencja cen jaj spożywczych. We wrześniu, w porównaniu do sierpnia, ceny jaj wyższych klas wagowych obniżyły się, natomiast klas niższych wzrosły. W relacji rok do roku prawie 3 procentowy wzrost cen miał miejsce w przypadku jaj bardzo dużych (XL). Jaja średnie (M) podrożały o prawie 10%, a klasy S o 6,4%. Jedynie jaja klasy wagowej L cenione były o 5,6% niżej niż przed rokiem. Rynek jaj spożywczych jest nadal niestabilny, o czym świadczy duża wahliwość cen.

Przemysłowe mieszanki pasz pełnoporcjowych dla kur niosek systematycznie drożały w pierwszej połowie 2011 roku. W czerwcu ich cena była niemal o 30% wyższa w relacji do czerwca poprzedniego roku. Przyczyniło się to do znacznego spadku opłacalności produkcji jaj konsumpcyjnych, mimo wzrostu cen ich sprzedaży. Dynamika wzrostu cen pasz była jednak znacząco wyższa od przyrostu cen zbytu jaj. W sierpniu przemysłowe mieszanki pasz dla kur niosek potaniały w porównaniu z lipcem o 3,7%. Przyczyniło się to do zahamowania spadku opłacalności produkcji jaj.

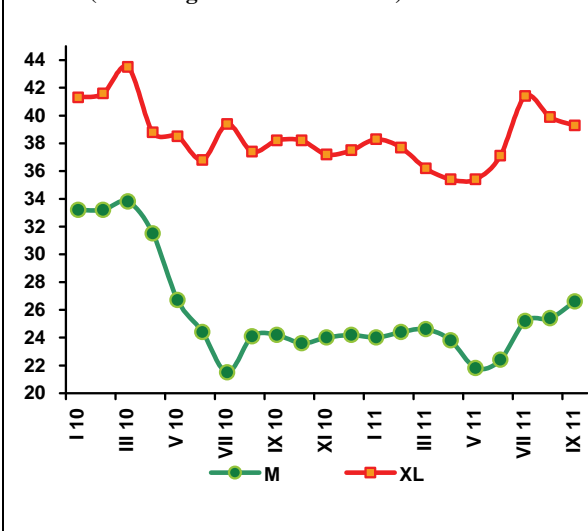
W czerwcu 2011 r. przerwana została też długookresowa spadkowa tendencja cen skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego. W lipcu przeciętna cena tych jaj była o 34%, w sierpniu o 26%, a we wrześniu o 4% wyższa niż przed rokiem. Mimo to, ceny skupu jaj przetwarzanych przemysłowo nie powróciły jeszcze do wysokiego poziomu sprzed kilkunastu miesięcy. Jednak wzrost tych cen przyczynił się do nieznacznej poprawy opłacalności produkcji w sektorze jaj.

W całej Unii Europejskiej występuje relatywnie duża podaż jaj. Znajduje to odzwierciedlenie w silnym spadku ich cen obserwowanym w wielu państwach Wspólnoty, szczególnie w porównaniu z wysokim poziomem cen notowanym w pierwszej połowie 2010 roku. Duży jest eksport unijnych jaj do państw trzecich, ale opłacalność produkcji jest niska. Refundacje eksportowe, które zostały obniżone z uwagi na wysoki poziom eksportu, nadal zachęcają do sprzedaży jaj poza granicami Unii Europejskiej. Komitet Zarządzający rynkami rolnymi oczekuje obniżenia się podaży i wzrostu poziomu cen oraz uzyskania bardziej klarownego obrazu sytuacji na rynku jaj w 2012 r., kiedy zacznie obowiązywać zakaz wykorzystywania w produkcji klatek starego typu.

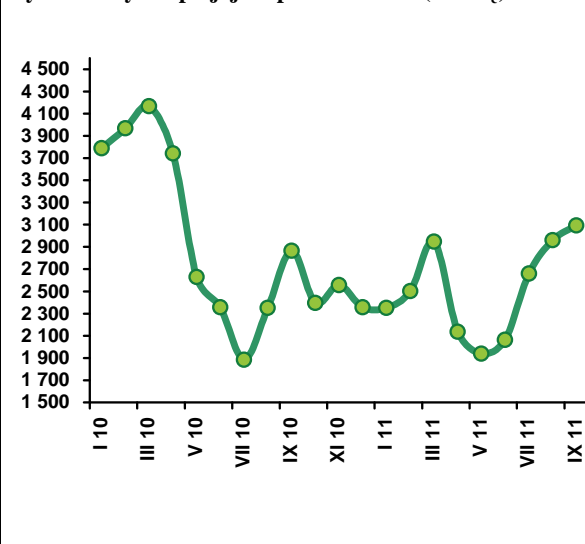
W okresie od lipca 2010 r. do lipca 2011 r., jaja konsumpcyjne podrożały na rynku unijnym średnio o 16,6%, podczas gdy w Polsce o 0,8%. W tym okresie ceny jaj konsumpcyjnych w Niemczech wzrosły o 16%, w Holandii o 49%, a we Francji aż o 55%. Relacje notowań przeciętnych cen jaj w Polsce i we Wspólnocie poprawiły się. W lipcu 2010 roku polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro o 18% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a w lipcu 2011 r. – już tylko o 2,4% więcej. W pierwszych siedmiu miesiącach 2011 roku ceny polskich jaj przewyższały średnie ceny unijne o 4%.

Według wstępnych danych CAAC, w lipcu 2011 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 26% mniejszy niż przed rokiem, a import o 16% większy. Eksport przetworów z jaj obniżył się o 31% w relacji rok do roku, natomiast import zwiększył o 86%. Łącznie w pierwszych siedmiu miesiącach 2011 roku, w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, eksport przetworów z jaj był niższy o 17%, a jaj świeżych wyższy o 9%. Natomiast import jaj świeżych obniżył się o 2,2%, a przetworzonych wzrósł o 31%.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1692	2337	12384	14914	581	428	1124	1270
II	2795	2011	10986	13154	731	842	1556	1259
III	2404	1633	13082	16232	936	1006	1721	1308
IV	1408	1611	10735	14253	504	879	1102	1052
V	1267	1358	12997	15993	637	772	1222	890
VI	1009	1223	13977	9660	500	880	1154	985
VII	956	1105	10166	7547	509	948	1353	932
VIII	1297		13291		607		1087	
IX	1282		14010		818		1096	
X	1059		17282		711		1189	
XI	1841		13860		465		1227	
XII	2234		10082		526		1108	
RAZEM	19244	11278	152852	91753	7528	5755	14939	7696

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	41,30	38,30	34,30	29,00	33,20	24,00	26,90	19,00
II	41,60	37,70	35,40	28,20	33,20	24,40	27,20	19,50
III	43,50	36,20	37,10	27,80	33,80	24,60	30,10	19,40
IV	38,80	35,40	36,20	25,90	31,50	23,80	25,80	18,40
V	38,50	35,40	31,40	25,90	26,70	21,80	22,40	17,40
VI	36,80	37,10	29,90	25,90	24,40	22,40	19,20	17,90
VII	39,40	41,40	29,50	31,00	21,50	25,20	19,90	21,60
VIII	37,40	39,90	30,50	30,20	24,10	25,40	21,60	20,10
IX	38,20	39,30	30,20	28,50	24,20	26,60	20,20	21,50
X	38,20		28,90		23,60		19,10	
XI	37,20		29,00		24,00		18,70	
XII	37,50		28,90		24,20		18,30	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2010 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44

Źródło: Dane MRiRW.

W czerwcu 2011 r. pogłowie owiec w Polsce wyniosło 251 tys. sztuk, w tym maciorek 162,2 tys. sztuk. W skali roku ogólne pogłowie owiec zmniejszyło się o 2,8%, a maciorek owczych o 0,4%. Stopa spadku pogłowia owiec była znacznie mniejsza niż w poprzednich dwu latach, kiedy wynosiła odpowiednio 10 i 12%. Pozytywnym zjawiskiem jest niska stopa spadku pogłowia maciorek. Taka sytuacja może więc być podstawą niewielkiego wzrostu pogłowia owiec w końcu 2011 roku. W grudniu 2011 r. pogłowie owiec może wynieść 215-220 tys. sztuk i być o kilka procent większe niż w grudniu 2010 roku.

Tegoroczna poprawa sytuacji w chowie owiec ma związek ze wzrostem cen. Co prawda w I kwartale ceny skupu owiec w Polsce były jeszcze o 7% niższe niż przed rokiem, ale w II kwartale były one wyższe o 20%. Było to rezultatem wzrostu cen owiec ciężkich i jagniąt w Unii Europejskiej oraz postępującej deprecjacji złotego względem euro.

W I półroczu przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 576 EUR/100 kg i była o 1% wyższa niż w I półroczu 2010 r., z tym że w I kwartale była ona o 5% niższa, a w II kwartale o 7% wyższa niż w odpowiednich okresach przed rokiem. Przeciętna w UE-27 cena owiec ciężkich wyniosła w I półroczu 2011 r. 497 EUR/100 kg i była o 10% wyższa niż w I półroczu 2010 roku. W I kwartale była ona wyższa o 4%, a w II kwartale o 15% w porównaniu z analogicznymi kwartałami poprzedniego roku.

W III kwartale 2011 r. przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 615 EUR/100 kg wagi poubojowej, a owiec ciężkich 460 EUR/100 kg. Ceny te były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 3 i 8%. W III kwartale cena owiec ciężkich w Polsce wyrażona w euro wyniosła 378 EUR/100 kg wagi poubojowej i była wyższa niż przed rokiem o 15%. Wskazuje to na wzrost cen skupu owiec w Polsce, który w III kwartale mógł wynieść także około 15%.

W IV kwartale 2011 r. w Unii Europejskiej dynamika wzrostu cen prawdopodobnie osłabnie.

W maju Komisja Europejska przewidywała, że w całym 2011 r. wzrost cen jagniąt wyniesie 9%, a owiec ciężkich 1,7%. Z dotychczasowego rozwoju cen owiec i jagniąt wynika, że gdyby powyższa prognoza miała okazać się prawdziwa to w IV kwartale ceny jagniąt musiałyby charakteryzować się wysoką stopą wzrostu, a ceny owiec ciężkich wysoką stopą spadku. W tej sytuacji przeciętna cena skupu owiec w Polsce zależałaby od struktury skupu (udziału jagniąt w skupie) oraz stopnia deprecjacji złotego. Niewątpliwie ten ostatni czynnik stwarza nadzieję, że przeciętna cena skupu owiec w Polsce tak jak w poprzednich dwóch kwartałach, również w IV kwartale będzie wyższa niż rok wcześniej.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	Zmiana w % 2011/2010
I półrocze	1205	899	839	93
II półrocze	1075	875	831 ^b	95
Rok	2280	1774	1670 ^b	94

b) prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2010	50,8	63,6	279,2	28,7	82,9	64,1	83,8	107,6	72,3	45,4	38,8	95,4	1012,6
2011	21,4	81,0	82,5	255,4	69,7	82,3	57,1	x	x	x	x	x	1000,0 ^{P/}
miesiąc roku poprzedniego = 100	42,1	127,4	29,5	889,9	84,1	128,4	68,1	x	x	x	x	x	98,2
Import 2010	33,7	27,7	60,9	73,0	11,9	40,5	12,2	7,9	40,2	10,8	10,6	42,5	371,9
2011	11,6	28,1	31,0	46,4	111,7	57,8	98,3	x	x	x	x	x	500,0 ^P
miesiąc roku poprzedniego = 100	34,4	101,4	50,9	63,6	938,7	142,7	805,7	x	x	x	x	x	134,4

P- prognoza IERiGŻ – PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2009/2010	6,12	6,14	5,88	7,95	7,72	6,67	7,08	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39
2010/2011	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65	6,60	7,79	8,28	7,24	7,45	6,50	7,16
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,6	98,7	95,9	100,9	73,2	99,0	110,0	124,3	114,6	122,1	116,1	112,1

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
X 2010	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,24
XI	-	-	-	-	6,01	1,52	12,8	3,24
XII	10,7	2,75	22,78	5,85	7,17	1,84	15,3	3,91
I 2011	-	-	-	-	-	-	-	-
II	-	-	-	-	6,17	1,57	13,1	3,33
III	-	-	-	-	6,99	1,74	14,9	3,71
IV	10,7	2,72	22,77	5,78	7,21	1,83	15,3	3,89
V	-	-	-	-	7,32	1,86	15,6	3,96
VI	-	-	-	-	7,19	1,81	15,3	3,85
VII	-	-	-	-	7,28	1,82	15,5	3,88
VIII	-	-	-	-	7,03	1,70	15,0	3,64

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2009/2010	42,04	41,51	41,14	41,14	42,10	42,43	42,43	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66
2010/2011	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04	42,78	42,77	43,25	43,25	43,68	45,55
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,5	105,3	106,4	106,4	102,8	101,4	100,8	99,3	99,1	99,1	102,4	106,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-27												
2009/2010	737,4	708,5	718,4	634,9	568,0	567,1	570,8	534,4	535,9	570,1	599,1	626,2
2010/2011	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6	601,2	578,8	582,1	597,8	608,2	644,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,1	86,9	85,5	90,1	97,5	100,1	105,3	108,3	108,2	108,6	101,5	103,0
Włochy												
2009/2010	666,8	624,7	654,9	545,4	475,6	522,0	503,6	492,3	515,7	512,9	517,2	642,2
2010/2011	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,1	550,7	507,0	509,8	511,9	513,4	515,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	82,4	90,4	83,2	85,2	95,4	89,1	109,4	103,0	98,9	99,8	99,3	80,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-25												
2009/2010	418,6	439,8	468,1	494,2	481,4	484,0	509,4	508,3	478,4	447,6	463,5	459,5
2010/2011	449,3	466,6	489,8	490,1	491,3	524,9	577,8	597,2	527,9	499,1	491,8	488,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,3	106,1	104,6	99,2	102,1	107,6	113,4	117,5	110,3	111,5	106,1	106,4
Wielka Brytania												
2009/2010	340,5	391,5	420,1	472,7	468,7	456,4	495,7	509,6	472,0	420,8	443,6	425,5
2010/2011	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	511,6	581,7	616,4	511,7	471,5	456,7	439,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,1	107,0	108,4	98,3	100,1	112,1	117,3	121,0	108,4	112,0	102,9	103,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2009/2010												
NZD/szt. 15 kg	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86	65,94	66,69	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52
2010/2011												
NZD/szt. 15 kg	90,2	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44	83,58	89,98	92,82	91,88	94,39	92,00
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,3	110,3	119,7	121,3	122,0	123,5	125,33	126,1	123,0	117,0	114,7	111,5

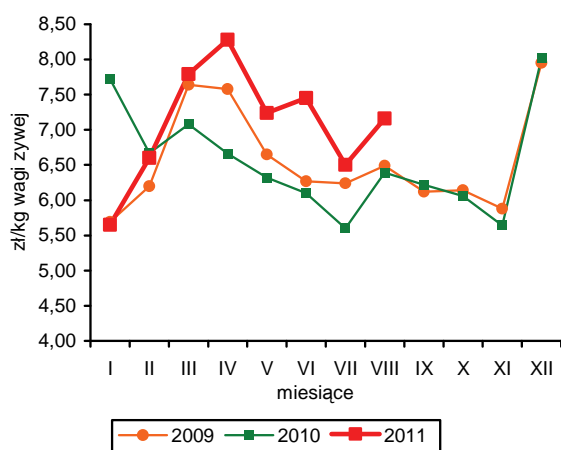
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

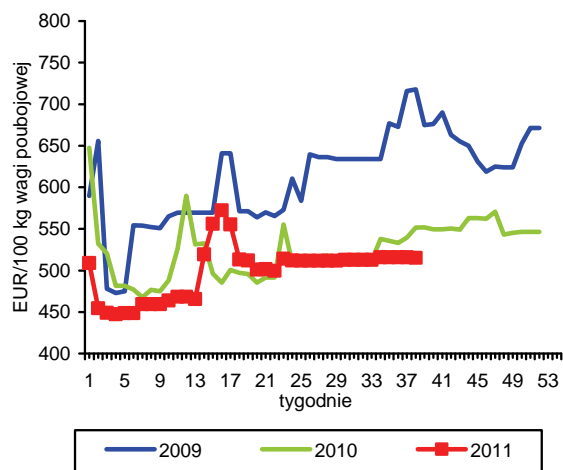
Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	394	381	393	437	446	447	445	461	491	447	495	489
2010/2011												
AUD/100 kg cwe	454	497	517	568	620	606	625	558	514	499	489	519
miesiąc roku poprzedniego = 100	115,2	130,4	131,6	130,0	139,0	135,5	140,4	121,0	104,7	111,6	98,8	106,3

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

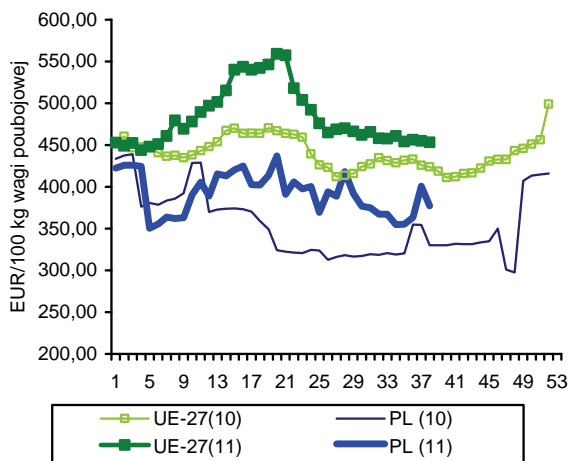
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

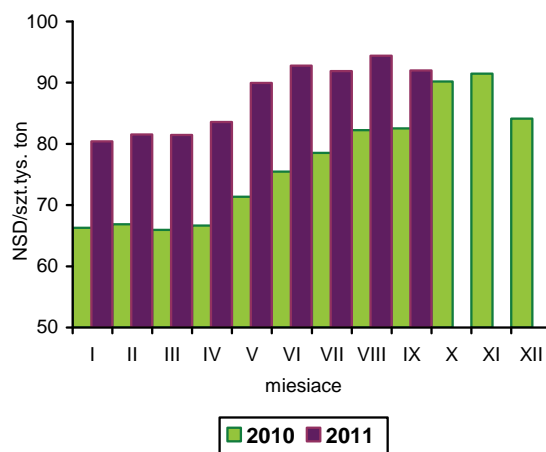
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

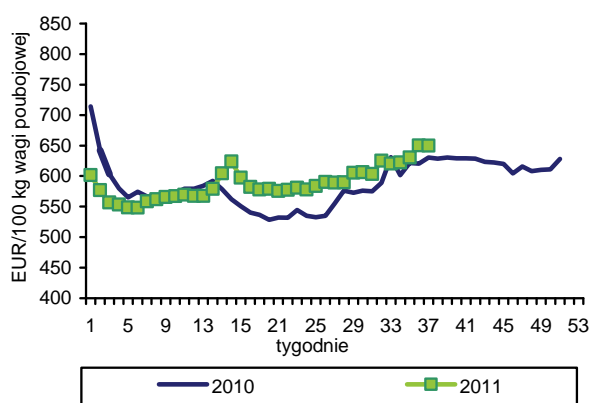
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

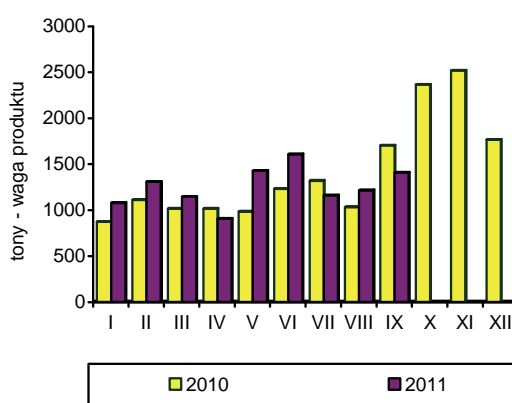
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Połowy ryb na Bałtyku wyniosły w okresie styczeń-sierpień 2011 r., podobnie jak przed rokiem, 87,3 tys. ton. Wpłynęło no to utrzymanie wysokiej dynamiki wzrostu wyładunków śledzi, które zwiększyły się o kolejne 30% do 21,1 tys. ton. Stabilne były połowy dorszy (7,0 tys. ton), przy spadku zainteresowania rybaków połowami szprotów (o 6% do 50,9 tys. ton) i storni (o 15% do 6,8 tys. ton). Na zmiany wielkości połowów poszczególnych gatunków ryb wpływają obowiązujące limity i ich podział pomiędzy poszczególne jednostki oraz prawdopodobne wprowadzenie od 2014 r. indywidualnych zbywalnych kwot połowowych (konieczność budowy tzw. baz historycznych, w oparciu o które będą one przyznawane). W analizowanym okresie wyraźnie poprawiła się wydajność połowowa oraz opłacalność połowów, a wykorzystanie dostępnych kwot połowowych może się zwiększyć w całym roku do 80% wobec 60% w roku poprzednim.

W okresie czerwiec-lipiec 2011 r., po znacznym wzroście w poprzednich miesiącach, produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przetwórstwa rybnego (zatrudniających co najmniej 50 osób) maleje. Wpływa na to mniejszy niż przed rokiem popyt krajowy oraz spadek eksportu. Wyjątek stanowi pogłębione przetwórstwo śledzi, które na skutek skokowego wzrostu eksportu, zwiększyło się w okresie siedmiu miesięcy o 13,5%. Wzrost produkcji odnotowano także w przypadku ryb wędzonych o 10,4%, poza łososiami których przetwórstwo ograniczono o 5,9%. Dużo niższa niż przed rokiem jest natomiast produkcja ryb o stosunkowo niskim stopniu przetworzenia – ryb morskich mrożonych (o 44%), świeżych filetów z ryb morskich (o 24%) i mrożonych filetów z ryb morskich (o 5%).

W okresie styczeń-lipiec 2011 r. odnotowano spadek obrotów handlu zagranicznego sektora rybnego w ujęciu ilościowym, przy wzroście wartości handlu na skutek wysokich cen transakcyjnych i znacznym pogorszeniu salda wymiany. Eksport zmniejszył się o 11,2% do 179,3 tys. ton, a import o 5,4% do 236,0 tys. ton, natomiast wartość wywozu zwiększyła się o 2,5% do 582,2 mln zł, a przywozu o 6,2% do 620,1 mln zł. Spośród głównych grup towarowych więcej niż rok wcześniej wyeksportowaliśmy produktów wysokoprzetworzonych (o 12%), przy stabilnej sprzedaży ryb wędzonych i spadku eksportu filetów rybnych (o 14%). Po stronie importu nieznacznie (o 1%) zwiększyło się zapotrzebowanie na ryby mrożone oraz filety rybne, przy spadku przywozu pozostałych grup produktów.

Od początku 2011 r. utrzymuje się tendencja wzrostowa cen detalicznych ryb i ich przetworów, ale w trzecim kwartale br. wzrosty cen powoli wyhamowują. W pierwszym półroczu ceny te rosły przeciętnie w granicach 0,5-1,1% miesięcznie, ale w kolejnych dwóch miesiącach nie przekraczały 0,1%. Łącznie w okresie od stycznia do sierpnia 2011 r. ceny detaliczne ryb i ich przetworów wzrosły średnio o 5,2% (w stosunku do grudnia 2010 r.). W tym okresie najszybciej rosły ceny detaliczne ryb wędzonych (o 7,1%), zwłaszcza słodkowodnych (o 10,3%) oraz ryb solonych (o 8,3%). Ryby świeże i mrożone zdrożały średnio o 5,5%, konserwy o 3,2%, a najmniejszymi podwyżkami objęto owoce morza (wzrost o 1,4%).

Wysoka dynamika wzrostu cen detalicznych była prawdopodobnie głównym czynnikiem ograniczenia spożycia ryb i przetworów rybnych w gospodarstwach domowych. W I półroczu 2011 r. wyniosło ono przeciętnie 2,22 kg/osobę i było o 7,5% niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jednocześnie wydatki na zakup ryb zmalały tylko o 1,2% i wyniosły średnio 40,11 zł/osobę. Ograniczenie konsumpcji dotyczyło wszystkich grup produktów, za wyjątkiem konserw rybnych, którego spożycie zwiększyło się o 2,4%. Największy spadek popytu odnotowano w przypadku ryb nieprzetworzonych słodkowodnych (głównie pang, tilapii i pstrągów) – o 17,1%. Konsumpcja ryb nieprzetworzonych morskich spadła o 9,4%, ryb solonych o 8,0% a ryb wędzonych o 3,0%. Spośród poszczególnych typów społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych największy spadek spożycia ryb i przetworów rybnych dotyczył rodzin pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych (o 12%), a jedynie w rodzinach pracowników zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych utrzymała się ona na poziomie roku poprzedniego. W pozostałych rodzinach nastąpił spadek konsumpcji. Najwięcej ryb tradycyjnie konsumowali emeryci – o 42% więcej niż przeciętnie i aż o 86% więcej od rodzin pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych charakteryzujących się najniższym spożyciem. Relacje te w I półroczu 2011 r. uległy dalszemu pogłębieniu (odpowiednio 40 i 70% przed rokiem).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2010 V	13 551	1 404	1 368	394	295	17 012	3 136	450
VI	3 455	3 105	1 179	980	254	8 973	207	-
VII	531	2 145	138	1 079	388	4 281	984	24
VIII	238	2 696	121	1 027	399	4 481	1 595	29
IX	817	2 546	675	966	273	5 277	2 368	107
X	1 227	3 621	1 375	899	359	7 481	1 480	190
XI	1 526	1 518	1 615	588	148	5 395	7 192	1 253
XII	1 109	835	1 627	711	31	4 313	9 023	4 077
2011 ^a I	6 085	2 501	538	1 330	40	10 494	13 592	364
II	4 796	2 343	415	732	25	8 311	9 456	330
III	5 818	3 377	1 112	1 371	77	11 775	8 870	306
IV	12 804	3 795	1 269	460	333	18 661	3 754	370
V	14 555	1 052	1 665	553	318	18 143	1 743	118
VI	5 151	2 484	1 640	799	276	10 350	145	19
VII	926	2 421	223	900	273	4 743	539	15
VIII	727	3 159	180	671	74	4 811	897	44
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	305,5	117,2	148,8	65,3	18,5	107,4	56,2	151,7
<u>I-VIII 2011</u> <u>I-VIII 2010</u>	93,9	130,2	102,0	84,5	80,5	100,2	53,5	39,8

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2010 VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
VIII	643	2 205	6 688	12 068	7 012	914	700	21 604
IX	1 081	3 323	10 114	15 384	8 887	1 064	759	29 902
X	929	3 368	10 998	16 237	9 098	1 056	1 070	31 532
XI	1 021	4 213	13 464	17 713	10 557	1 034	1 036	36 411
XII	684	4 207	15 923	17 370	11 590	865	733	38 184
2011 I	991	3 310	8 016	13 961	7 412	910	853	26 278
II	579	2 915	9 397	15 717	8 768	974	1 006	28 608
III	922	3 367	8 232	18 050	9 768	1 278	1 069	30 571
IV	716	3 484	7 475	15 207	8 025	1 091	875	26 882
V	529	3 227	5 213	12 559	6 032	1 018	899	21 528
VI	660	2 535	5 081	12 773	6 313	951	816	21 049
VII	264	2 559	5 027	11 380	6 177	747	695	19 230
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	51,9	79,3	86,3	110,5	99,1	124,5	139,8	96,8
<u>I-VII 2011</u> <u>I-VII 2010</u>	75,7	89,1	102,6	115,0	113,5	116,4	112,4	106,2

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	112,5
2010 VI	26,2	7,3	5,5	2,7	3,8	30,8	11,0	5,2	2,4	8,6
VII	22,8	6,9	3,8	2,4	5,9	26,8	9,0	5,4	2,5	7,2
VIII	20,7	7,0	3,8	2,7	4,8	31,7	13,7	4,6	3,0	7,1
IX	23,8	7,8	4,4	2,9	5,6	40,9	18,3	7,2	3,4	8,2
X	23,1	8,6	5,3	3,4	2,5	47,6	21,6	8,9	3,2	11,1
XI	26,9	9,1	4,9	4,5	4,4	52,2	23,3	9,4	4,4	11,3
XII	29,6	9,9	4,0	4,9	5,7	44,2	18,4	8,7	3,0	10,4
2011 ^b I	25,2	8,2	4,5	2,6	4,9	39,5	18,1	7,1	2,7	9,5
II	28,7	8,9	4,2	2,8	6,3	38,8	15,8	9,4	3,1	8,1
III	30,8	9,4	4,9	3,2	5,5	39,2	14,8	9,0	4,0	9,2
IV	27,2	8,2	4,1	3,2	3,4	32,0	12,2	6,3	2,1	8,8
V	26,5	7,8	3,3	2,7	4,0	30,4	12,3	6,3	2,1	7,8
VI	24,4	9,4	3,9	2,6	3,6	27,4	10,1	5,2	2,2	7,1
VII ^c	16,5	8,0	3,1	2,4	0,9	28,7	11,9	5,1	2,6	6,9
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	72,4	115,9	81,6	100,0	15,3	107,1	132,2	94,4	104,0	95,8
<u>I-VII 2011</u> <u>I-VII 2010</u>	88,9	112,0	85,4	101,0	65,1	94,7	101,0	100,8	89,5	89,3

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2010 V	3,44	3,17	3,98	4,11	3,95	7,41	6,34	9,60	20,86	8,74
VI	3,71	3,30	3,96	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,73	10,07
VII	3,85	3,25	3,62	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,27	11,01
VIII	3,79	3,46	3,76	5,64	4,38	6,46	6,39	10,41	19,73	10,73
IX	3,74	3,60	3,74	4,49	4,29	6,40	5,98	10,03	21,99	10,56
X	3,80	3,77	4,24	5,63	4,37	5,79	5,49	9,88	19,12	10,13
XI	4,33	3,95	4,42	4,23	4,44	5,73	5,41	9,38	19,03	9,28
XII	4,46	4,11	4,50	4,76	4,66	6,05	5,67	10,15	22,05	9,69
2011 ^a I	4,89	4,30	4,97	4,59	4,61	6,73	6,36	10,06	21,46	8,40
II	5,31	4,42	4,97	4,57	4,56	6,34	6,25	9,69	20,68	9,00
III	5,64	4,95	5,05	5,05	4,68	6,24	6,41	10,17	21,18	9,36
IV	5,85	3,56	5,05	4,86	5,10	6,12	6,11	10,68	22,11	9,22
V	5,94	5,45	5,08	5,23	4,77	5,69	6,25	10,35	20,71	7,37
VI	5,74	5,57	5,05	-	5,33	6,00	6,57	10,63	18,44	10,02
VII	5,81	5,49	4,57	-	5,50	6,09	6,74	10,91	17,18	11,18
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	150,9	168,9	126,2	x	131,6	83,3	104,5	104,0	89,2	101,5
<u>I-VII 2011</u> <u>I-VII 2010</u>	157,4	138,9	124,8	118,6	119,8	95,2	105,8	117,6	111,8	101,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	2,38	0,51
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2010 V	7,52	17,16	17,39	11,65	45,47	35,40	47,43	2,98	0,49
VI	7,81	17,19	20,46	18,73	46,56	40,26	56,16	2,53	0,47
VII	7,46	18,48	20,25	22,07	46,83	35,79	38,68	2,12	0,54
VIII	7,46	15,88	17,54	22,24	45,61	35,10	39,88	2,74	-
IX	7,51	19,47	19,02	21,84	46,29	35,48	38,11	2,61	-
X	7,44	19,26	19,05	19,83	46,39	37,86	35,54	2,37	-
XI	7,39	18,32	17,56	20,15	40,54	38,09	34,09	2,61	0,56
XII	7,58	17,63	19,36	20,52	48,11	40,80	32,39	-	-
2011 I	7,42	15,14	19,01	20,20	46,75	38,64	33,12	2,48	0,79
II	7,38	18,44	18,41	18,12	48,29	38,65	32,94	2,32	0,96
III	7,79	21,52	19,18	20,10	49,67	40,50	34,17	2,50	0,97
IV	7,51	21,34	18,26	9,84	49,47	41,81	33,70	2,41	0,81
V	7,50	19,47	17,27	19,12	48,60	39,37	28,97	2,46	0,78
VI	5,27	20,73	20,13	7,67	48,35	39,41	39,42	2,40	0,74
VII	6,06	21,79	19,82	19,99	52,68	40,50	48,26	2,50	-
Wskaźnik zmian (%)									
<u>VII 2011</u> <u>VII 2010</u>	81,2	117,9	97,9	90,6	112,5	113,2	124,8	117,9	x
<u>I-VII 2011</u> <u>I-VII 2010</u>	90,2	120,6	102,6	85,8	111,0	112,8	72,3	96,1	168,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2010 VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
IX	9,61	-	11,62	62%	11,49	65%	7,06	46%	6,37	69%	7,16	65%
X	9,41	-	11,96	64%	11,42	64%	7,18	47%	6,36	69%	7,18	64%
XI	9,59	-	12,02	63%	11,44	64%	7,05	47%	6,43	70%	7,18	64%
XII	9,64	-	12,19	64%	11,37	63%	7,86	52%	6,53	71%	7,19	65%
2011 I	9,42	-	12,21	62%	11,34	63%	8,24	x	6,80	72%	7,41	66%
II	11,47	-	12,25	61%	11,30	62%	8,03	x	6,93	74%	7,49	66%
III	11,38	-	12,39	61%	11,34	62%	8,01	x	6,97	73%	7,53	66%
IV	11,50	-	12,41	60%	12,59	68%	8,64	x	7,05	73%	7,90	68%
V	10,88	-	12,30	60%	12,58	68%	8,65	x	7,16	73%	7,99	68%
VI	11,62	-	12,22	58%	12,58	67%	8,69	x	7,40	75%	8,64	72%
VII	11,69	-	12,25	58%	b.d.	x	8,85	x	7,49	76%	8,95	74%
VIII	11,79	-	12,30	58%	12,58	67%	8,81	x	7,47	76%	9,02	74%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	121,4	x	108,2	x	111,1	x	124,4	x	116,2	x	124,8	x
<u>I-VIII 2011</u> <u>I-VIII 2010</u>	120,9	x	115,2	x	115,4	x	123,4	x	111,8	x	111,8	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w oleju.	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2010 I-XII	17,46	12,75	15,36	21,37	71,60	10,28	14,75	18,19	20,56	26,23	11,13	13,45
2010 VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
IX	17,70	12,75	15,27	21,60	71,50	10,34	14,83	18,39	20,72	26,41	11,10	-
X	17,81	12,70	15,14	21,66	72,20	10,43	14,66	18,35	20,92	26,53	11,14	13,91
XI	17,85	12,59	15,10	21,75	72,10	10,35	14,76	18,19	20,92	26,53	11,16	13,91
XII	17,95	12,59	15,21	21,89	72,80	10,36	14,84	18,35	20,96	26,59	11,12	13,46
2011 I	18,05	12,64	b.d.	22,13	73,10	b.d.	14,99	b.d.	b.d.	26,65	11,26	13,73
II	18,18	12,77	b.d.	22,33	72,80	b.d.	15,02	b.d.	b.d.	26,41	11,32	13,99
III	18,25	12,88	b.d.	22,57	73,10	b.d.	15,02	b.d.	b.d.	26,00	11,43	14,15
VI	18,45	12,85	b.d.	23,07	73,70	b.d.	15,27	b.d.	b.d.	26,29	11,63	14,42
V	18,57	12,98	b.d.	23,26	74,80	b.d.	15,67	b.d.	b.d.	26,82	11,80	-
VI	18,69	12,99	b.d.	23,44	75,00	b.d.	15,79	b.d.	b.d.	26,94	11,92	-
VII	18,76	13,00	b.d.	23,67	75,70	b.d.	16,13	b.d.	b.d.	26,88	12,06	-
VIII	18,90	13,01	b.d.	23,94	75,20	b.d.	16,14	b.d.	b.d.	27,00	12,12	-
Wskaźnik zmian (%)												
<u>VIII 2011</u> <u>VIII 2010</u>	107,4	102,8	x	111,0	105,8	x	109,3	x	x	102,5	109,2	x
<u>I-VIII 2011</u> <u>I-VIII 2010</u>	107,0	100,7	x	108,8	104,0	x	105,2	x	x	102,0	105,0	106,4

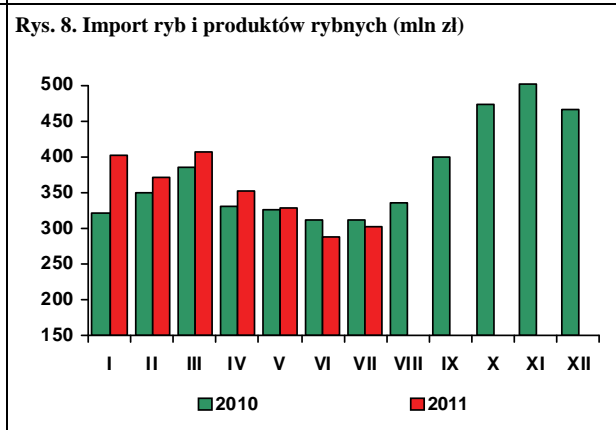
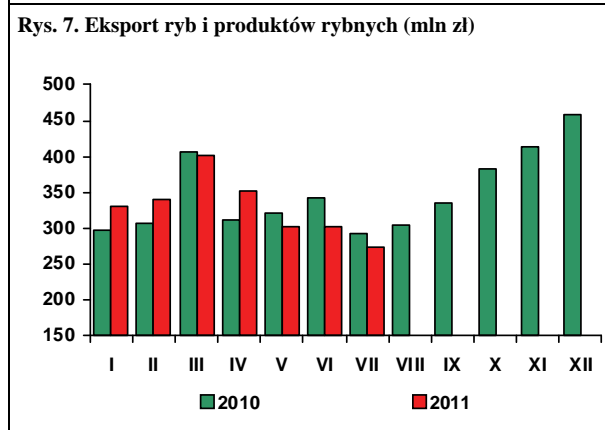
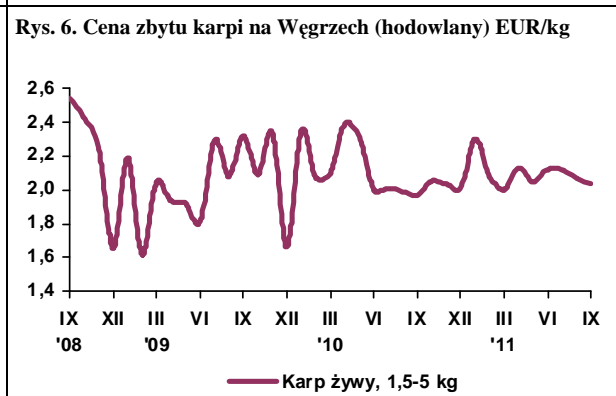
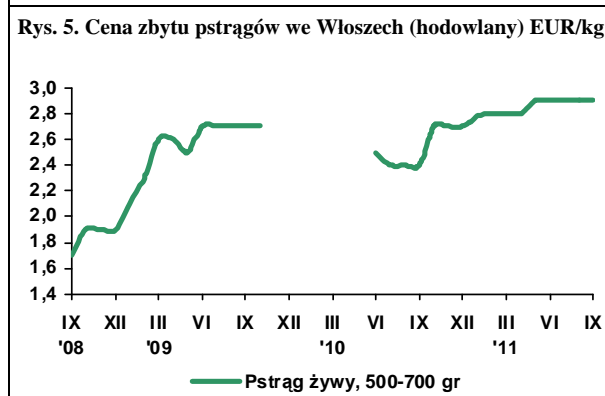
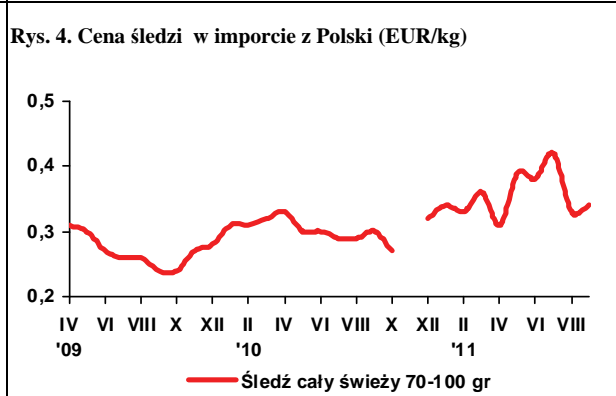
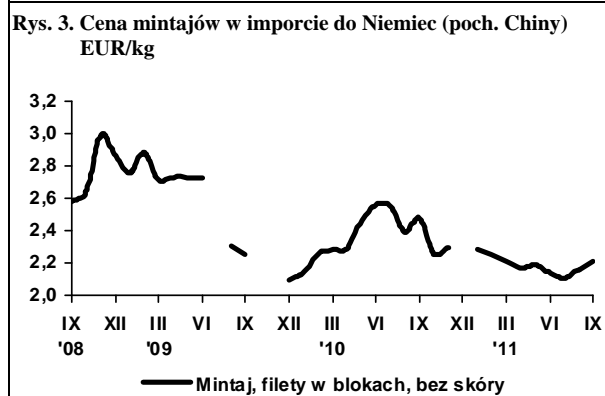
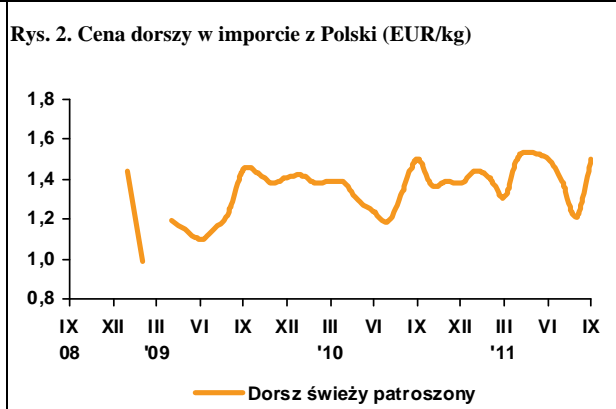
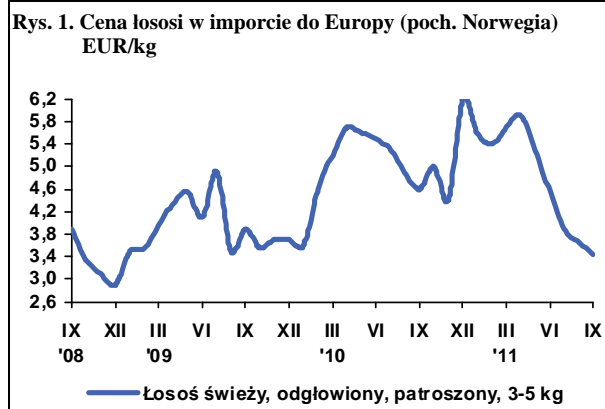
Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
I-VI 2010	2,40	1,06	0,41	0,33	0,25	0,35
I-VI 2011	2,22	0,96	0,42	0,32	0,23	0,29
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-VI 2011</u> <u>I-VI 2010</u>	92,5	90,6	102,4	97,0	92,0	82,9

^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

W sierpniu 2011 r. kontynuowany był, trwający od czerwca, sezonowy spadek cen żywności. W **porównaniu z miesiącem poprzednim** ceny detaliczne żywności (bez napojów bezalkoholowych) obniżyły się o 1,6% (wobec spadku o 1,9% w lipcu i o 2,0% w czerwcu br.). Najbardziej potaniały warzywa (o 13,9%), w tym ziemniaki o 31,6% oraz owoce (o 11,7%), w tym jabłka o 21,8%. Zmalały ceny cukru (o 1,9%), ryżu (o 0,5%) i serów (o 0,2%). Ceny pieczywa utrzymały się na takim samym, jak przed miesiącem, poziomie. Wzrosły ceny jaj (o 2,1%), mięsa i wędlin (o 1,2%) oraz tłuszczów jadalnych (o 1,0%). Spośród artykułów mięsnych najbardziej podrożał drób (o 5,3%). Nieznacznie zwiększyły się ceny ryb i przetworów rybnych (o 0,1%). Wzrost cen napojów bezalkoholowych wyniósł 0,4%, w tym kawy 1,3%, a herbaty 0,1%, przy stabilizacji cen soków.

W sierpniu 2011 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem.

W sierpniu br. za cukier konsumenci płacili o 48,3% więcej, a za pieczywo i produkty zbożowe o 11,7% więcej, niż rok wcześniej. Wydatnie wzrosły ceny mąki (o 30,8%), kasz (o 25,0%) i pieczywa (o 15,5%). Tłuszcze jadalne podrożały średnio o 9,2%, w tym oleje roślinne o 12,1%, margaryny o 10,8%, masło o 8,1%, a tłuszcze wieprzowe o 4,9%. Ceny ryb zwiększyły się o 6,2%, a artykułów mleczarskich o 4,7%. Wzrost cen artykułów mięsnych w sierpniu br., w porównaniu z sierpniem ub. roku wyniósł 4,5%, w tym mięsa wołowego 9,4%, drobiowego 8,8%, a mięsa wieprzowego i przetworów mięsnych odpowiednio 3,7% i 3,1%. Ceny owoców były w sierpniu br. nieznacznie (o 0,2%) wyższe niż rok wcześniej. Znacząco, bo o 24,0% wzrosły ceny jabłek, a spadły – cytrusów (o 18,3%) i bananów (17,2%). Dużo tańsze niż przed rokiem były warzywa (o 15,1%), w tym ziemniaki o 33,6%. W grupie warzyw istotnie potaniały m.in.: pomidory (o 41,1%), kapusta świeża (o 29,5%), sałata (o 19,3%), kalafior (o 17,2%) i buraki (o 13,8%). W sierpniu br. za napoje bezalkoholowe należało zapłacić o 4,8% więcej niż w sierpniu ub. roku. Ceny kakao wzrosły o 13,3%, kawy o 11,2%, soków owocowych o 4,5%, a herbaty o 3,1%.

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-sierpień 2011 r., w stosunku do analogicznego okresu 2010 r., wyniósł 6,1%, w tym żywności 6,4% i był wyższy od stopy inflacji (4,2%). W stopniu większym

od wzrostu cen konsumpcyjnych ogółem podrożały także towary i usługi związane z utrzymaniem mieszkania i nośnikami energii (o 6,0%, w tym nośniki energii o 7,2%) oraz transportem (o 7,0%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 12,5%).

Stosunkowo wysoki wzrost cen żywności i usług bytowych, trudna sytuacja na rynku pracy, niskie tempo wzrostu dochodów ludności i wzrost popytu na towary nieżywnościowe były głównymi czynnikami deprecjującymi popyt na żywność. W końcu sierpnia

br. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 11,6% i była o 0,2 pkt proc. wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń-sierpień br. płace nominalne w sektorze przedsiębiorstw ukształtowały się na poziomie o 5,1% wyższym, świadczenia emerytalno-rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 5,3% wyższym, a emerytury i renty rolników o 3,4% wyższym niż w analogicznym okresie przed rokiem, podczas gdy ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 6,1%. Zmalała siła nabywcza dochodów ludności mierzona możliwością nabycia za nie wielu podstawowych produktów spożywczych, w tym zwłaszcza cukru, pieczywa, mięsa wołowego i drobiowego, serów dojrzewających, masła, margaryn, olejów roślinnych, krajowych owoców, wielu warzyw oraz kawy i kakao. W okresie ośmiu miesięcy br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 2,4% mniejsza niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Według metodologii EUROSTAT-u, w sierpniu br., w porównaniu z sierpniem 2010 r., w UE-27 wzrost przeciętnego poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 2,9%, w tym żywności i napojów bezalkoholowych 3,4%. W Polsce był on wyższy i sięgał odpowiednio 4,0% i 4,7%.

Według FAO w sierpniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności spadły o 0,4%, w tym artykułów mleczarskich o 3,1%, tłuszczów o 2,8% i cukru o 1,5%, przy wzroście cen mięsa (o 1,1%) i artykułów zbożowych (o 2,4%). W sierpniu br. światowe ceny żywności były o 26,2% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem.

**Krystyna
Świątlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2011 r.

Wyszczególnienie	VIII 2011			I-VIII 2011
	VII 2011=100	VIII 2010=100	XII 2010=100	I-VIII 2010=100
O G Ó Ł E M	100,0	104,3	102,7	104,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,9	104,5	101,7	106,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	104,1	103,0	103,6
Odzież i obuwie	97,2	99,1	95,1	98,8
Mieszkanie	100,4	105,8	104,6	105,2
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,5	106,6	105,1	106,0
w tym nośniki energii	100,7	107,8	105,5	107,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	102,5	102,3	101,9
Zdrowie	100,2	104,3	103,8	103,9
Transport	100,9	107,9	105,2	107,0
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,3	113,5	107,3	112,5
Łączność	104,8	100,6	100,8	98,4
Rekreacja i kultura	100,0	100,4	101,7	100,4
Edukacja	100,0	102,7	100,8	102,7
Restauracje i hotele	100,1	104,5	103,5	104,2
Inne towary i usługi	100,1	103,5	102,8	103,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w sierpniu 2011 r.

Wyszczególnienie	VIII 2011			I-VIII 2011
	VII 2011=100	VIII 2010=100	XII 2010=100	I-VIII 2010=100
Żywność (bez napojów)	98,4	104,5	101,4	106,4
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	111,7	105,4	110,7
Pieczywo	100,0	115,5	105,9	114,4
Ryż	99,5	103,5	104,5	100,7
Makarony	100,1	104,1	103,0	103,4
Mięso i przetwory	101,2	104,5	107,0	103,5
Mięso wieprzowe	100,4	103,7	106,3	102,4
Mięso wołowe	100,2	109,4	108,4	107,2
Drób	105,3	108,8	119,9	110,7
Przetwory mięsne i wędliny	100,3	103,1	103,4	101,5
Ryby	100,1	106,2	105,2	105,1
Mleko, sery i jaja	100,4	104,1	102,9	103,1
Artykuły mleczarskie	100,2	104,7	103,0	104,2
Mleko	100,3	105,5	104,6	104,0
Sery twarogowe	99,9	103,7	102,4	104,1
Sery dojrzewające i topione	99,7	106,4	102,9	106,1
Jaja	102,1	100,7	101,7	96,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	101,0	109,2	107,0	107,0
Masło	101,1	108,1	105,6	108,8
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	101,3	104,9	105,9	100,7
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	101,3	110,8	108,4	105,8
Oleje roślinne	100,5	112,1	108,8	108,6
Owoce	88,3	100,2	100,0	116,6
Jabłka	78,2	124,0	116,5	174,7
Owoce cytrusowe	99,7	81,7	114,9	89,5
Banany	95,8	82,8	83,5	101,4
Warzywa	86,1	84,9	70,8	102,3
Ziemniaki	68,4	66,4	65,3	126,8
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,8	114,2	111,3	115,6
Cukier	98,1	148,3	133,8	157,4
Napoje bezalkoholowe	100,4	104,8	104,2	103,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6				
Pieczywo i produkty zbożowe	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1				
Mięso	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2				
Ryby	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1				
Mleko, sery, jaja	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4				
Tłuszcze	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0				
Owoce	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3				
Warzywa	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1				
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8				
Cukier	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0				
III. Średnia płaca ^a	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5				
Pieczywo i produkty zbożowe	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7				
Mięso	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5				
Ryby	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2				
Mleko, sery, jaja	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1				
Tłuszcze	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2				
Owoce	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2				
Warzywa	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9				
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2				
Cukier	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3				
III. Średnia płaca ^a	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

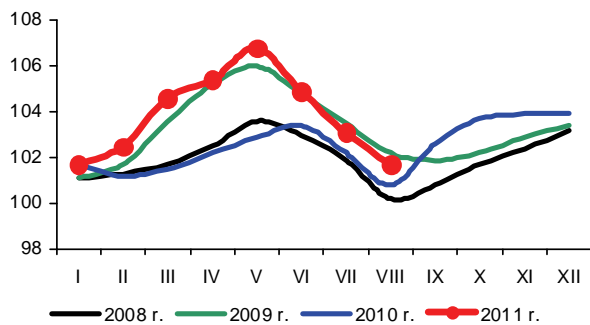
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

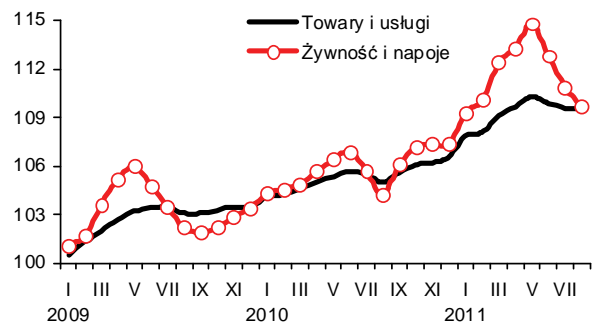
Wyszczególnienie a – 2010 r. b – 2011 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,41	43,6	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13	4,07	4,02	3,95	3,97
	b	4,01	4,04	4,10	4,11	4,09	4,12	4,11	4,09				
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	2,01	2,07	2,07	2,08
	b	2,09	2,13	2,20	2,21	2,23	2,23	2,22	2,22				
Makaron – 250 g	a	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17	2,16	2,16	2,17	2,18
	b	2,19	2,20	2,20	2,20	2,21	2,20	2,22	2,23				
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84	1,96	2,05	2,07	2,09
	b	2,12	2,16	2,29	2,28	2,30	2,33	2,32	2,32				
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50	20,53	20,46	20,45	20,54
	b	21,09	21,29	21,39	21,68	21,93	22,04	22,06	22,16				
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64	26,50	26,54	26,62	26,85
	b	27,77	27,96	28,16	28,54	28,91	28,87	28,97	28,95				
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08	14,08	13,86	13,66	13,68
	b	13,92	13,57	13,73	14,04	14,46	14,35	14,54	14,64				
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04	6,86	6,31	6,04	5,96
	b	6,61	6,61	7,59	7,62	7,39	6,92	6,88	7,52				
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99	22,03	21,96	21,84	21,65
	b	21,64	21,48	21,79	21,92	21,96	22,07	22,36	22,26				
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70	13,87	14,01	13,78	13,93
	b	14,09	14,01	14,07	14,06	14,27	14,33	14,34	14,25				
Filety mrożone z morskazuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	17,35	17,32	17,22	17,11	17,05	17,18	17,38	17,59	17,70	17,81	17,85	17,95
	b	18,05	18,18	18,25	18,45	18,57	18,69	18,76	18,90				
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68	2,70	2,69	2,69	2,67
	b	2,71	2,69	2,74	2,75	2,76	2,75	2,75	2,77				
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96	0,95	0,96	0,97	0,97
	b	0,97	0,97	0,98	0,97	0,96	0,95	0,95	0,97				
Ser twarogowy półtusty – 1 kg	a	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13	12,14	12,26	12,27	12,21
	b	12,25	12,26	12,39	12,39	12,50	12,50	12,53	12,53				
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34	17,62	17,81	17,92	17,97
	b	18,10	18,12	18,30	18,57	18,66	18,79	18,90	18,99				
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19	5,19	5,21	5,22	5,21
	b	5,25	5,29	5,33	5,38	5,44	5,45	5,42	5,47				
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44
	b	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44	0,44	0,44	0,45				
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21	4,22	4,26	4,27	4,27
	b	4,31	4,31	4,42	4,43	4,42	4,47	4,49	4,53				
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68	3,72	3,68	3,72	3,72
	b	3,68	3,70	3,74	3,78	3,83	3,87	3,88	3,90				
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77	5,84	5,88	6,00	5,97
	b	6,04	6,17	6,48	6,72	6,81	6,82	6,88	6,92				
Słonina – 1 kg	a	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73	4,71	4,66	4,63	4,66
	b	4,72	4,74	4,76	4,82	4,84	4,87	4,95	5,02				
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40	1,39	1,38	1,38	1,38
	b	1,38	1,38	1,39	1,41	1,42	1,43	1,44	1,47				
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65	2,95	2,99	2,94	2,94
	b	3,07	3,37	4,79	5,01	4,63	4,26	4,05	3,97				
Jabłka – 1 kg	a	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05	3,11	3,07	3,15	3,20
	b	3,31	3,41	3,65	3,90	4,34	4,77	4,80	3,77				

Źródło: Dane GUS.

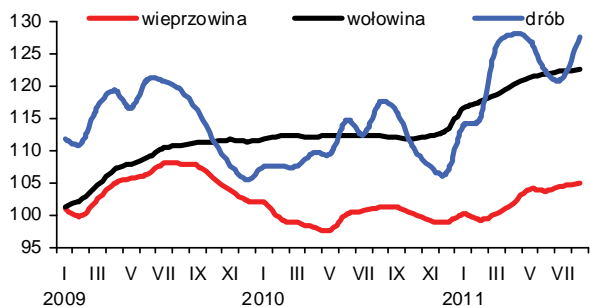
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

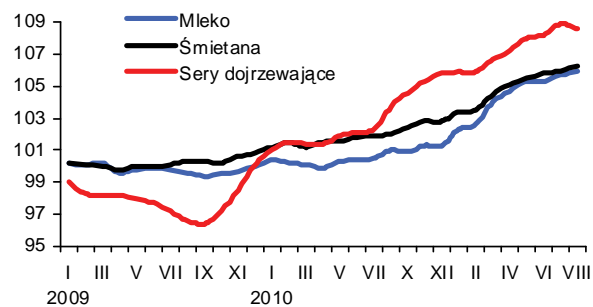
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2008 = 100) (w %)

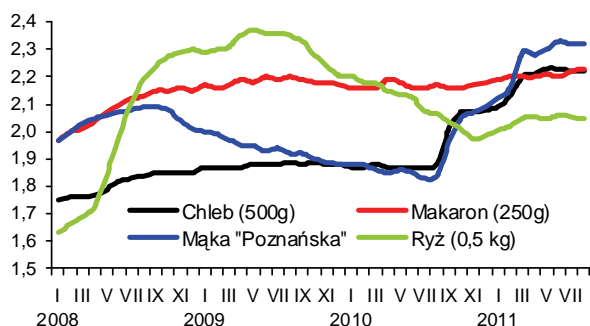
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2008 = 100) (w %)

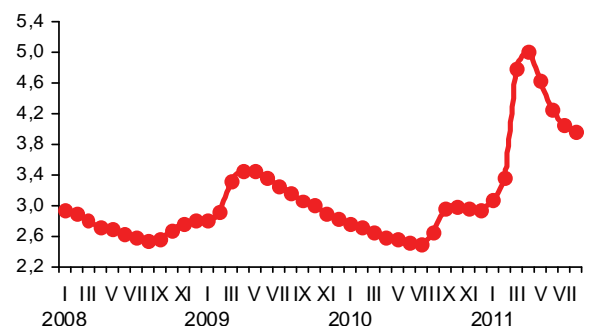
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2008 = 100) (w %)

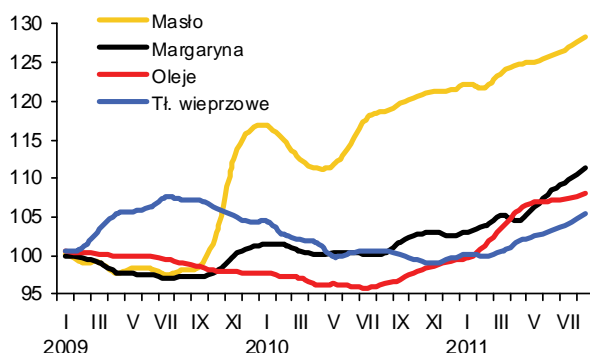
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

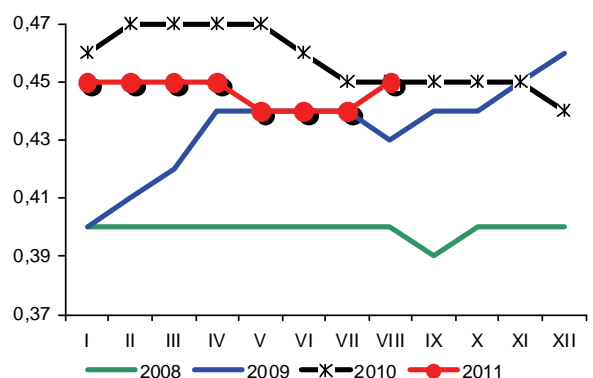
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

W sierpniu 2011 r. dynamika wzrostu cen środków produkcji pozostała na poziomie poprzedniego miesiąca. Najbardziej podrożały bezpośrednie nośniki energii. Umiarkowanie wzrosły ceny nawozów mineralnych oraz maszyn i urządzeń rolniczych, a ceny materiałów budowlanych oraz środków ochrony roślin nie zmieniły się.

W sierpniu 2011 r. ceny nawozów mineralnych wzrosły o 0,4% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Najbardziej podrożała polifoska (o 1,7%), fosforan amonu i superfosfat potrójny (o 1,2%). Potaniał natomiast saletrzak (o 0,8%).

Od początku roku średni wzrost cen nawozów mineralnych wyniósł 14,1%, w tym saletrzaku – 28,9%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały o 21,1%, w tym najsilniej saletrzak (o 44,2%) oraz saletra amonowa (o 39,6%).

Wzrost cen nawozów mineralnych przy jednoczesnym gwałtownym spadku cen zbóż spowodował niewielkie pogorszenie ich wzajemnych relacji. O ile w lipcu 2011 r. na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć 4,5 kg pszenicy to w sierpniu było to 5,1 kg, o 0,1 kg mniej niż przed rokiem.

Nawozy wapniowe podrożały w sierpniu o 3,5% i są obecnie o 7,4% droższe niż rok temu.

W sierpniu umiarkowanie wzrosły ceny nawozów na światowych rynkach. Średni wzrost tych cen wyniósł 1,3%¹. Sól potasowa² podrożała o 4,6%, fosforan amonu³ o 1,3%, superfosfat potrójny⁴ o 0,9% a mocznik⁵ o 0,6%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały na świecie aż o 59%, w tym mocznik o 75%, superfosfat potrójny o 47%, sól potasowa o 40%, a fosforan amonu o 33%. Na wysoki poziom światowych cen nawozów mineralnych wpływa przede wszystkim dobra koniunktura w rolnictwie oraz

rosnące ceny surowców wykorzystywanych do produkcji nawozów mineralnych, jak również wysokie koszty transportu (fracht morski).

Względnie stabilne są ceny środków ochrony roślin. W sierpniu średnie ceny pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca, przy czym środki gryzoniodobójcze zdrożały o 0,6%, a zaprawy nasienne potaniały o 1,6%. W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 1,1%, w tym preparaty owadobójcze o 3,8%, a preparaty grzybobójcze o 0,2% i chwastobójcze potaniały odpowiednio o 0,4 i 0,2%. Najsilniej drożącym środkiem ochrony roślin w tym okresie był Miedzian (5,5%), potaniał natomiast Roundup (o 13,6%).

Nieznacznie wzrosły ceny bezpośrednich nośników energii. W sierpniu średni wzrost ich cen wyniósł 0,3%. Najbardziej, bo o 2,5% podrożał koks opałowy. Ceny bezpośrednich nośników energii są obecnie o 12,5% wyższe niż przed rokiem. Koks podrożał w tym okresie o 28,4%, olej opałowy o 24,4% a olej napędowy o 16,1%. Na światowych rynkach energii¹ w sierpniu 2011 r. Ropa Brent potaniała o 5,5%, gaz ziemny o 3,4%, a węgiel kamienny o 0,1%. Obecnie ropa Brent jest o 43% droższa niż przed rokiem, węgiel kamienny o 32%, a gaz ziemny o 16%.

W sierpniu 2011 r. ceny materiałów budowlanych były stabilne. Wzrost ich średnich cen wyniósł niespełna 0,1%, w tym najbardziej rury stalowe (o 0,9%), a potaniały cegły (o 0,8%). W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 5,3%, w tym tarcica iglasta zdrożała o 20,8%, a stal płaska i okna drewniane o 7,5%. W tym okresie potaniały cegły (o 2,4%).

W sierpniu 2011 r. symbolicznie podrożały maszyny rolnicze, a średni wzrost ich cen wyniósł 0,4%. Podrożały m.in. pługi 4-skibowe (o 4,1%) i rozrzutniki obornika (o 1,6%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 5,9%, w tym kultywatory o 22,0%. Tańsze niż przed rokiem o 0,6% były natomiast schładzarki mleka.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Vancouver

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Tunis

5 Notowania fob Yuzhnyy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		VIII 2010	XII 2010	VIII 2011	VIII 2011 VII 2011	VIII 2011 XII 2010	VIII 2011 VIII 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	88,00	98,44	126,92	99,2	128,9	144,2	6,01	9,52
Saletra amonowa 34%N	„	96,16	106,24	134,28	99,7	126,4	139,6	5,23	8,30
Mocznik 46%N	„	123,68	136,28	161,08	100,3	118,2	130,2	4,64	7,36
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	91,96	90,88	94,36	99,4	103,8	102,6	6,25	9,91
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	„	167,88	166,44	178,92	101,2	107,5	106,6	5,93	9,40
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	178,24	198,00	218,56	101,5	110,4	122,6	4,52	7,17
Sól potasowa 60% K ₂ O	„	168,08	166,68	176,60	100,4	106,0	105,1	3,90	6,18
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	168,40	177,84	198,44	101,7	111,6	117,8	4,69	7,44
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	219,80	232,68	266,08	100,9	114,4	121,1	6,91	10,96
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	82,31	79,23	88,39	103,5	111,6	107,4	1,95	3,09

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VIII 2010	XII 2010	VIII 2011	VIII 2011 VII 2011	VIII 2011 XII 2010	VIII 2011 VIII 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	94,58	94,64	97,19	100,2	102,7	102,8	12,88	20,42
Dursban 480 EC	1 l	50,19	50,52	51,91	100,1	102,8	103,4	6,88	10,91
Karate Zeon O50 CS	250 ml	48,45	49,16	50,93	100,1	103,6	105,1	6,75	10,70
Decis 2,5 EC	250 ml	29,50	29,53	30,25	100,3	102,4	102,5	4,01	6,36
Dithane M-45	1 kg	35,36	35,46	36,61	100,1	103,2	103,5	4,85	7,69
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	46,68	46,39	41,55	98,4	89,6	89,0	5,50	8,73
Bravo	1 l	52,99	53,4	54,77	100,2	102,6	103,4	7,26	11,51
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,6	54,55	57,62	100,3	105,6	105,5	7,63	12,11
Roundup	1 l	41,44	41,33	35,79	99,4	86,6	86,4	4,74	7,52
Granstar	8 g	20,92	20,82	21,25	100,2	102,1	101,6	2,82	4,46
Fusilade Forte	1 l	119,23	118,58	121,58	99,9	102,5	102,0	16,11	25,54
Chwastox extra	1 l	16,25	16,18	16,83	100,2	104,0	103,6	2,23	3,54
Kerb 50 WP	1 kg	174,15	174,70	180,18	100,3	103,1	103,5	23,87	37,85
Środek gryzoniobójczy	1 kg	29,61	30,11	30,57	100,6	101,5	103,2	4,05	6,42

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VIII 2010	XII 2010	VIII 2011	VIII 2011 VII 2011	VIII 2011 XII 2010	VIII 2011 VIII 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	695,00	736,35	759,23	100,9	103,1	109,2	100,59	159,50
Koks opałowy	t	1013,59	1103,85	1301,38	102,5	117,9	128,4	172,41	273,40
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,61	4,81	5,20	101,2	108,1	112,8	0,69	1,09
Olej napędowy	1 l	4,36	4,64	5,06	101,8	109,1	116,1	0,67	1,06
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,87	3,21	3,57	100,3	111,2	124,4	0,47	0,75
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,16	2,50	2,48	100,0	99,2	114,8	0,33	0,52
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,23	33,44	33,45	100,4	100,0	100,7	4,43	7,03
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,65	14,46	15,19	100,2	105,0	111,3	2,01	3,19
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,57	12,87	13,84	102,1	107,5	110,1	1,83	2,91
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	10,85	10,96	11,18	100,4	102,0	103,0	1,48	2,35
Energia elektryczna	10 kWh	5,94	5,94	5,94	93,7	100,0	100,0	0,79	1,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VIII 2010	XII 2010	VIII 2011	VIII 2011 VII 2011	VIII 2011 XII 2010	VIII 2011 VIII 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,52	22,00	22,80	99,9	103,6	101,2	3,02	4,79
Wapno	1 t	488,71	490,23	509,86	100,2	104,0	104,3	67,55	107,11
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	132,85	132,28	139,27	99,3	105,3	104,8	18,45	29,26
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3332,71	3304,39	3584,14	99,9	108,5	107,5	474,85	752,97
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,13	12,11	12,83	100,9	105,9	105,8	1,70	2,70
Dwuteownik gruby	1 t	3513,62	3476,66	3705,67	99,8	106,6	105,5	490,95	778,50
Blacha dachowa	1 m ²	28,85	29,46	29,93	99,8	101,6	103,7	3,97	6,29
Tynk „Atlas”	25 kg	50,61	50,89	51,65	99,8	101,5	102,1	6,84	10,85
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,23	1,21	1,20	99,2	99,2	97,6	0,16	0,25
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	679,75	681,39	690,92	100,0	101,4	101,6	91,54	145,15
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	583,19	618,73	704,52	100,7	113,9	120,8	93,34	148,01
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,82	28,28	29,28	100,4	103,5	105,2	3,88	6,15
Okno drewniane szklane	1 szt.	1518,78	1541,62	1633,23	100,3	105,9	107,5	216,38	343,12
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1404,15	1440,40	1497,13	100,9	103,9	106,6	198,35	314,52

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

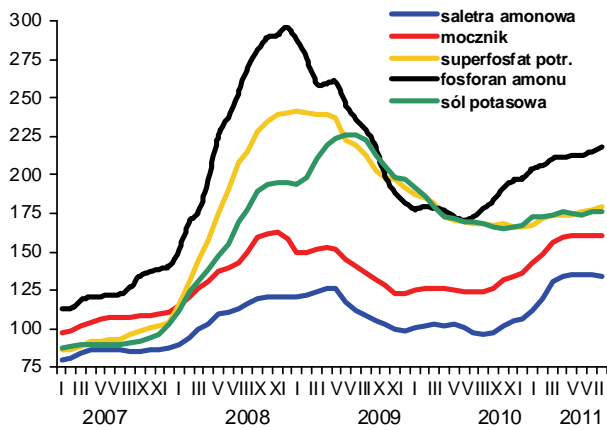
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VIII 2010	XII 2010	VIII 2011	VIII 2011 VII 2011	VIII 2011 XII 2010	VIII 2011 VIII 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	346481,85	347869,3	362413,4	100,0	104,2	104,6	480,14	761,37
Kombajn do ziemniaków	67457,60	68137,9	72946,1	100,0	107,1	108,1	96,64	153,25
Samochód dostawczy „Iveco”	107416,57	106661,3	109023,6	100,7	102,2	101,5	144,44	229,04
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	39424,58	40256,5	42446,9	101,6	105,4	107,7	56,24	89,17
Siewnik zbożowy 27 redlic	18963,92	19028,7	19943,9	100,2	104,8	105,2	26,42	41,90
Ciągnik „Ursus” 3724	113359,74	113592,0	112837,9	100,2	99,3	99,5	149,49	237,05
Ciągnik 90 kW	165085,46	165291,3	167894,8	100,3	101,6	101,7	222,44	352,72
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	32405,89	32575,3	34388,9	101,0	105,6	106,1	45,56	72,25
Kopaczka elewatorowa	12678,93	12830,2	13857,6	100,3	108,0	109,3	18,36	29,11
Agregat uprawowy do siewnika	14871,41	15194,9	15791,3	100,6	103,9	106,2	20,92	33,17
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6077,19	6151,6	6378,9	100,6	103,7	105,0	8,45	13,40
Glebogryzarka „Freza 1,6”	5028,50	5027,0	5443,1	100,2	108,3	108,2	7,21	11,44
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	39586,71	39627,9	41834,6	100,5	105,6	105,7	55,42	87,89
Opryskiwacz 400 l	3688,42	3692,0	3767,5	99,2	102,0	102,1	4,99	7,92
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5352,96	5410,0	5860,8	101,0	108,3	109,5	7,76	12,31
Rozsiewacz nawozów	1739,33	1797,4	1885,3	98,6	104,9	108,4	2,50	3,96
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11388,07	11778,9	11717,0	100,3	99,5	102,9	15,52	24,62
Pług 4 skibowy	10121,69	10115,7	11390,8	104,1	112,6	112,5	15,09	23,93
Kultywator 2,1-2,8 m	1980,27	2090,1	2415,0	99,7	115,5	122,0	3,20	5,07
Dojarka 2 konwie ^a	8431,36	8488,7	8673,3	100,1	102,2	102,9	11,49	72,06
Dojarka z rurociągiem ^a	40945,46	39629,5	41509,9	99,6	104,7	101,4	54,99	344,88
Schladzarka do mleka 500 l ^a	17879,00	17773,7	17774,4	99,0	100,0	99,4	23,55	147,68

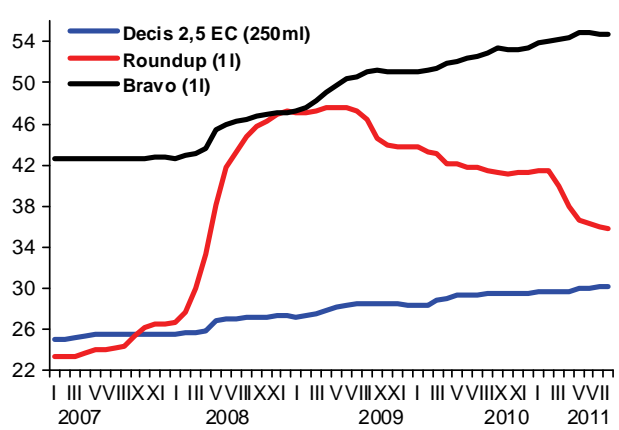
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

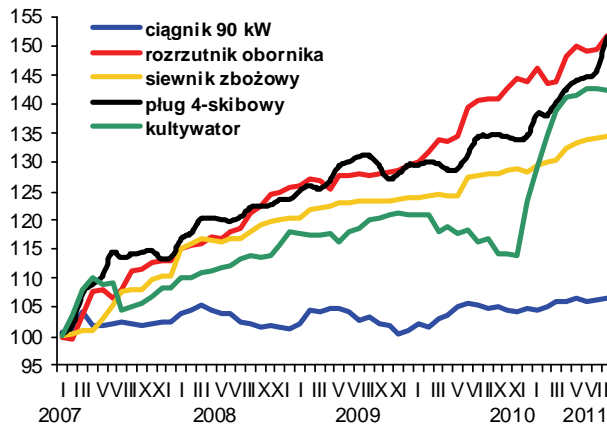
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/t)

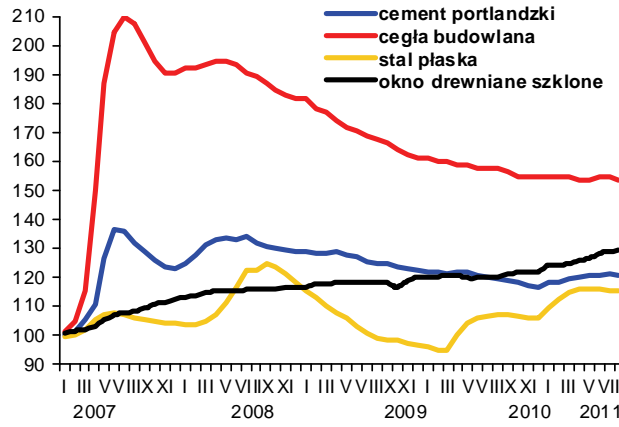
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

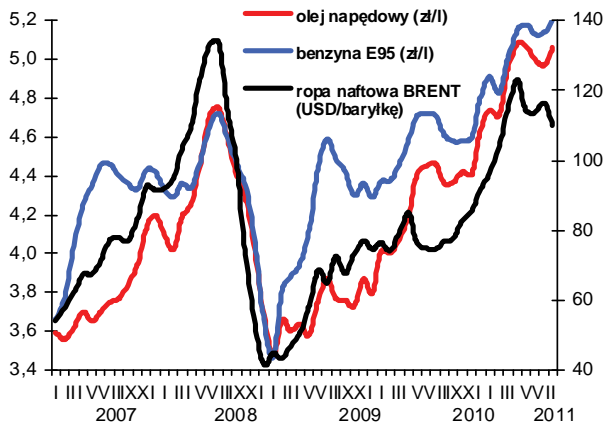
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 6. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

